

Kwantitatieve Informatie

Boomkwekerij 2006

J.W. van der Wekken
R. Schreuder

© 2006 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V. is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

PPO Publicatienr. 422; € 100,-

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.
Bloembollen en Bomen

Adres : Prof. Van Slogterenweg 2, Lisse
: Postbus 85, 2160 AB Lisse
Tel. : 0252 – 46 21 21
Fax : 0252 – 46 21 00
E-mail : info.ppo@wur.nl
Internet : www.ppo.wur.nl

Voorwoord

Voor u ligt de nieuwe uitgave van de Kwantitatieve Informatie voor de Boomkwekerij (KWIN Boomkwekerij). Deze publicatie is bedoeld als hulpmiddel en naslagwerk bij het opstellen van begrotingen en het doorrekenen van bijvoorbeeld beleidsmaatregelen. Voor het gebruik voor individuele bedrijven zullen de gepresenteerde cijfers en normen vertaald moeten worden naar de specifieke bedrijfssituatie. De boomkwekerij omvat boomteelt en vaste planten teelt.

De laatst verschenen KWIN dateert uit 1998. Ten opzichte van de vorige uitgave zijn alle gegevens herzien en aangepast aan de huidige omstandigheden. De saldoberekeningen zijn beperkt tot de hoofdgewassen. Nieuw is dat voor de teelt van vruchtbomen saldoberekeningen zijn opgenomen. Waar mogelijk is de opzet afgestemd op en overgenomen uit vergelijkbare publicaties voor de Bloembollen & Bolbloemen, Akkerbouw & Vollegrondsgroenteteelt en voor de Glastuinbouw. Bovendien zijn de saldobladen digitaal, in Excel, beschikbaar in een kostprijsmodule.

De KWIN is samengesteld met medewerking van Pieter van Dalftsen, Bertus Meijer, André de Gruyter en Bart van der Sluis en specialisten op het gebied van gewasbescherming en bemesting en het proefbedrijf van PPO. De externe begeleiding werd verzorgd door een stuurgroep bestaande uit dhr. H. de Bakker (taxateur), dhr. J. Bremmer (LEI), mevr. A. van Dijk (NBvB), mevr. H. van Gent (PT), K. Jacobs (Rabobank), dhr. A. van de Kamer (NBvB en teler), dhr. H.J.M. Kuijf (Economische Boomkwekerij Commissie en teler), dhr. M. Mesken (Anthos), dhr. P. Schalk (taxateur). Gezamenlijk hebben zij gezorgd voor de kwaliteitsbewaking en zijn gekomen met goede suggesties voor de invulling. De saldoberekeningen zijn voorgelegd aan de betreffende cultuurgroepen om deze te toetsen aan de praktijk.

Deze KWIN is gefinancierd door Productschap Tuinbouw en zou niet tot stand hebben kunnen komen zonder de medewerking van veel bedrijven en deskundigen die gegevens hebben aangeleverd. De samenstellers danken allen die aan deze uitgave hebben meegewerkt voor de plezierige samenwerking en hun constructieve bijdrage.

Moge deze vernieuwde uitgave voldoen aan de behoefte aan een goede onafhankelijke en betrouwbare Kwantitatieve Informatie over de boomkwekerijsector.

Dr. Ir. J. E. van den Ende
Businessunit Manager PPO Bloembollen, Boomkwekerij & Fruit

Inhoudsopgave

pagina

VOORWOORD	3
INHOUDSOPGAVE	5
1 ALGEMENE SECTOR INFORMATIE	9
1.1 Oppervlakte en aantal bedrijven met boomkwekerij en aantal boomkwekerij bedrijven	9
1.2 Specialisatie.....	11
1.3 Areaal per regio.....	13
1.4 Economische kengetallen van het boomkwekerijbedrijf	14
1.4.1 Werkgelegenheid	14
1.4.2 Bedrijfsresultaten	14
1.4.3 Bruto standaard saldi en Nederlandse grootte eenheden.....	15
1.4.4 Afzet en export van boomkwekerij producten	16
1.5 Internationaal	17
2 VARIABELE KOSTEN	23
2.1 Kosten van teeltmateriaal	23
2.1.1 Potten en containers	23
2.1.2 Tonkinstokken, gaaslappen en boomkorven	24
2.1.3 Meststoffen en grond	25
2.1.4 Diversen.....	26
2.2 Gewasbescherming.....	27
2.2.1 Acariciden	27
2.2.2 Herbiciden.....	28
2.2.3 Fungiciden.....	29
2.2.4 Insecticiden	30
2.2.5 Nematiciden	30
2.3 Gewasverzekering	30
2.3.1 Hagelverzekering	30
2.3.2 Waterschadeverzekering.....	35
2.4 Loonwerk.....	35
2.4.1 Berekende tarieven	35
2.4.2 Overige tarieven.....	37
2.5 Energie.....	37
2.5.1 Elektriciteitsprijzen	37
2.5.2 Gasprijs	37
2.5.3 Gasolie	39
2.5.4 Water.....	40
2.6 Keuringskosten.....	40
2.7 Vakheffing.....	42
2.8 Verkoopkosten	43
2.9 Taaktijden	45
3 VASTE KOSTEN.....	49
3.1 Duurzame productiemiddelen.....	49
3.1.1 Grondprijzen.....	60
3.1.2 Pacht.....	62
3.2 Algemene kosten	64
3.3 Arbeidskosten	65
3.3.1 Premieheffing en uitkeringen	65
3.3.2 Gezinsarbeid en vaste arbeid.....	66
3.3.3 Ziekte	66

3.3.4	Stagiaires.....	67
3.3.5	Buitenlandse werknemers	67
3.3.6	Indeling functiegroepen (globaal).....	67
3.3.7	Ziekenfondswet Zelfstandigen (ZFW).....	68
3.3.8	Tijdelijke arbeid.....	68
3.3.9	Lonen vaste medewerkers	68
3.3.10	Lonen losse medewerkers	69
4	HANDEL.....	71
5	FINANCIERING EN BELASTING	73
5.1	Financieringsmogelijkheden	73
5.2	Rentestanden	74
5.3	Inkomstenbelasting	74
5.3.1	Box1: Inkomen uit werk en woning	74
5.3.2	Box 2: Inkomen uit aanmerkelijk belang	75
5.3.3	Box 3: Vermogensrendementsheffing.....	75
5.4	Verschuldigde belasting.....	76
5.5	BTW en landbouwregeling.....	77
5.6	Normbedragen	79
	BIJLAGE.....	81
1	FISCALE FACILITEITEN.....	81
1.1.1	Ondernemersaftrek en urencriterium.....	81
1.1.2	Fiscale reserves en voorzieningen.....	82
1.1.3	Middeling	83
1.1.4	Vrijstelling beleggingen in durfkapitaal.....	83
1.1.5	Verlaagd BTW-tarief gasverbruik voor tuinbouwdoeleinden/ energiebelasting.....	83
1.1.6	VAMIL	84
1.1.7	Milieu-InvesteringsAftrek (MIA).....	84
1.1.8	Energie-Investerings Aftrek (EIA).....	85
1.1.9	Willekeurige afschrijving Arbo-investeringen (FARBO)	85
1.1.10	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	85
1.1.11	Lijfrentepremie-aftrek.....	86
1.1.12	Fiscale oudedagsreserve (FOR).....	87
1.1.13	Fiscale faciliteiten voor Woning, auto, kinderopvang en scholinguitgaven.....	88
2	REGELINGEN EN SUBSIDIES.....	89
2.1	Landbouwsubsidies.....	89
2.1.1	Garantie Stichting Borgstellingsfonds voor de landbouw (BF)	89
2.1.2	Regeling Structuurverbetering Glastuinbouw (RSG).....	89
2.1.3	Demonstratie- en Kennisoverdrachtprojecten Duurzame Landbouw.....	90
2.2	Subsidies van andere instellingen	90
2.2.1	Besluit subsidies energieprogramma's (BSE).....	90
2.2.2	Technologiefonds tuinbouw	91
2.2.3	Programma Economische Samenwerking Projecten (PESP)	91
2.2.4	Programma Samenwerking Opkomende Markten (PSOM)	91
2.2.5	Besluit Subsidie CO ₂ -reductieplan.....	92
2.2.6	Wet Reïntegratie Arbeidsgehandicapten (REA)	92
2.2.7	Subsidie cursuskosten werknemers in land- en tuinbouw (COLLAND).....	92
2.2.8	Investerings Bevordering en Technische Assistentie (IBTA)	93

6	SALDOBEREKENINGEN.....	95
6.1	Toelichting.....	95
6.1.1	Uitgangspunten.....	95
6.1.2	Opbrengst.....	96
6.1.3	Toegerekende kosten.....	96
6.1.4	Saldo.....	97
6.1.5	Arbeid.....	97
6.2	Kostprijs.....	97
6.3	Overzicht saldoberekeningen.....	100
6.4	Soorten overzicht.....	101
6.5	Saldoberekeningen.....	105
6.5.1	Bos- en haag plantsoen, Breedwerpig gezaaid naaldhout, 2+0.....	107
6.5.2	Bos- en haag plantsoen, Eenjarige zaailing, 1+0.....	108
6.5.3	Bos- en haag plantsoen, Op rij gezaaid loofhout, 1u1.....	109
6.5.4	Bos- en haag plantsoen, Verplant loofhout, 1+1.....	110
6.5.5	Bos- en haag plantsoen, Verplant loofhout, 1+2.....	111
6.5.6	Bos- en haag plantsoen, Verplant naaldhout, 2+2.....	112
6.5.7	Bos- en haag plantsoen, Winterstek.....	113
6.5.8	Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 0,5 liter, P9.....	114
6.5.9	Houtige siergewassen containerteelt, Handveredeling in 0,5 liter, P9.....	115
6.5.10	Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 1,5 liter, C1.5/15ES.....	116
6.5.11	Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 2,0 liter, C2/17ES.....	117
6.5.12	Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 3,0 liter, C3/19ES.....	118
6.5.13	Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 5,0 liter, C5/24ES.....	119
6.5.14	Houtige siergewassen containerteelt, Klimplanten, in 2,0 liter, C2/RP.....	120
6.5.15	Houtige siergewassen vollegrond, Plantgoed 2 jaar, gemechaniseerd, 0/1/1.....	121
6.5.16	Houtige siergewassen vollegrond, Leverbaar 2 jaar, gemechaniseerd, 0/1/1/2.....	122
6.5.17	Houtige siergewassen vollegrond, Plantgoed, twee jaar, 0/1/2.....	123
6.5.18	Houtige siergewassen vollegrond, Leverbaar, doort. van plg, twee jaar, 0/2/2.....	124
6.5.19	Houtige siergewassen vollegrond, Doorteelt van leverbaar, twee jaar.....	125
6.5.20	Houtige siergewassen vollegrond, Handveredeld, plantgoed, één jaar, x/0/1.....	126
6.5.21	Houtige siergewassen vollegrond, Geënt, leverbaar, twee jaar, x/(0)/1/2.....	127
6.5.22	Laanbomen, Tweejarige spil van oculatie.....	128
6.5.23	Laanbomen, Vierjarige spil van zaailing.....	129
6.5.24	Laanbomen, Driejarige spil van handveredeling.....	130
6.5.25	Laanbomen, Opzetter van tweejarige spil.....	131
6.5.26	Laanbomen, Driejarige bolvorm.....	132
6.5.27	Rozen containerteelt, 2 jarige struik in 3 liter pot, C3 RP.....	133
6.5.28	Rozen containerteelt, Stamroos in 7,5 liter pot.....	134
6.5.29	Rozen, Rozenonderstammen, 1+0.....	135
6.5.30	Rozen, Twee jaar Pfänderstammen.....	136
6.5.31	Rozen, Twee jaar op stam.....	137
6.5.32	Rozen, Tweejarige, struikrozen (A1).....	138
6.5.33	Rozen, Eenjarig uit stek.....	139
6.5.34	Vruchtbomen, Appel tweejarig, knipbomen.....	140
6.5.35	Vruchtbomen, Appel tweejarig, Tussenstam.....	141
6.5.36	Vruchtbomen, Peer tweejarig.....	142
6.5.37	Vaste planten containerteelt, P9.....	143
6.5.38	Vaste planten volle grond, 1 jarig.....	144
6.5.39	Tagetes, Groenbemester.....	145

1 Algemene sector informatie

1.1 Oppervlakte en aantal bedrijven met boomkwekerij en aantal boomkwekerij bedrijven

Tabel 1 Ontwikkeling areaal (ha) per gewasgroep en procentuele groei van het areaal (1995-2004)

Gewasgroep	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	%2004 t.o.v. 1995
Bos- en haagplantsoen	2.066	2.211	2.287	2.364	2.326	2.384	2.300	4%
Laan- en parkbomen	1.797	2.408	3.158	3.241	3.482	3.457	3.592	49%
Vruchtboomen	1.255	1.088	1.251	1.018	1.214	1.128	1.145	5%
Rozenstruiken	553	637	612	510	491	486	463	-27%
Ov sierheesters en klimplanten	1.204	1.268	1.787	2.015	1.949	1.893	2.134	68%
Vaste planten	531	705	1.207	1.076	1.289	1.255	1.385	96%
Sierconiferen	1.337	1.454	2.340	2.448	2.650	2.547	2.732	88%
<i>Totale oppervlakte (excl. glas)</i>	<i>8.741</i>	<i>9.771</i>	<i>12.641</i>	<i>12.672</i>	<i>13.401</i>	<i>13.151</i>	<i>13.749</i>	<i>41%</i>
Pot- / containerveld	419	788	975	1.044	1.036	934	1.128	43%
Boomkwekerij onder glas	143	198	369	376	390	379	396	100%

Bron: CBS, bewerkt LEI

Tabel 2 Ontwikkeling in het aantal bedrijven per gewasgroep en procentuele groei (1995 – 2004)

Gewasgroep	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	%2004 t.o.v. 1995
Bos- en haagplantsoen	1.172	1.123	1.026	953	932	892	854	-24%
Laan- en parkbomen	695	748	739	712	706	689	678	-9%
Vruchtboomen	447	317	363	321	312	272	259	-18%
Rozenstruiken	458	399	347	283	263	231	215	-46%
Ov sierheesters en klimplanten	1.975	1.984	1.978	1.941	1.822	1.758	1.729	-13%
Vaste planten	1.106	1.131	1.278	1.157	1.172	1.108	1.069	-5%
Sierconiferen	2.226	2.044	1.830	1.705	1.623	1.524	1.431	-30%
Pot- / containerveld	876	1.487	1.403	1.365	1.331	1.208	1.276	-14%
Boomkwekerij onder glas	1.282	1.339	1.435	1.354	1.303	1.300	1.292	-4%
Boomkwekerij open grond incl. vaste planten	4.708	4.826	5.037	4.753	4.676	4.447	4.306	-11%

Bron: CBS, bewerkt LEI

Tabel 3 Ontwikkeling gemiddelde oppervlakte (ha) boomkwekerij per bedrijf per gewasgroep en procentuele groei (1995-2004)

Gewasgroep	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	%2004 t.o.v. 1995
Bos- en haagplantsoen	1,8	2,0	2,2	2,5	2,5	2,7	2,7	37%
Laan- en parkbomen	2,6	3,2	4,3	4,6	4,9	5,0	5,3	65%
Vruchtbomen	2,8	3,4	3,4	3,2	3,9	4,1	4,4	29%
Rozenstruiken	1,2	1,6	1,8	1,8	1,9	2,1	2,2	35%
Sierheesters en klimplanten	0,6	0,6	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	93%
Sierconiferen	0,6	0,7	1,3	1,4	1,6	1,7	1,9	168%
Vaste planten	0,5	0,6	0,9	0,9	1,1	1,1	1,3	108%
Pot- / containerveld	0,5	0,5	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	67%
Boomkwekerij onder glas	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	107%

Bron: CBS, bewerkt LEI

Tabel 4 Gespecificeerde oppervlakte verdeling boomkwekerijgewassen¹

	Oppervlakte	1996	2001
Bos- en haagplantsoen	<i>Totale opp. bos- en haagplantsoen</i>	2.015	1.937
	Zaaibedden	612	652
	Verplante gewassen	1.403	1.285
Laan- en parkbomen	<i>Totale opp. laan- en parkbomen</i>	2.787	3.353
	Spillen	693	966
	Overige laan- en parkbomen	2.094	2.386
Vruchtbomen	<i>Totale opp. vruchtbomen</i>	1.291	1.010
	Vruchtboomonderstammen	400	227
	Vruchtbomen	891	783
Rozen	<i>Totale opp. rozen</i>	840	548
	Rozen-onderstammen	164	85
	Rozenstruiken	676	463
Sierconiferen	<i>Totale opp. sierconiferen</i>	1.636	2.370
Sierheesters en klimplanten	<i>Totale opp. sierheesters en klimplanten</i>	1.908	2.071
	Rhododendron & Azalea	221	177
	Erica en Calluna	74	70
	Overige sierheesters	1.468	1.713
	Klimplanten	145	110
Vaste planten	<i>Totale opp. vaste planten</i>	791	1.120
	Generatief vermeerderd	161	236
	Vegetatief vermeerderd	630	884
<i>Totale opp. boomkwekerijgewassen</i>		11.267	12.409

Bron: CBS

¹ Deze tabel is samengesteld op basis van 4.275 bedrijven die volgens de landbouwtelling in de open grond ten minste 20 are boomkwekerijgewassen of 5 are vaste planten teelden, of onder glas ten minste 2 are boomkwekerijgewassen en vaste planten. Kijk voor volledige oppervlakte gegevens in tabel 1.

Tabel 5 Gespecificeerde oppervlakte verdeling pot- en containerveld boomkwekerijgewassen²

		2001
Bos- en haagplantsoen	<i>Totale opp. bos- en haagplantsoen</i>	34
	Zaaibedden	15
	Verplante gewassen	19
Laan- en parkbomen	<i>Totale opp. laan- en parkbomen</i>	32
	Spillen	10
	Overige laan- en parkbomen	22
Vruchtbomen	<i>Totale opp. vruchtbomen</i>	7
	Vruchtboomonderstammen	1
	Vruchtbomen	7
Rozen	<i>Totale opp. rozen</i>	28
	Rozen-onderstammen	0
	Rozenstruiken	28
Sierconiferen	<i>Totale opp. sierconiferen</i>	282
Sierheesters en klimplanten	<i>Totale opp. sierheesters en klimplanten</i>	555
	Rhododendron & Azalea	53
	Erica en Calluna	35
	Overige sierheesters	414
	Klimplanten	53
Vaste planten	<i>Totale opp. vaste planten</i>	197
	Generatief vermeerderd	66
	Vegetatief vermeerderd	130
<i>Totale opp. boomkwekerijgewassen</i>		1.136

Bron CBS.

1.2 Specialisatie

Tabel 6 Aantal gespecialiseerde bedrijven

	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	%2004 t.o.v. 1995
Boomteelt	2.639	2.512	2.43	2.384	2.298	2.298	2.261	-10%
Vaste planten	196	220	317	269	296	270	275	25%
Boomkwekerij met vaste planten	112	91	78	73	71	77	64	-30%
<i>Totaal</i>	<i>2.947</i>	<i>2.823</i>	<i>2.825</i>	<i>2.726</i>	<i>2.665</i>	<i>2.645</i>	<i>2.600</i>	<i>-8%</i>

Bron: CBS, bewerkt LEI

² Deze tabel is samengesteld op basis van 4.275 bedrijven die volgens de landbouwtelling in de open grond ten minste 20 are boomkwekerijgewassen of 5 are vaste planten teelden, of onder glas ten minste 2 are boomkwekerijgewassen en vaste planten. Kijk voor volledige oppervlakte gegevens in tabel 1.

Tabel 7 Areaal (ha) per gewasgroep op gespecialiseerde boomteelt bedrijven (excl. vaste planten)

Gewasgroep	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	%2004 t.o.v. 1995
Bos- en haagplantsoen	1.678	1.703	1.685	1.873	1.785	1.859	1.828	7%
Laan- en parkbomen	1.665	2.216	2.898	3.013	3.241	3.201	3.373	52%
Vruchtbomen	994	796	912	723	910	845	844	6%
Rozenstruiken	454	509	506	420	401	381	393	-23%
Ov sierheesters en klimplanten	1.032	948	1.376	1.604	1.523	1.513	1.749	84%
Vaste planten	22	13	20	18	19	25	26	100%
Sierconiferen	1.139	1.147	1.862	2.005	2.188	2.154	2.357	105%
<i>Totale oppervlakte (excl. glas)</i>	<i>6.985</i>	<i>7.334</i>	<i>9.258</i>	<i>9.657</i>	<i>10.067</i>	<i>9.978</i>	<i>10.571</i>	<i>44%</i>
Pot- / containerveld	271	365	492	574	552	500	603	65%
Boomkwekerij onder glas	66	49	71	71	74	80	84	71%

Bron: CBS, bewerkt LEI

Tabel 8 Areaal (ha) per gewasgroep op gespecialiseerde vasteplanten bedrijven

	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	%2004 t.o.v. 1995
Bos- en haagplantsoen	2	1	33	0	2	1	0	-92%
Laan- en parkbomen	0	0	22	0	0	6	0	-52%
Vruchtbomen	0	2	0	1	0	0	0	-100%
Rozenstruiken	0	0	1	0	0	2	0	-100%
Ov sierheesters en klimplanten	1	1	6	2	2	0	0	-58%
Vaste planten	264	362	724	577	685	629	773	113%
Sierconiferen	1	1	6	1	0	3	0	-93%
<i>Totale oppervlakte (excl. glas)</i>	<i>267</i>	<i>366</i>	<i>786</i>	<i>581</i>	<i>689</i>	<i>637</i>	<i>773</i>	<i>111%</i>
Pot- / containerveld	54	70	113	85	105	76	83	18%
Boomkwekerij onder glas	8	5	14	9	12	11	9	74%

Bron: CBS, bewerkt LEI

Tabel 9 Areaal (ha) boomkwekerij + vasteplanten op de bedrijven

	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	%2004 t.o.v. 1995
Gespecialiseerde boomkwekerijen (ha)	6.985	7.334	9.258	9.657	10.067	9.978	10.571	44%
Gespecialiseerde vaste plantenbedrijven (ha)	267	366	786	581	689	637	773	111%
Gespecialiseerde boomkwekerij met vaste planten	97	114	118	176	188	212	147	29%
Niet gespecialiseerde bedrijven (ha)	1.392	1.957	2.479	2.258	2.457	2.323	2.259	15%
Aandeel op niet gespecialiseerd bedrijf (%)	16	20	20	18	18	18	16	

Bron: CBS, bewerkt LEI

1.3 Areaal per regio

Tabel 10 Areaal (ha) per gewasgroep per provincie 2004

Provincie	Bos- en haag plantsoen	Laan- en park bomen	Vruchtbomen	Rozen struiken	Overige sier- heesters en klim plant-en	Vaste planten	Sier coniferen	Totale opper- vlakte (excl. glas)	Pot- / container veld	Boomkwekerij onder glas
Groningen	106	17	3	9	9	23	21	188	4	2
Friesland	7	12	0	1	34	9	90	153	9	3
Drenthe	56	8	3	0	51	69	59	246	19	10
Overijssel	60	39	6	4	155	86	368	718	34	14
Flevoland	5	64	203	0	20	20	8	320	9	3
Gelderland	106	1.197	160	2	148	129	253	1.995	125	40
Utrecht	44	83	6	6	39	40	62	280	44	11
Noord Holland	14	12	10	5	60	193	26	320	29	15
Zuid Holland	42	58	14	23	827	351	179	1.493	309	145
Zeeland	9	25	60	2	19	38	6	161	10	2
Noord Brabant	1.615	1.679	288	95	563	251	1.311	5.804	393	113
Limburg	234	399	391	316	208	177	348	2.073	144	39
Totaal	2.300	3.592	1.145	463	2.134	1.385	2.732	13.749	1.128	396

Bron: CBS, bewerkt LEI

1.4 Economische kengetallen van het boomkwekerijbedrijf

1.4.1 Werkgelegenheid

Tabel 11 Aantal arbeidsjaareenheden

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	%2004 t.o.v. 1995
Gespecialiseerde boomkwekerijen	6.808	6.875	7.308	6.875	6.984	6.328	-7%
Gespecialiseerde vaste plantenbedrijven	703	1.117	924	1.02	892	899	28%
Gespecialiseerde boomkwekerij met vaste planten	221	247	302	257	301	245	11%
Totaal	7.732	8.239	8.534	8.152	8.177	7.472	-3%

Een arbeidsjaareenheid (aje) is 2000 uur. Een persoon kan maximaal als 1 aje meetellen.

Bron: *Bedrijven Informatienet LEI*

Tabel 12 Aantal ondernemers per bedrijf

	2000	2001	2002	2003	2004
Gespecialiseerde boomkwekerijen	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Gespecialiseerde vaste plantenbedrijven	1,4	1,4	1,5	1,4	1,5
Gespecialiseerde boomkwekerij met vaste planten	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5

Bron: *Bedrijven Informatienet LEI*

1.4.2 Bedrijfsresultaten

Tabel 13 Netto bedrijfsresultaat in €

Gespecialiseerde boomkwekerijen	2001	2002	2003
Netto bedrijfsresultaat	19.000-	31.500-	25.000-
Rentabiliteit	92.000	89.000	92.000
Besparingen	21.000	9.000	22.300
Arbeidsopbrengst gezin	59.300	55.000	69.100
Gezinsinkomen uit bedrijf	57.500	53.700	70.200
Bedrijfsopbrengsten	214.700	254.200	283.000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	157.200	200.500	212.800

Bron: *Bedrijven Informatienet LEI*

1.4.3 Bruto standaard saldi en Nederlandse grootte eenheden

Nederlandse grootte-eenheden (NGE)

De bedrijfsomvang en het bedrijfstype van agrarische bedrijven worden meestal vastgesteld met behulp van Nederlandse grootte-eenheden (NGE). De NGE is een economische maatstaf, die elke 2 jaar wordt herzien. De normen worden berekend voor de rubrieken uit de Landbouwtelling die de bedrijfsomvang bepalen.

In het verleden werden hiervoor vaak de standaardbedrijfseenheden (sbe) gebruikt, maar de sbe-normen worden sinds 1997 niet meer opnieuw vastgesteld.

NGE zijn eenheden brutostandaardsaldo (bss) die gecorrigeerd zijn voor de prijsontwikkeling van het saldo in Nederland. Het wordt berekend door de bss te delen door een bepaalde deelfactor. Voor het prijsniveau van 2005 kwam 1 NGE overeen met € 1.400,-.

Brutostandaardsaldo (bss)

Het Brutostandaardsaldo (bss) is gedefinieerd door de Europese Commissie als: 'De in geldswaarde uitgedrukte totaalopbrengst minus bepaalde bijbehorende specifieke kosten'. Het bss geeft een vergoeding voor de factorkosten (arbeid en kapitaal) en de niet-toegerekende non-factorkosten zoals afschrijving en onderhoud. Het is een nominaal bedrag dat is uitgedrukt in euro.

Doel

De NGE wordt voor verschillende doeleinden gebruikt, zoals voor statistiek (o.a. typologie van bedrijven) en in bedrijfseconomisch onderzoek (o.a. bedrijfsomvang). Ook dient de NGE als grondslag voor heffingen, regelgeving (bijvoorbeeld door LASER van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, maar ook door provincies en gemeenten) en bij de uitvoering van wetgeving. Meer informatie over NGE is te verkrijgen bij LEI-WUR en CBS. Zie www.lei.nl voor een rekenmodule.

Tabel 14 BSS en NGE Boomkwekerij

Boomkwekerij onder glas	BSS/ ha	NGE/ ha
Vermeerdering en/of aantrekking	106.000	77,09
Volledige teelt onder glas	255.500	185,82
Boomkwekerij open grond	BSS/ ha	NGE/ ha
Bos- en haagplantsoen	13.300	9,67
Laan- en parkbomen	15.800	11,49
Vruchtboomen	11.300	8,22
Rozenstruiken	14.700	10,69
Sierconiferen	36.700	26,69
Sierheesters en klimplanten	86.200	62,69
Vaste planten	48.600	34,35

1.4.4 Afzet en export van boomkwekerij producten

Tabel 15 Afzetkanalen, procentuele verdeling van de boomkwekerijproducten en vaste planten over de verschillende afnemers

Voor 2001	Totaal	Bos- en haagplantsoen	Laan- en parkbomen	Vruchtbomen	Rozen	Sierconiferen	Sierheesters en klimplanten	Vaste planten
Nederlandse boomkweker/ fruitteler	12,1%	18,9%	28,2%	51,2%	7,2%	9,0%	7,6%	7,0%
Groothandel	37,6%	49,7%	39,8%	23,2%	64,7%	38,3%	33,9%	32,5%
Veiling	17,6%	1,8%	1,5%	1,2%	10,3%	17,7%	32,3%	33,9%
Cash & Carry	4,3%	1,9%	2,0%	0,8%	1,5%	4,0%	6,2%	4,3%
Groenvoorziening	3,1%	3,9%	7,3%	0,7%	1,3%	1,7%	1,6%	1,2%
Bouwmarkten	1,2%	0,7%	0,4%	0,0%	0,2%	2,4%	1,8%	0,7%
Detailhandel	12,6%	6,9%	9,3%	2,5%	9,6%	17,2%	8,8%	8,6%
Rechtstreekse export	7,4%	4,4%	8,1%	14,9%	4,0%	5,5%	5,8%	8,9%
Particulieren	2,6%	1,5%	0,7%	5,5%	1,1%	4,1%	1,9%	2,1%
Contractteelt	1,4%	10,2%	2,8%	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%	0,8%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: CBS

Tabel 16 Exportwaarde³ boomkwekerij (X 1.000 Euro)

	seizoen 04	seizoen 05
Frankrijk	34.752	35.002
België	19.397	18.764
Duitsland	145.422	131.736
Italië	13.437	13.632
Ver.Koninkrijk	87.799	83.571
Ierland	7.407	8.845
Denemarken	11.658	10.549
Portugal	0	0
Spanje	2.810	3.233
Zweden	12.799	12.687
Finland	6.047	5.644
Oostenrijk	11.804	12.003
Noorwegen	7.618	7.956
Zwitserland	10.902	10.456
VS van Amerika	25.387	22.998
Canada	5.452	4.960
Japan	3.764	3.534
Totaal	428.068	409.399

Bron: Productschap Tuinbouw

³ Waarde die exporteurs voor goederen ontvangen

1.5 Internationaal

Gegevens zijn afkomstig uit International Statistics Flowers and Plants, 2005. Institut für Gartenbauökonomie der Universität Hannover, Vol. 53 en bewerkt.

Tabel 17 Arealen, productiewaarde en aantal bedrijven

	Oppervlakte Ha	Productiewaarde Milj. €	Bedrijven Aantal	Jaar ⁴
Oostenrijk			297	99
België	4.632	236	1.053	'02/ w.+bedr. '99 ⁵
Tjechië	1.087	10	150	
Denemarken ⁶	2.789	71	206	'99/ '00
Finland		19		'01
Frankrijk	13.628	399	4.690	'03/ w.+bedr. '98
Duitsland	25.520	866	3.398	'04/ w. 03
Griekenland	272			'02
Hongarije	1.800	40		'99
Ierland	465	24		'00
Italië	21.520			'00
Nederland	14.144	577	5.605	'04
Noorwegen	293	34	150	'01/w. '04/ bedr. '99
Polen	1.452			'85
Zweden ⁷	515	48	190	'03
Zwitserland	1.082	137	250	'96
Ver. Koninkrijk	9.049	637	2.826	'03/bedr. '97v
Oostenrijk			297	99
Totaal	98.247	2.955	11.051	
Canada	19.360	336	1.245	'04
Verenigde Staten ⁸	154.020	8.951		'01 w/ '03v
China ⁹	233.111	1.874		'03
Japan	13.916	1.034		'98
Taiwan	6.284	57		'03
Turkije	98			'93

⁴ beschikbaar jaar; v. = voorlopig; w. = productiewaarde, bedr. = aantal bedrijven

⁵ inclusief teelt onder glas

⁶ Bedrijven met ten minste 2 ha

⁷ Zweden inclusief 80 ha containerveld

⁸ Verenigde Staten: incl. alle telers met minstens \$ 10.000 verkoop (corresponding sales)

⁹ China: Productie oppervlakte/ Waarde: Verkoopvolume

Tabel 18 Import van Boomteeltgewassen 2004 (x 1.000 Euro)- EU-landen: voorlopige data (excl. vaste planten)

Importeert:	Oosten-rijk	België/ Luxem- burg	Tsjechië	Duitsland	Dene- marken	Spanje	Finland	Frankrijk	Hongarije	Italië	Neder- land	Polen	Zweden	Groot Brittanië	EU overig	EU totaal	Noor- wegen	Zwitser- land
... uit:																		
Oostenrijk	-	7	219	363	4	-	-	102	52	11	5	-	-	-	142	905	-	89
België/Luxemburg	1.141	-	418	4.669	694	980	580	21.331	246	2.863	4.739	216	138	5.271	1.544	44.830	376	157
Tsjechië	115	38	-	30	0	-	-	26	14	-	39	9	-	-	532	803	-	-
Duitsland	8.031	2.836	2.277	-	4.732	238	581	5.134	409	1.786	3.222	1.843	4.814	6.319	1.179	43.401	2.122	1.628
Denemarken	906	862	44	4.934	-	270	928	2.902	366	1.302	425	342	2.669	3.761	283	19.994	3.490	2.309
Spanje	16	991	5	1.042	2	-	-	11.846	54	4.148	1.215	-	13	432	2.924	22.688	-	17
Finland	-	7	-	-	316	2	-	6	-	-	-	-	55	-	0	386	5	-
Frankrijk	548	3.175	83	2.802	101	2.356	-	-	77	3.018	311	25	18	3.970	529	17.013	24	2.007
Hongarije	398	347	291	594	5	6	32	496	-	95	831	296	9	179	215	3.794	-	243
Italië	2.712	6.500	1.299	17.252	1.109	8.822	-	36.570	2.523	-	5.750	226	18	12.841	6.336	101.958	59	1.090
Nederland	9.705	25.209	5.310	156.241	13.819	3.062	3.435	25.736	848	6.872	-	3.665	7.168	50.642	6.863	318.575	10.392	2.038
Polen	104	105	507	3.534	236	-	205	385	127	21	2.295	-	724	61	653	8.957	159	20
Zweden	13	14	-	2	809	-	1.541	15	-	-	-	4	-	-	9	2.407	80	-
Groot Britannië	19	587	4	176	35	0	-	314	55	19	56	1	24	-	1.828	3.118	418	6
EU overige	59	858	3.241	268	66	744	-	775	20	316	294	11	56	4.054	164	10.926	2	1
EU, totaal	23.766	41.539	13.699	191.906	21.928	16.481	7.302	105.639	4.790	20.452	19.181	6.637	15.705	87.531	23.203	599.757	17.127	9.606
Argentinië	-	-	-	-	-	688	-	-	-	-	-	-	-	13	161	862	-	-
Bulgarije	-	136	-	64	-	-	-	215	64	81	365	3	-	-	56	984	-	3
China	3	-	-	502	-	502	-	62	-	2	1.078	828	-	19	5	3.001	-	-
Cuba	-	-	-	-	-	400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	400	-	-
Egypte	-	-	-	-	-	2.603	-	43	-	36	16	-	-	3	1.104	3.805	-	-
Israël	-	-	-	198	-	330	-	176	-	-	8	-	-	10	68	790	-	18
Japan	-	19	-	158	1	192	-	79	-	205	0	-	-	113	-	767	-	-
Kenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	244	-	-	236	-	480	-	38
Marokko	-	-	-	7	-	175	-	99	-	56	0	-	-	-	-	337	-	-
Nieuw Zeeland	1	3	3	84	-	6	-	-	-	103	165	-	-	17	12	394	1	1
Zuid-Afrika	-	-	-	-	-	12	-	-	-	4	811	-	-	2	-	829	-	-
Zwitserland	498	10	36	509	-	5	-	56	2	2	34	18	0	-	-	1.170	0	-
USA	3	-	1	65	-	198	19	18	0	19	254	2	9	181	50	819	17	-
Uzbekistan	-	-	-	301	-	-	-	-	-	-	144	84	-	-	-	529	-	-
Joegoslavië	-	-	17	176	-	-	-	-	67	75	319	-	-	-	75	729	-	-
Europa (excl. EU)	510	146	60	749	15	5	1	270	155	243	830	21	251	-	156	3.412	0	11
Afrika	-	-	-	7	-	187	-	156	-	75	1.054	-	-	268	-	1.747	-	38
Azië (excl. M-O)	3	26	25	962	1	707	-	143	-	216	1.231	912	-	151	10	4.387	8	-
Midden-Oosten	-	-	-	199	-	2.933	-	232	-	36	33	-	-	14	1.175	4.622	-	18
Noord-Amerika	3	60	1	65	-	198	50	18	0	19	295	2	9	181	50	951	17	0
Latijns Amerika	-	31	1	30	-	1.143	-	44	0	5	31	-	-	29	348	1.662	-	-
Overige landen	12	98	32	31	15	132	32	117	22	212	204	21	251	131	234	1.544	8	8
Wereld (v.)	24.283	41.803	13.788	194.001	21.944	21.724	7.353	106.503	4.946	21.247	22.823	7.593	15.965	88.256	24.967	617.196	17.153	9.674

Tabel 19 Export van Boomteeltgewassen 2004 (x 1.000 Euro)- EU-landen: voorlopige data (excl. vaste planten)

Exporteert:	Oosten-rijk	België/Luxemburg	Tsjechië	Duitsland	Dene-marken	Spanje	Finland	Frankrijk	Hongarije	Italië	Neder-land	Polen	Zweden	Groot Britannië	EU overig	EU totaal	Noor-wegen	Zwitser-land
...naar:																		
Oostenrijk	-	1.430	63	7.627	1.606	3	-	697	248	3.101	5.263	-	-	-	76	20.114	-	89
België/Luxembg	-	-	146	2.066	1.172	1.260	-	2.673	94	5.529	14.160	15	-	-	819	27.934	376	157
Tsjechië	225	382	-	3.066	82	9	-	97	427	394	2.532	200	-	-	877	8.291	-	-
Duitsland	766	9.623	131	-	9.116	1.241	-	7.207	485	17.369	83.872	3.179	-	4	226	133.219	2.122	1.628
Denemarken	-	1.492	2	2.121	-	141	-	142	9	390	6.262	601	1	16	-	11.177	3.490	2.309
Spanje	4	2.529	-	297	401	-	-	4.311	6	11.255	2.225	-	-	-	251	21.279	-	17
Finland	-	972	-	1.175	1.538	-	-	-	36	-	1.555	96	41	-	-	5.413	5	-
Frankrijk	43	42.600	12	8.937	3.025	19.256	-	-	297	36.771	21.469	284	-	-	2.268	134.962	24	2.007
Hongarije	84	360	47	433	169	34	-	19	-	1.346	716	95	1	36	72	3.412	-	243
Italië	482	5.250	37	1.344	3.171	7.580	-	4.246	105	-	8.712	196	-	-	223	31.346	59	1.090
Nederland	15	8.957	165	4.370	3.375	2.818	-	729	691	8.584	-	3.805	1	316	2.044	35.870	10.392	2.038
Polen	-	203	0	2.164	176	-	-	20	20	74	2.920	-	3	-	0	5.580	159	20
Zweden	-	426	-	3.226	5.504	13	-	0	9	22	4.692	710	-	-	-	14.602	80	-
Groot Britannië	-	10.073	24	3.237	4.020	791	-	7.311	128	12.146	48.258	100	-	-	868	86.956	418	6
EU overige	82	3.271	1.170	1.002	252	5.897	4	704	290	9.836	9.115	746	-	1.250	69	33.688	2	1
EU (v.)	1.702	87.568	1.797	41.065	33.608	39.041	4	28.158	2.843	106.817	211.751	10.027	47	1.622	7.793	573.842	17.127	9.606
Algerije	-	2	-	-	-	319	-	560	-	84	-	-	-	-	-	965	-	-
Canada	-	335	-	4	-	-	-	10	-	-	3.233	-	-	18	11	3.611	-	3
Colombia	-	-	-	-	-	488	-	8	-	-	2.560	-	-	-	-	3.056	-	-
Kroatië	10	-	25	39	-	23	-	5	333	772	293	-	-	-	50	1.550	-	-
Japan	-	3	-	30	43	-	12	33	-	3	2.550	-	-	194	-	2.868	-	-
Marokko	-	81	-	-	-	2.176	-	1.198	-	64	26	-	-	2	-	3.547	-	18
Noorwegen	-	78	-	701	2.394	-	1	-	-	-	7.263	130	98	17	87	10.769	-	-
Roemenie	2	45	-	195	-	-	-	3	706	152	315	53	-	-	1	1.472	-	38
Russische Fed.	5	611	95	4.094	176	-	105	282	236	126	2.440	2.311	-	-	199	10.680	-	-
Zwitserland	160	2.667	6	7.758	1.617	206	-	3.088	15	3.371	8.011	4	-	2	1	26.906	1	1
Turkije	-	197	-	496	-	-	-	190	27	3.079	616	-	-	5	111	4.721	-	-
Turkmenistan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.506	-	-	-	-	-	1.506	0	-
Oekraïne	-	155	-	137	8	-	-	61	210	207	715	565	-	-	-	2.058	17	-
Ver. Arab. Emirat.	-	-	-	26	-	-	-	471	-	31	39	737	-	-	-	1.304	-	-
USA	-	-	32	11	-	-	-	9	-	-	2.725	-	0	1	-	2.778	-	-
Europa (excl. EU)	238	3.616	126	13.160	4.311	311	106	3.514	1.785	5.207	19.856	3.376	98	22	560	56.286	0	11
Afrika	-	89	0	35	6	3.159	-	2.298	-	161	909	-	-	2	-	6.659	-	38
Azië (excl. Midden-Oosten)	-	373	-	313	46	-	12	95	-	1.676	3.055	118	-	195	-	5.883	8	-
Midden-Oosten	-	197	-	571	-	96	-	878	27	3.861	1.821	20	-	1.180	126	8.777	-	18
Noord-Amerika	-	335	32	16	-	-	-	19	-	-	5.958	-	0	19	11	6.390	17	0
Latijns Amerika	-	-	-	11	-	860	-	168	-	183	3.196	-	-	12	-	4.430	-	-
Overige landen	61	437	0	703	125	1.216	-	1.074	285	1.811	4.167	450	1	456	237	11.023	8	8
Wereld (v.)	1.940	92.178	1.955	55.260	37.972	43.470	122	35.149	4.656	118.023	246.704	13.541	146	3.053	8.490	662.659	17.153	9.674

Tabel 20 Import van vaste planten 2004 (x 1.000 Euro)- EU-landen: voorlopige data

Importeert:	Oosten- rijk	België/ Luxem- burg	Tsjechië	Duitsland	Dene- marken	Spanje	Finland	Frankrijk	Hongarije	Italië	Neder- land	Polen	Zweden	Groot Britannië	EU overig	EU totaal	Noor- wegen	Zwitser- land
...uit:																		
Oostenrijk	-	1	107	80	1	-	-	0	26	-	-	-	-	-	60	275	3	-
België/Luxemburg	319	-	12	475	15	64	125	2.261	-	31	768	2	77	616	35	4.800	1	-
Tsjechië	41	-	-	62	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-	164	285	-	-
Duitsland	2.992	578	476	-	554	7	172	1.129	77	151	1.926	48	732	402	131	9.375	33	-
Denemarken	296	114	4	2.446	-	167	446	716	0	454	125	0	2.093	1.242	18	8.121	644	-
Spanje	-	127	-	1.009	-	-	-	3.122	12	102	234	-	-	593	259	5.458	-	-
Finland	-	0	-	-	0	-	-	1	-	-	-	-	5	-	2	8	-	-
Frankrijk	8	381	33	192	-	67	-	-	27	171	78	-	5	91	131	1.184	-	-
Hongarije	134	-	17	5	-	-	-	-	-	-	4	-	7	3	40	210	-	-
Italië	367	682	166	6.051	308	199	-	3.102	98	-	593	44	1	856	1.141	13.608	0	-
Nederland	4.130	7.593	1.334	20.506	1.306	1.548	879	13.550	224	1.736	-	375	1.519	14.426	1.464	70.590	544	-
Polen	-	-	69	176	-	-	10	85	13	-	34	-	1	3	69	460	-	-
Zweden	-	1	-	-	121	0	33	7	-	-	-	-	-	1	-	163	-	-
Groot Britannië	-	1	0	4	470	3	0	331	-	12	53	-	-	-	573	1.447	3	-
EU overige	3	8	63	10	45	3	-	231	5	-	5	-	-	18	-	391	-	-
EU, totaal	8.289	9.485	2.280	31.017	2.820	2.059	1.666	24.535	483	2.656	3.821	487	4.439	18.252	4.086	116.375	1.228	0
Australië	-	-	-	-	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	-	-
China	-	15	-	1	-	-	-	-	-	-	72	-	2	-	-	90	-	-
Costa Rica	-	-	-	-	-	-	-	42	-	-	1	-	-	-	-	43	-	-
Egypte	-	16	-	-	-	99	-	-	-	6	-	-	-	-	102	223	-	-
Indonesië	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	32	33	-	-
Israël	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	17	-	-	-	45	62	29	-
Ivoorkust	-	340	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	340	-	-
Japan	-	-	-	7	-	-	-	-	2	-	15	-	-	5	-	29	-	-
Kenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	1	16	-	-
Marokko	-	1	-	-	-	-	-	12	-	-	0	-	-	-	-	13	-	-
Roemenie	45	-	-	37	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	88	-	-
Zuid Afrika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	7	4	25	-	-
Thailand	-	-	-	3	3	-	-	55	-	-	14	-	0	-	-	75	-	-
Turkije	-	-	-	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	40	-	-
USA	1	3	6	-	-	-	-	10	-	6	23	19	1	4	1	74	1	-
Europa excl. EU	47	-	8	37	-	-	-	-	6	-	10	-	1	-	13	122	-	-
Afrika	-	340	0	-	-	-	-	12	-	-	14	-	-	23	5	394	-	-
Azië, excl Midden																		
Oosten	-	15	-	12	3	-	-	57	5	-	109	-	8	5	32	246	-	-
Midden Oosten	-	16	-	34	-	99	-	-	0	6	17	-	-	6	147	325	29	-
Noord Amerika	1	3	6	-	-	-	-	10	-	6	26	19	1	4	1	77	1	-
Latijns Amerika	-	9	-	-	-	5	-	42	-	-	1	-	-	-	-	57	-	-
Overige landen	2	9	8	1	-	5	-	2	8	-	14	0	6	-	13	68	1	-
Wereld (v.)	8.337	9.869	2.294	31100	2.824	2.186	1.666	24.657	494	2.668	3.998	506	4.448	18.290	4.283	117.620	1.259	-

Tabel 21 Export van vaste planten 2004 (x 1.000 Euro) - EU-landen: voorlopige data

Exporteert:	Oosten-rijk	België/Luxemburg	Tsjechië	Duitsland	Dene-marken	Spanje	Finland	Frankrijk	Hongarije	Italië	Neder-land	Polen	Zweden	Groot Britannië	EU overig	EU totaal	Noor-wegen	Zwits-er-land
...naar:																		
Oostenrijk	-	138	37	1488	357	6	-	175	58	43	2599	-	-	43	140	5084	-	-
België/Luxemburg	25	-	-	620	88	143	-	460	46	212	3708	-	-	353	62	5717	-	-
Tsjechië	31	16	-	243	0	-	-	27	32	4	422	25	-	-	7	807	-	-
Duitsland	63	712	57	-	4043	325	-	424	44	584	18459	358	-	341	0	25410	-	-
Denemarken	0	2	2	237	-	50	-	282	-	17	1528	-	-	0	102	2220	-	-
Spanje	-	128	-	28	278	-	-	633	-	303	879	-	-	3	-	2252	-	-
Finland	-	37	-	56	455	-	-	8	-	-	142	10	13	-	-	721	-	-
Frankrijk	-	4412	7	450	752	2308	-	-	-	412	10122	6	-	93	556	19118	-	-
Hongarije	0	4	3	22	0	-	-	62	-	9	84	1	-	-	53	238	-	-
Italië	4	138	0	310	674	174	-	1548	8	-	1999	-	-	31	19	4905	-	-
Nederland	103	1844	49	2418	415	172	-	160	57	48	-	15	-	877	1062	7220	-	-
Polen	-	13	28	210	0	-	-	31	-	-	415	-	-	-	8	705	-	-
Zweden	-	174	2	195	3494	-	130	54	8	8	1158	2	-	3	-	5228	-	-
Groot Britannië	-	486	-	310	1938	108	-	1422	31	23	12291	-	-	-	1	16610	-	-
EU overige	1	30	299	52	28	583	2	274	23	310	1386	11	-	202	0	3201	-	-
EU, totaal	227	8135	484	6638	12522	3869	132	5558	307	1972	55192	428	13	1946	2010	99435	0	0
Canada	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	2715	-	-	191	-	2909	-	-
Chili	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	329	-	-	-	-	329	-	-
China	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	588	-	-	-	-	594	-	-
Kroatië	4	3	18	-	-	-	-	-	83	-	78	-	-	-	18	204	-	-
Ecuador	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	533	-	-	-	-	533	-	-
Japan	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	3302	-	-	-	-	3306	-	-
Kenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	829	-	-	-	-	829	-	-
Noorwegen	-	3	-	324	335	-	-	56	-	-	899	3	70	-	-	1690	-	-
Roemenie	-	-	-	45	-	-	-	-	84	5	42	-	-	-	-	176	-	-
Russische Fed.	-	9	24	57	-	-	38	-	-	-	1036	254	-	-	40	1458	-	-
Zuid Afrika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	235	-	-	-	-	235	-	-
Zwitserland	0	549	0	1566	349	65	-	367	-	-	3453	2	-	-	-	6351	-	-
Oekraïne	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	152	44	-	-	0	200	-	-
USA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19181	-	-	1115	-	20296	-	-
Zimbabwe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	124	-	-	-	-	124	-	-
Europe excl. EU	4	567	42	1.992	683	65	38	423	185	7	5.736	316	70	-	118	10246	-	-
Afrika	-	8	-	2	4	-	-	7	-	-	1.236	-	-	2	-	1259	-	-
Azie, excl Midden Oosten	-	79	-	62	4	-	-	-	2	-	4.109	19	-	-	-	4275	-	-
Midden Oosten	-	-	-	7	-	-	-	1	-	17	543	-	-	-	-	568	-	-
Noord Amerika	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	21.896	-	-	1.306	-	23205	-	-
Latijns Amerika	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1.176	-	-	-	-	1177	-	-
Overige landen	-	88	-	72	4	-	-	8	16	19	1.251	31	-	-	60	1551	-	-
Wereld (v.)	231	8.791	526	8.708	13.214	3.934	169	5.989	494	1.997	89.942	762	83	3.254	2.129	140223	-	-

2 Variabele kosten

Variabele kosten (of directe kosten of toegerekende kosten). Hieronder worden kosten verstaan die afhangen van de productieomvang. Bijvoorbeeld de kosten van grondstoffen en verpakking. Alle prijzen zijn exclusief BTW, peiljaar 2005.

2.1 Kosten van teeltmateriaal

In onderstaande tabel zijn maten, hoeveelheden en prijzen per eenheid van hulpmiddelen en grondstoffen weergegeven. De prijzen zijn van het moment van samenstelling van deze KWIN en moeten als indicatie beschouwd worden.

2.1.1 Potten en containers

Tabel 22 *Overzicht van Potten en containers*

Materiaal	omschrijving	prijs per 1.000 stuks
Plastic pot, vierkant	Inhoud liter	
P7	0,3	22
P9	0,5	30
P9 (getrokken)	0,5	27
P11	1	51
P13		62
Plastic pot, rond, hoog	Inhoud in liter potgrond	
11ES	0,6	38
12ES	0,8	47
13ES	1,1	51
14ES	1,4	66
15ES	1,8	74
17ES	2,7	100
19ES	3,4	139
21ES	4,8	172
24ES	7	275
27ES	10	355
Plastic pot, rond, laag	Inhoud in liter water	
	1	44
	1,3	58
	1,5	62
	2	74
	2,5	96
	3	100
	3,5	135
	4	137
	5	163
	7,5	276
	10	367
	12	528
	15	792
	20	1.077
Rozenpot	1	92
	2	123
	3	164
	4	215
	5,5	520
Ritzi container	12 l	0,66
	25 l	1,40
	30 l, + handgrepen	1,53
	40 l, laag	2,17
	50 l, + handgrepen	2,98

Materiaal	omschrijving		prijs per 1.000 stuks
Ritzi container	80 l, + handgrepen		4,50
	110 l, + handgrepen		5,61
	160 l, + handgrepen		11,56
Tray	VBN 244, 12 vaks, P9	per 100	25
	VBN 404, 2x2 vak voor 2 l	per 100	36

2.1.2 Tonkinstokken, gaaslappen en boomkorven

Tabel 23 Overzicht van Tonkinstokken, gaaslappen en boomkorven

Tonkin-stokken	lengte (voet)	lengte (cm)	per 1.000 stuks
Dikte (mm)			
6/8	2 voet	60	12
8/10	3 voet	90	25
8/10	4 voet	120	33
10/12	4 voet	120	45
12/14	4 voet	120	69
14/16	4 voet	120	81
12/14	5 voet	150	78
15/17	5 voet	150	119
15/17	6 voet	180	133
16/18	7 voet	210	169
18/20	8 voet	240	231
18/20	9 voet	270	340
20/22	10 voet	300	364
22/24	10 voet	300	388
24/26	12 voet	360	544
28/30	14 voet	420	870
30/35	17 voet	510	1.240
Splitcane	1 voet	30	4
	1,5 voet	45	6
	2 voet	60	12

Acryl gaaslappen	lengte x breedte (cm)	per 100 stuks
	35 x 35	5,10
	40 x 40	6,40
	45 x 45	7,50
	50 x 50	9,20
	55 x 55	11,30
	60 x 60	13,40
	70 x 70	18,30
	80 x 80	22,00
	85 x 85	27,20
	100 x 100	37,50
	120 x 120	48,50
	140 x 140	66,10

Jute gaaslappen	lengte x breedte (cm)	per 100 stuks 275g/ m ²	per 100 stuks 275g/ m ²
	60x60	12	
	70x70	15	
	80x80	20	
	100x100	27	55
	120x120	39	80
	140x140	51	105
	160x160	66	145
	180x180	92	180
	200x200	113	250

Jute op rol	breedte (cm)	per stuks 125g/ m ²	per stuks 275g/ m ²
Rollen van 100m	60	14	
	70	17	
	80	18	
	100	23	52

Jute op rol vervolg		breedte (cm)	per stuks 125g/ m ²	per stuks 275g/ m ²
		120	30	63
		140	35	73
		160	39	83
		180	44	94
		200	49	112

Juteband		g/ m2		
breedte 15 cm		150	rol 25 m	3,00
breedte 30 cm		150		6,45
breedte 30 cm met rafelkanten		125		5,50

Boomkorven		boommaat	jute maat	prijs per stuk
A	35 cm			0,50
B	40 cm	200-250	60x60	0,58
1	45 cm	6-8	80x80	0,68
1,5	50 cm	8-10	100x100	0,72
2	55 cm	10-12	100x100	0,80
2,5	60 cm	10-12-14	100x100/ 120x120	0,87
3	65 cm	12-14-16	120x120	0,93
3,5	70 cm	14-16	140x140	1,02
4	75 cm	16-18	140x140	1,06
4,5	85 cm	18-20-25	160x160	1,35
5	95 cm	20-25-30	160x160	1,86
5,5	105 cm	25-30	180x180	2,30
6	115 cm	30-35	180x180 (2x)	2,86
6,5	130 cm	35-40	180x180 (2x)	3,40
7	145 cm	40-45	180x180 (2x)	5,50
7,5	160 cm	45-50	180x180 (2x)	6,93
8	175 cm	50-55	180x180 (2x)	8,40

2.1.3 Meststoffen en grond

Tabel 24 Overzicht van meststoffen en grond

Kunstmeststoffen volleggrond	samestelling		prijs per 100 kg
KAS	27% N	25 kg verpakking	23
Zwavelzure Ammomium	21% N		24
Entec	26% N		32
Superfosfaat	20% P		18
Kalksalpeter	15,5% N		31
Tripelsuper	45% P ₂ O ₅		28
Kieseriet	25% P ₂ O ₅		21
Dolokal	5% P ₂ O ₅		15
Dologran	5% P ₂ O ₅		20
Patentkali	30% K ₂ O		25
Kaliumsulfaat	50% K ₂ O		31
NPK Chloorarm	12+10+18		32
NPK Chloorarm	7+14+28		39
Nitrophoska	15+5+20		39
Bitterzout	16% MgO		22
Langzaamvrijkomende Gecoate Meststoffen Open Grond	18+6+6	Werkingsduur: variabel	120
Gold N	30% N	Werkingsduur: 3-4 mnd	185

Kunstmeststoffen pot- en container teelt	verhouding N+P+K+Mg	werkingsduur	prijs per 100 kg
Dcm Mix 1	9+3+3	12 - 15 weken	103
Dcm Mix 2	7+6+12+4		93
Dcm Mix 3	9+3+6		79
Dcm Mix 4	7+7+10		109
Dcm Mix 5	10+4+8+3		60
Dcm Mix 6	6+3+18+3		84
Kristalon Blauw	19+6+20+4		119
Kristalon Groen	18+18+18		150
Kristalon Wit	15+5+30+3		150
Soluplant Finish	15+5+30+3		99

Kunstmeststoffen pot- en container teelt vervolg	verhouding N+P+K+Mg	werkingsduur	prijs per 100 kg
Soluplant Perfekt	22+8+16		97
Soluplant Standaard	20+7+20		96
Soluplant Universeel	20+20+20		122
Osmocote Exact	15+10+11	3-4 mnd	313
Osmocote Exact Hi-End	15+10+11+3	8-9 mnd	340
Osmocote Exact Lo-Start	15+8+10+3	5-6 mnd	315
Osmocote Exact Standard	15+9+9+3	8-9 mnd	320
Osmocote Exact Hi-Start	15+10+10+3	12-14 mnd	322
Osmocote Exact	15+8+10+3	16-18 mnd	348
Langzaamvrijkomende Gecoate Meststoffen Containersteelt	16+8+13	25 kg verpakking	300
		prijs per 1500 tabletten á 5gr. in 7,5 kg verpakking	450
		prijs per 1.000 tabletten á 7,5gr. in 7,5 kg verpakking	338
Multigreen (42% N)		25 kg verpakking	122
Librel Fe 80		per kg	28,50
Libremix B		per kg	22,70
Organische mest	vanaf leverancier	eenheid	per eenheid
Champost	in 1,5 m ³ bigbag	m ³	57
Kippenmestkorrels		100 kg (25 kg verp.)	22
Stro		ton	83
Stalmest		ton	30
Compost	20-40	ton	2,5
	gemengd met scherp zand	ton	8,0
Tuinturf		m ³	52,50
Naaldboomschors		m ³	30
Grond		eenheid	per m3
Aanvulgrond RAG- Kwaliteit		m ³	21
Potgrond		m ³	31
Potgrond Onbemest goede kwaliteit		m ³	45
Potgrond Bemest (5/6 Mnd)		m ³	65
Stekmedium		m ³	70
Verschrallingszand		m ³	25

2.1.4 Diversen

Tabel 25 Overzicht van diverse teeltmaterialen

		eenheid	per eenheid
Afdekmaterialen			
Potdeksel	3 l	1.000 stuks	98
	10 l		249
AW-disk	1,5 l pot	1.000 stuks	116
	2 l pot		130
	5 l pot		219
Bark afstrooimateriaal	1 cm strooien	m ³	50
Biotop select		m ³	366
Biotop variant		m ³	263
Basotop		m ³	130
Diversen			
Rhizopon Aa 1%		500 g	36,00
Bindelastieken, zak 10 Kg	80*10 of 100*10	per kg	4,00
Nylonkoord	wit, kluw á 2 kg		10,10
Gripolene bundeltouw	1200 m/ bol	12 bollen per doos	6,80
Machinegaas	rol á 1.000 m		110
Laadstrop	paars, 1 m, 1000 kg	stuk	6,50
	groen, 2 meter, 2000 kg		15,00
	geel, 2 meter, 3000 kg		20,00

		eenheid	per eenheid
Fleischhauer	r20 klein	per 1.000	13,40
	r30	per 1.000	16,30
Treefix		kg	18,50
Entwas		kg	8,50
Maxtape		doos van 10 rollen	2,40
Bindbuis		kg	3,40
Bindmateriaal voor rozenonderstammen	18 cm	per 1.000	11,30
	26 cm	per 1.000	13,10
	30 cm	per 1.000	14,40
	38 cm	per 1.000	19,00
Dipwas		kg	5,00
Zetband 120 X 3,5		kg (ong. 4.000 stuks)	28,50
Labels met draad, 5X12		1.000 stuks	68,40
Bedrukt etiket		stuk	0,10
Sleuf-etiketten, wit	13 x 1,27	1.000 stuks	16,50
	16 x 1,9	1.000 stuks	27,90
Sleuf-Etiketten, voor printer		2.500 stuks op rol	95,40
Stektray eenmalig gebruik	33 x 51,5		1,50
Stektray meermalig gebruik	33 x 51,5		4,70
Stekkist	33 x 51,5		6,30
Lage veenmanskist		100 stuks	3,50
Hoge veenmanskist		100 stuks	2,80
Zak om kluit met worteldip		stuk	1,00
Tagetes zaad		kg	37,00
Dubbeltjesgaas		per m ²	1,40
Gegalvaniseerde pijp	6 m		27,00
Gegalvaniseerde staander			15,50
Vliesdoek	60 grams	per m ²	0,40
Papierpulp		per m ³ ,incl. transport	3,00
Stekfolie	rol 100 m x 3,6		40,30
Afdekfolie	1,5 m breed; 0,02 mm dik	per m ²	0,065
Worteldoek	1/ 2/ 3,3 m x 100m	m ²	0,45
Worteldoekpennen	doos 50 stuks	m ²	6

2.2 Gewasbescherming

In deze paragraaf staan de gebruikte gewasbeschermingsmiddelen in de boomkwekerij per toepassingsgebied. De middelnamen zijn per werkzame stof weergegeven. Bij meerdere handelsnamen per werkzame stof is de gemiddelde prijs voor het peiljaar 2005 gegeven. De toelatingen zijn gebaseerd op de stand van zaken 1-1-2006 (www.ctb.agro.nl).

2.2.1 Acariciden

Tabel 26 Overzicht van Acariciden (spint en mijtdodende middelen)

Werkzame stof	Handelsnaam	Toelatingsnr	Prijs €	Eenheid
Amitraz (190G/L)	Mitac	6904 N	32,00	l
Bifenazaat (240G/L)	Floramite 240 Sc	12421 N	484,80	l
Chlofentezin (500G/L)	Apollo	8794 N	232,30	l
	Apollo 500 Sc	12459 N		
Cyhexatin (25%)	Acarstin	11768 N	49,30	kg
	Pennstyl	11184 N		
Fenbutatinoxide (550G/L)	Torque-L	7037 N	158,40	l
Hexythiazox (10%)	Nissorun Spsuitpoeder	9704 N	199,90	kg
Tebufenpyrad (25%)	Aa Spint-Weg	12159 N		
	Masai	11833 N	743,80	l
	Masai 25 Wg	11781 N		

2.2.2 Herbiciden

Tabel 27 Overzicht van Herbiciden (onkruid dodende middelen)

Werkzame stof	Handelsnaam	Toela-tingsnr	Prijs €	Een-heid
2,4-D (103G/L) Mcpa (234G/L)	Antikiek	6252 N	3,50	l
Asulam (400G/L)	Agrichem Asulam 2	11078 N	15,30	l
	Asulox	5282 N		
	Holland Fyto Asulam	11895 N		
	Imex-Asulam	8018 N		
Cycloxydim (100G/L)	Focus Plus	10866 N	29,40	l
Diquatdibromide (200G/L)	Agrichem Diquat	7862 N	16,50	l
	Imex-Diquat	10479 N		
	Reglone	5581 N		
Ethofumesaat (51G/L)	Betanal Trio Of	11152 N	18,70	l
Fenmedifam (51G/L) Metamitron (153G/L)				
Fluazifop-P-Butyl (125G/L)	Fusilade	12013 N	47,50	l
	Fusilade Max	12519 N		
Glufosinaat-Ammonium (150G/L)	Budget Glufosinaat-Ammonium 150 SI	12591 N	20,60	l
	Finale SI 14	10645 N		
	Holland Fyto Finish	12315 N		
	Radicale 2	11087 N		
Glyfosaat (360G/L)	Agrichem Glyfosaat	7866 N	6,40	l
	Agrichem Glyfosaat 2	10945 N		
	Akosate	12708 N		
	Amega	12661 N		
	Clear-Up 360	12383 N		
	Clear-Up P	12593 N		
	Clinic	11962 N		
	Envision	12523 N		
	Glifonex	11040 N		
	Glycar	11055 N		
	Glyfall	11676 N		
	Glyfos	11227 N		
	Glyper 360 SI	12216 N		
	Glyphogan	11230 N		
	Holland Fyto Glyfosaat	10262 N		
	Imex-Glyfosaat 2	8597 N		
	Klaverblad-Glyfosaat	10045 N		
	Luxan Glyfosaat Vloeibaar	10793 N		
	Panic	12639 N		
	Roundup	6483 N		
Roundup Evolution	11228 N			
Sphinx	11041 N			
Touchdown Quattro	12552 N			
Haloxypop-P-Methyl (108G/L)	Budget Haloxypop-R 104 Ec	12631 N	124,10	l
	Gallant 2000	11592 N		
Linuron (450G/L)	Afalon Flow	11019 N	25,60	l
	Budget Linuron 450 Sc	12592 N		
	Imex Linuron Flow	12431 N		
Mcpa (500G/L)	Brabant Mcpa 500	11182 N	4,90	l
	Dicotex Mcpa 500	10784 N		
	Luxan Mcpa 500 Vlb.	12407 N		
	Mega-M5	10494 N		
	U 46 M-Fluid-500 Mcpa	7737 N		
Metamitron (70%)	Budget Metamitron Wg	12633 N	35,60	kg
	Goltix 70 Wg	12709 N		
	Goltix Wg	8629 N		
Metazachloor (500G/L)	Agrichem Metazachloor	12224 N	43,60	l
	Butisan S	8660 N		
	Metazachloor-500	9316 N		
Paraquat-Dichloride (120G/L)	Actor	8124 N	14,10	l
Diquatdibromide (80G/L)				
Paraquat-Dichloride (200G/L)	Agrichem Paraquat	6915 N	18,10	l
	Gramoxone	6019 N		
	Luxan Paraquat	11864 N		

2.2.3 Fungiciden

Tabel 28 Overzicht van Fungiciden (schimmeldodende middelen)

Werkzame stof	Handelsnaam	Toela- tingsnr	Prijs €	Een- heid	
Azoxystrobin (250G/L)	Amistar	11767 N	68,70	l	
	Ortiva	12169 N			
Bitertanol (500G/L)	Baycor Flow	11463 N	97,00	l	
Bupirimaat (250G/L)	Nimrod 250 Ec	12457 N	34,40	l	
	Nimrod Vloeibaar	6834 N			
Captan (83%)	Brabant Captan 83	4759 N	7,60	kg	
	Captan 83% Spuitpoeder	11037 N			
	Captan 83% Spuitpoeder	6864 N			
	Luxan Captan 83% Spuitpoeder	3532 N			
Carbendazim (500G/L)	Brabant Carbendazim Flowable	9844 N	7,80	l	
	Luxan Carbendazim 500 Fc	8672 N			
Chloorthalonil (500G/L)	Budget Chloorthalonil 500 Sc	12654 N	12,90	l	
	Daconil 500 Vloeibaar	7827 N			
	Finesse Vloeibaar	11977 N			
Dimethomorph (50%)	Paraat	11432 N	68,20	kg	
Dithianon (70%)	Delan Df	10001 N	52,00	l	
Dodemorf (400G/L)	Basf Meeldauwmiddel Melfatox	5076 N			
Etridiazool (35%)	Aaterra	5368 N	82,10	kg	
Fenarimol (120G/L)	Rubigan 12 Sc	11560 N	111,30	l	
Fosethyl-Aluminium (80%)	Aliette Wg	11561 N	37,90	kg	
Imidacloprid (70%)	Gaicho	11455 N	50,70	kg	
	Gaicho Tuinbouw	12341 N			
Iprodion (500G/L)	Imex Iprodion Flo	12430 N	59,10	l	
	Rovral Aquaflo	8928 N			
Kresoxim-Methyl (500G/L)	Kenbyo	11841 N	145,80	l	
Mancozeb (80%)	Brabant Mancozeb	8868 N	6,10	kg	
	Dithane M-45 Spuitpoeder	11397 N			
	Manconyl 2	11471 N			
	Penncozeb 80 Wp	8758 N			
Maneb (80%)	Asepta Maneb	4535 N	3,90	kg	
	Brabant Maneb	5959 N			
	Dithane M-22 Spuitpoeder	4864 N			
	Maneb Wp Basf	11394 N			
	Trimangol 80 Wp	5928 N			
Metalaxyl-M (3,9%) Mancozeb (64%)	Fubol Gold	12537 N	16,90	kg	
Metalaxyl-M (465,2G/L)	Ridomil Gold	12281 N	419,20	l	
Pencycuron (250G/L)	Moncereen Vloeibaar	8935 N	27,70	l	
Propamocarb-Hydrochloride (722G/L)	Budget Propamocarb 722	12655 N	60,90	l	
	Fytocur N	11893 N			
	Imex-Propamocarb	11175 N			
	Previcur N	7920 N			
Propiconazool (250G/L)	Tilt 250 Ec	8627 N	67,50	l	
Tebuconazool (25%)	Folicur	11765 N	52,90	l	
Tebuconazool (250G/L)	Horizon	11125 N			
	Horizon Vloeibaar	12473 N			
Thiofanaat-Methyl (500G/L)	Topsin M Vloeibaar	7211 N	19,20	l	
Thiram (80%)	Asepta Thiram	5915 N	7,50	kg	
	Hermosan 80 Wg	11609 N			
	Luxan Thiram	11492 N			
	Luxan Tmtd 80% Spuitkorrel	9555 N			
	Thiram Granuflo	10172 N			
Tolyfluanide (50%)	Eupareen Multi	10023 N	28,50	kg	
Triadimenol (50G/L)	Aa Meeldauw-Ex	12171 N	30,30	l	
	Exact	11222 N			
	Exact-Vloeibaar	11223 N			
Trifloxystrobin (500G/Kg)	Flint	12289 N	203,00	kg	
	Zwavel (80%)	Aaschimmel-Ex			10708 N
	Brabant Spuitzwavel 2	10123 N			
	Kumulus S	6147 N			
	Luxan Spuitzwavel	4960 N			
	Microsulfo	12397 N			

Werkzame stof	Handelsnaam	Toela-tingsnr	Prijs €	Een-heid
	Thiovit Jet	5395 N		

2.2.4 Insecticiden

Tabel 29 Overzicht van Insecticiden (insectdodende middelen)

Werkzame stof	Handelsnaam	Toela-tingsnr	Prijs €	Een-heid
Abamectine (18G/L)	Budget Abamectine 1.8 Ec	12658 N	214,20	l
	Holland Fyto Abamectine	10770 N		
	Imex-Abamectine	10574 N		
	Parimco Abamectine	11588 N		
	Vectine	10575 N		
	Vertimec	10020 N		
Azadirachtine-A (10G/L)	Asepta Neemazal-T/S	12455 N	52,30	l
Bacillusthuringiensis (50%)	Turex 50 Wp	11702 N	10,70	l
Carbofuran (200G/L)	Curater-Vloeibaar	7823 N	48,50	l
Deltamethrin (25G/L)	Agrichem Deltamethrin	11263 N	37,40	l
	Budget Deltamethrin 25 Ec	12653 N		
	Deltamethrin E.C. 25	10135 N		
	Holland Fyto Deltamethrin	10299 N		
	Splendid	7774 N		
Deltamethrin (7,5G/L)	Aa Decis Fleur Vloeibaar	12145 N	14,30	l
	Decis Vloeibaar	10690 N		
	Decis Vloeibaar	8879 N		
	Insecten Bestrijder	12329 N		
Diflubenzuron (480G/L)	Dimilin Vloeibaar	10604 N	180,40	l
Dimethoaat (400G/L)	Asepta Dimethoaat	12132 N	5,20	l
	Brabant Dimethoaat	4914 N		
	Danadim Progress	9978 N		
	Dimistar Progress	12597 N		
	Luxan Dimethoaat 40% vloeib.	5122 N		
Imidacloprid (70%)	Admire	11483 N	661,00	l
	Gaicho Rood	11601 N	50,70	kg
	Imex-Imidacloprid	11547 N		
Pirimicarb (50%)	Agrichem Pirimicarb	12236 N	61,60	kg
	Pirimor	5794 N		
Pyridaben (157G/L)	Aseptacarex	11101 N	160,40	l
Spirocliflofen (240G/L)	Envidor	12477 N	237,90	l
Teflubenzuron (150G/L)	Nomolt	9914 N	104,60	l
Thiacloprid (480G/L)	Calypso	12452 N	285,00	l

2.2.5 Nematiciden

Tabel 30 Overzicht van Nematiciden (aaltjesdodende middelen)

Werkzame stof	Handelsnaam	Toela-tingsnr	Prijs €	Een-heid
Aldicarb (10%)	Temik 10G Gypsum	7399 N	17,10	kg
Dazomet (99%)	Basamid	12286 N	7,70	kg
	Basamid Cleanstart	4404 N		

2.3 Gewasverzekering

2.3.1 Hagelverzekering

Tarieven per verzekerd bedrag

Basis eigen risico 5 % van het beschadigde gedeelte. In de winter soms een hoger eigen risico. Wanneer gekozen wordt voor een hoger eigen risico geldt een premiekorting. Duur van de verzekering 5 jaar. Bij een 1-jarig contract wordt de premie met 25 % verhoogd (Bron: Interpolis, 2005).

De premie wordt dus als volgt berekend: Oppervlakte x verzekerd bedrag x tarief % + / - event. korting/toeslag.

Tariefgebieden:

De kans op hagel verschilt per regio. De tarieven van de A-dekking (hagel) variëren hiermee. Het tarief is gekoppeld aan de postcode van het perceel. Het tariefgebied geeft een aanpassing op het basistarief:

Tariefgebied 1	basistarief
Tariefgebied 2	15% korting op het basistarief
Tariefgebied 3	30% korting op het basistarief
Tariefgebied 4	40% korting op het basistarief
Tariefgebied 5	50% korting op het basistarief
Tariefgebied 6	60% korting op het basistarief
Tariefgebied 7	65% korting op het basistarief

Tabel 31 *Tariefgebieden hagelschade*

Postcode	Tarief gebied	Postcode	Tarief gebied	Postcode	Tarief gebied	Postcode	Tarief gebied
1000-1299	6	4700-4729	4	6000-6016	1	8270-8279	3
1300-1379	5	4730-4799	6	6017-6029	3	8280-8299	4
1380-1488	6	4800-4843	4	6030-6039	1	8300-8324	5
1489-1499	7	4844-4846	6	6040-6085	3	8325-8699	6
1500-1729	6	4847-4849	4	6086-6096	1	8700-8729	7
1730-1769	7	4850-4869	3	6097-6119	3	8730-8739	6
1770-1779	6	4870-4919	4	6120-6499	2	8740-8769	7
1780-1799	7	4920-4929	6	6500-6583	5	8770-8799	6
1800-1849	6	4930-4999	4	6584-6599	4	8800-8829	7
1850-2129	7	5000-5139	3	6600-6995	5	8830-8849	6
2130-2159	6	5140-5257	4	6996-7299	4	8850-8899	7
2160-2249	7	5258-5299	3	7300-7381	5	8900-9029	6
2250-3769	6	5300-5339	5	7382-7739	4	9030-9059	7
3770-3789	5	5340-5359	4	7740-7769	6	9060-9069	6
3790-3839	6	5360-5365	5	7770-7799	4	9070-9079	7
3840-3899	5	5366-5429	4	7800-7839	6	9080-9119	6
3900-3999	6	5430-5444	5	7840-7869	5	9120-9199	7
4000-4119	5	5445-5471	4	7870-7899	6	9200-9429	6
4120-4146	6	5472-5719	3	7900-7939	5	9430-9459	5
4147-4199	5	5720-5729	4	7940-7949	6	9460-9829	6
4200-4324	6	5730-5749	3	7950-7969	4	9830-9849	7
4325-4399	7	5750-5767	4	7970-7999	6	9850-9879	6
4400-4483	6	5768-5799	1	8000-8069	4	9880-9899	7
4484-4529	7	5800-5839	5	8070-8089	5	9900-9904	6
4530-4559	6	5840-5899	4	8090-8159	4	9905-9938	7
4560-4599	4	5900-5959	3	8160-8179	5	9939-9944	6
4600-4634	6	5960-5979	4	8180-8199	4	9945-9978	7
4635-4649	4	5980-5994	1	8200-8259	5	9979-9999	6
4650-4699	6	5995-5999	3	8260-8269	6		

Tabel 32 Tarieven hagelschadeverzekering voor: Boomkwekerijgewassen traditionele teelt

Gewas	Adviesbedragen/ ha	promillage	Tarief €/ ha
Bessenstruiken	100.000	14,3925	1.439
Bosplantsoen meerjarig	35.000	9,595	336
Bosplantsoen zaailing	20.000	16,79125	336
Bramenstruiken	100.000	14,3925	1.439
Coniferen	80.000	4,7975	384
Enthout	375.000	14,433	5.412
Frambozenstruiken	100.000	14,3925	1.439
Haagplantsoen meerjarig	80.000	23,9875	1.919
Haagplantsoen zaailing	40.000	16,79125	672
Heide	360.000	23,9875	8.636
Klimplanten	600.000	14,3925	8.636
Laanbomen veredeld 1e jaar	45.000	16,79125	756
Laanbomen veredeld 2e jaar	65.000	9,595	624
Laanbomen veredeld 3 jr + ouder	125.000	n.b.	
Moerplanten boomkwekerij	440.000	n.b.	
Naaldbomen	45.000	9,595	432
Pitvruchten onderstammen	100.000	10,5545	1.055
Pitvruchten veredeld	100.000	13,91275	1.391
Pitvruchten verstepeld	100.000	10,5545	1.055
Pitvruchten wild en moeren	80.000	7,19625	576
Pitvruchten zaailing	35.000	21,58875	756
Productiebos loofhout	5.000	0,9595	5
Productiebos naaldhout	5.000	0,9595	5
Rhododendron	200.000	11,99375	2.399
Rots- en alpineplanten	450.000	12,4735	5.613
Rozen onderstammen	80.000	9,595	768
Rozen veredeld	70.000	11,514	806
Rozen wild	40.000	6,7165	269
Rozen zaailingen	35.000	16,3115	571
Rozenstruikjes, halfjaarlijkse	100.000	13,433	1.343
Sierheesters bladverliezend	200.000	4,7975	960
Sierheesters groenblijvend	250.000	8,6355	2.159
Steenvruchten onderstammen	100.000	19,19	1.919
Steenvruchten veredeld	100.000	23,9875	2.399
Steenvruchten verstepeld	100.000	23,9875	2.399
Steenvruchten zaailing	40.000	23,9875	960
Tuincentra; tuincentrumachtig	500.000	10,5545	5.277
Vaste planten met blad	200.000	19,19	3.838
Vaste planten zaailing	500.000	57,57	28.785
Vaste planten zonder blad	200.000	7,19625	1.439
Diversen boomteelt	n.v.t.	9,595	

Tabel 33 *Tarieven hagelschadeverzekering voor: Boomkwekerijgewassen die worden geteeld voor de visueel aantrekkelijke markt*

Gewasnaam	Adviesbedragen/ ha	promillage	Tarief/ ha
Bessenstruiken	250.000	14,3925	3.598
Bramenstruiken	250.000	14,3925	3.598
Bos- haagplantsoen meerjarig	35.000	9,595	336
Bos- haagplantsoen zaailing	20.000	16,79125	336
Coniferen	400.000	4,7975	1.919
Frambozenstruiken	250.000	14,3925	3.598
Heide	360.000	23,9875	8.636
Klimplanten	600.000	14,3925	8.636
Rhododendron	450.000	11,99375	5.397
Rozen veredeld	550.000	11,514	6.333
Sierheesters bladverliezend	400.000	4,7975	1.919
Sierheesters groenblijvend	550.000	8,6355	4.750
Vaste planten met blad	300.000	19,19	5.757
Vaste planten zonder blad	300.000	7,19625	2.159

2.3.2 Waterschadeverzekering

Het is in 2005 mogelijk geworden om gewassen te verzekeren tegen waterschade t.g.v overvloedige regenval. De voorschotpremie bedraagt

€ 2,40 per € 1.000 euro verzekerd bedrag (2,4 promille). Is er weinig schade in een jaar dan wordt het overschot tegoed geschreven op een ledenrekening op naam. Het bedrag blijft zo beschikbaar voor toekomstige schade-uitkeringen. De verzekering heeft voldoende aanmeldingen en gaat dus door.

Is er in een jaar veel schade dan kan een naheffing van maximaal 6 keer de voorschotpremie worden geheven (14,4 promille = 1,44%). De naheffing wordt in eerste instantie opgelegd aan de getroffen sector. Indien dit onvoldoende is voor de uit te keren schade worden vervolgens de overige sectoren aangesproken. Er worden vier sectoren onderscheiden: akkerbouw/ vollegrondsgroenten, bloembollen, fruitteelt en boomkwekerij.

Aquapol hanteert een Eigen Risico van 25% van het totaal verzekerde bedrag per gewas; dit is niet 25% van het schadebedrag. Met uitzondering van boomkwekerij, fruitteelt en in het najaar geplante bloembollen en – knollen geldt in de periode van 1 november tot 1 december een verhoogd eigen risico van 35% van het totaal verzekerde bedrag per gewas.

Aquapol heeft per gewas adviesbedragen opgesteld. Van het adviesbedrag kan de teler, indien gewenst, maximaal 20% naar boven of naar beneden afwijken. Voor biologisch beteelde gewassen kan maximaal 50% naar boven afgeweken worden. De advies bedragen zijn gebaseerd op de te verwachten bruto jaaropbrengst van een gewas.

In de verzekeringsvoorwaarden zijn richtlijnen opgenomen ten aanzien van de hoeveelheid neerslag die binnen een bepaald tijdsbestek moet vallen:

- 75 mm binnen 24 uur
- 100 mm binnen 48 uur
- 150 mm binnen 96 uur

De verzekering keert overigens alleen gewasschade uit die veroorzaakt is door overvloedige regenval (Bron: Aquapol).

2.4 Loonwerk

2.4.1 Berekende tarieven

Deze paragraaf betreft de kostprijs van dus geen werkelijke marktprijzen en ook geen richtprijzen. De kostprijzen zijn berekend met behulp van het kostprijsmodel van CUMELA Nederland. In sommige regio's van Nederland hebben bepaalde machines een veel hoger of lager aantal draaiuren dan elders. Dit heeft vooral te maken met de teelten die in een gebied voorkomen (de behoefte aan loonwerk), de grondsoort en de verkaveling. In de tabel is dan ook een bandbreedte weergegeven die afhankelijk is van de benutting van de machines.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met: Afschrijvingen, Rente, Arbeidskosten, Brandstof en smeermiddelen en Bedrijfsrisico. Alle prijzen zijn exclusief BTW.

Tabel 34 Berekende tarieven voor loonwerk.

Categorie/ bewerking	Capaciteit	Vervan- gings- waarde	Benutting	Tarief €/ha, van – tot ¹⁰
Trekkers				
Trekker 4 wiel	40 - 50 kW	33.130	750 – 1.250	47 - 50
Trekker 4 wiel	50 - 60 kW	43.710	750 – 1.250	51 - 55
Trekker 4 wiel	60 - 70 kW	47.000	750 – 1.250	53 - 57
Trekker 4 wiel	70 - 80 kW	53.450	750 – 1.250	56 - 61
Trekker 4 wiel	80 - 90 kW	58.000	750 – 1.250	59 - 63
Trekker 4 wiel	90 - 100 kW	68.900	750 – 1.250	63 - 68
Trekker 4 wiel	100 - 120 kW	74.970	750 – 1.250	66 - 72
Trekker 4 wiel	120 - 150 kW	94.300	750 – 1.250	75 - 82
Trekker 4 wiel	150 - 180 kW	108.610	750 – 1.250	82 - 91

¹⁰ Berekende kostprijzen voor loonwerk bij opgegeven vervangingswaarde en benutting, bij de prijs per hectare is uitgegaan van gemiddelde capaciteit

Categorie/ bewerking	Capaciteit	Vervan- gings- waarde	Benutting	Tarief €/ha, van – tot ¹⁰
Fronthef incl. aftakas Bemesting		4.500	300 – 500	3-4
Stalmeststrooier / breedstrooier; Trekker 70 - 80 kW	14 - 18 ton	37.000	250 - 550	84 - 101
Transporttank; Trekker 80 - 90 kW	12 m ³	20.690	250 - 550	71 - 84
Bemestertank met hefinrichting (e.a.) excl. Bemester; Trekker 120 - 150 kW	12 m ³	57.710	400 – 1.000	99 - 121
Bemestertank 3 assen, excl. Bemester; Trekker 150 - 180 kW	28 m ³	156.610	400 – 1.000	148 - 197
Grondbewerking				
Wentelploeg; Trekker 90 - 100 kW	4-schaar	18.950	200 - 600	75 - 93
Vorenpakker (voor vierschaar ploeg)		5.040	200 - 600	3-7
Overtoppfrees; Trekker 60 - 70 kW	2,5 m	11.380	75 - 175	74 - 96
Volveldmessenfrees; Trekker 60 - 70 kW	3 m	10.200	100 - 200	68 - 81
Rotorkoep; Trekker 60 - 70 kW	3 m	10.530	100 - 200	71 - 84
Kilverbord (excl. Laser); Trekker 120 - 150 kW	5,5 m	20.030	150 - 450	90 - 116
Kilverbord (incl. laser); Trekker 120 - 150 kW	5,5 m	35.770	150 - 450	101 - 143
Zaaibedcombinatie; Trekker 100 - 120 kW	5,5 m	13.380	75 - 175	90 - 118
Spitmachine, roterend; Trekker 80 - 90 kW	3 m	18.300	200 - 400	78 - 90
snelspitter; Trekker 150 - 180 kW	3 m	45.360	200 - 400	130 - 158
Spit- zaaicombinatie met ingebouwde rotorkoep; Trekker 90 - 100 kW	3 m	42.940	200 - 400	108 - 132
Gewasverzorging				
Eggen onkruid; Trekker 60 - 70 kW	12 m	10.020	125 - 225	66 - 77
Schoffelmachine; Trekker 60 - 70 kW	6 m	6.490	75 - 225	60 - 77
Schoffelmachine; mechanisch gewasgeleid; Trekker 60 - 70 kW		10.910	75 - 220	67 - 92
Strokenfrees; Trekker 90 - 100 kW	4,5 m	12.910	75 - 175	88 - 112
Aanaardploeg; Trekker 80 - 90 kW	4-rijig	4.120	100 - 200	65 - 74
Veldspuit, getrokken 2.500 l; Trekker 60 - 70 kW	24 m - 27 m	34.340	250 - 750	70 - 90
Veldspuit, getrokken 2500 l; Trekker 60 - 70 kW	36 m	46.700	250 - 750	77 - 102
Rijenspuit; Trekker 60 - 70 kW	12-rijig, 6 m	6.960	75 - 175	68 - 82
Spitfrees-injecteur; Trekker 100 - 120 kW	3 m	43.020	275 - 425	104 - 119
Beregeningsinstallatie (haspel); Trekker 60 - 70 kW	50-90 m ³ / uur	35.090	150 - 250	100 - 118
Eventueel incl. sproeiboom		7.790	150 - 250	10-14
Onderhoud watergangen				
Greppelfrees; Trekker 70 - 80 kW		2.980	50 - 150	65 - 77
Maaikorf + giek op trekker; Trekker 80 - 90 kW		45.050	200 - 600	84 - 121
Maaikorf op kraan; Kraan, hydraulisch 70 kW	3 m	10.800	200 - 600	70 - 92
Klepelmaaier; Trekker 60 - 70 kW	2,5 m	11.130	75 - 325	65 - 95
Slootreiniger incl. (bodem)vijzel; Trekker 70 - 80 kW		13.000	150 - 250	75 - 88
Wallenfrees; Trekker 70 - 80 kW		12.340	200 - 300	74 - 81
Drainagereiniger; Trekker 40 - 50 kW		7.050	75 - 175	61 - 74
Diverse werktuigen				
Wiellader (shovel) 8 ton, 1500 l	50 kW	97.880	800 - 1.600	60 - 71
Wiellader (shovel) 10 ton, 2000 l	80 kW	111.860	800 - 1.600	67 - 80
Kraan, hydraulisch	70 kW	111.860	800 - 1.600	64 - 78

2.4.2 Overige tarieven

Deze tarieven zijn gebaseerd op praktijkinformatie.

Tabel 35 Overige tarieven voor loonwerk.

Categorie/ bewerking	Kenmerken	Eenheid	Tarief €
Spoelen			
Spoelen van vaste planten	op tal	per veenmankist	2,80
Spoelen van vaste planten, kwekerij schoon	op tal	per veenmankist	2,26
		per kuubskist	25-38
Extra spoelgang		per veenmankist	1,78
Ontsmetten			
Vaste planten	Incl. TMTD	per veenmankist	1,00
	Incl. TMTD	per kuubskist	18
Koken			
Vaste planten		per kuubskist	40-50
Houtige siergewassen			
Aanbrengen aanvulgrond		m ²	2,50-4,00
Spitten	2 of 4 wielige trekker	uur	55-60
Frezen	2 of 4 wielige trekker	uur	50-60
Roeien met kluit			
Mesmaat 40 cm	Boommaat 10-12	Korfmaat 2	Min. 50 stuk 8,00
50 cm	12-14-16	3	stuk 10,00
60 cm	16-18-20	4	stuk 12,00
70 cm	20-25	5	stuk 14,00
80 cm	25-30	5,5	stuk 20,50
90 cm	30-35	6	stuk 27,00
100 cm	35-40	6,5	stuk 32,50
120 cm	35-45	7	stuk 45,00
Opbinden			
Laanbomen		stuk	2,50-3,00

2.5 Energie

2.5.1 Elektriciteitsprijzen

De elektriciteitsprijzen zijn variabel en verschillen per bedrijf en zijn afhankelijk van regio en leverancier.

De prijs beweegt zich voor bedrijven in de bandbreedte € 0,12-0,14 per kWh (incl. transport en energieheffing)

Meer specifieke informatie is verkrijgbaar bij de energieleveranciers.

Elektriciteit € 0,13 per kWh

2.5.2 Gasprijs

Binnen de glastuinbouw is aardgas de meest toegepaste vorm van brandstof. De gasprijs is sinds 1981 gekoppeld aan de prijs van ruwe olie op de wereldmarkt. Sinds 1 juli 2004 is de markt voor aardgas vrij.

De gasprijs is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Commodity: het gas zelf
- Transport: het gebruik van de gasleidingen naar de afnemer toe
- Diensten: extra diensten die de gasleverancier kan leveren, bijvoorbeeld flexibiliteit
- Heffingen (Energiebelasting (EB) en BTW)

De prijzen voor commodity en diensten zijn vrij onderhandelbaar. De prijs voor transport wordt gecontroleerd door de DTe en kunt u vinden op www.dte.nl. De heffingen (EB en BTW) worden vastgesteld door de overheid.

Elke kuub aardgas wordt herleid tot een normaal-kuub met een energie-inhoud van 35,17 MJ. De gasprijs is meestal afhankelijk van de prijzen voor zware stookolie en gasolie. De commodityprijs kan berekend worden met de formule:

$$\text{Commodityprijs} = [x] * P + [y] * G + [z]$$

P is de prijs van zware stookolie

G is de prijs van gasolie

Voor x, y en z worden de waarden per jaar bepaald.

Voor 2005:

X = 0.0175

Y = 0.03102

Z = 2.498

Tabel 36 Gasprijs in €/100 m³, excl. transportkosten

Maand	Jaar 2003	2004	2005	2006
Januari	19,79	18,05	21,00	26,65
Februari	19,79	18,05	21,00	26,65
Maart	19,80	18,05	21,00	26,65
April	20,70	16,90	21,50	
Mei	20,70	16,90	21,50	
Juni	20,70	16,90	21,50	
Juli	19,58	16,40	22,65	
Augustus	19,58	16,40	22,65	
September	19,58	16,40	22,65	
Oktober	18,59	16,05	25,30	
November	18,59	16,05	25,30	
December	18,59	16,05	25,30	
<i>Jaargemiddelde</i>	<i>19,60</i>	<i>17,00</i>	<i>22,60</i>	

Bron: LEWUR

De in tabel 36 weergegeven gasprijs is zonder transport kosten.

Energiebelasting (EB) tuinbouwgas

Op tuinbouwbrandstoffen wordt door de overheid Energiebelasting (EB) en BTW vastgesteld en geheven. Voor de tuinbouw geldt een beperkte EB op aardgas. Om in aanmerking te komen voor de beperkte Tuinbouw-Energiebelasting op aardgas, moet een bedrijf een verklaring aanvragen bij LASER. De verklaring van Laser is ook bedoeld om i.p.v. het 19% BTW-tarief het lage 6% BTW-tarief op tuinbouwgas te verkrijgen. Het formulier kunt u via www.hetInVloket.nl downloaden.

Tabel 37 EB tarieven voor 2005 (€/m³ aardgas)

	Algemene EB per 1- 1-2005	Tuinbouw- EB per 1- 1-2005
0 - 5.000 m ³	14,94	1,378
5.000 - 170.000 m ³	10,19	1,707
170.000 - 1 mln m ³	3,11	1,573
1 mln m ³ - 10 mln m ³	1,15	1,15
boven 10 mln m ³ zakelijk	0,76	0,76

Energiebelasting overige tuinbouwbrandstoffen

Voor gebruik van olie, bulk en flessengas ten behoeve van het bevorderen van het groeiproces van tuinbouwproducten, geldt eveneens een speciale (lagere) energiebelasting (EB). Voor de tuinder gelden de volgende EB-tarieven per 1 januari 2005

Tabel 38 EB tarieven overige tuinbouwbrandstoffen

	EB per 1-1-2005
Zware stookolie	geen ¹¹
Halfzware olie per 1.000 l	17,1484
Gasolie per 1.000 l	17,2758
Vloeibaargemaakte petroleumgas (LPG) per 1.000 kg	20,6073

De tuinders moeten eerst de hogere algemene (hogere) EB op halfzware olie, gasolie, bulk en flessengas betalen om daarna teruggaaf te vragen. Dat kan elk kwartaal bij de inspecteur van de omzetbelasting. In de drie maanden na elk kwartaal kan teruggaaf worden aangevraagd. Bij de eerste aanvraag in een kalenderjaar moet een verklaring van Laser worden toegevoegd. Om de energieheffing terug te krijgen mag op de bedrijven geen aansluiting voor aardgas zijn. Het formulier is te vinden op www.hetInVloket.nl.

Meer informatie bij de belastingdienst douane, telefoon 0800-0143.
Meer informatie over energieprijzen is te vinden op www.tuinbouw.nl

2.5.3 Gasolie

Tabel 39 Prijzen voor gasolie in € /100 liter, geleverd per 4000 liter.

Maand	Jaar 2003	2004	2005	2006
Januari	47,05	44,50	50,00	62,25
Februari	46,85	43,60	51,70	63,80
Maart	50,10	44,40	55,15	64,35
April	44,20	45,45	57,40	
Mei	41,15	46,95	55,45	
Juni	41,40	47,00	59,25	
Juli	42,20	47,95	63,00	
Augustus	43,30	50,70	64,20	
September	42,95	51,30	67,30	
Oktober	43,40	55,95	67,90	
November	44,40	53,75	63,30	
December	43,50	50,50	60,90	
<i>Jaargemiddelde</i>	<i>44,20</i>	<i>48,50</i>	<i>59,65</i>	

Bron: LEWUR

¹¹ Voor zware stookolie wordt geen EB geheven. De voormalige BSB (brandstofbelasting) is verrekend in de accijns voor zware stookolie.

2.5.4 Water

Tabel 40 Tarievenoverzicht leidingwater per 1 januari 2005

Provincie	Vastrecht (in euro per jaar, excl. BTW) ¹²	m ³ -prijs (in euro) ¹³
Groningen	11,40	t/m 6 m ³ : 0,00 vanaf 7 m ³ : 1,04
Drenthe	38,00	0,92
Friesland	30,00	1,11
Overijssel	20,00	1,16
Gelderland	21,00	1,13
Noord Holland	(PWN) 40,57 (WLB) 38,88	1,24/ 1,28
Zuid Holland	(DZH) 41,20 (Hydron-ZH) 69,93	1,29/ 1,25
Flevoland	25,00	1,12
Utrecht	23,64	0,97
Zeeland	62,88	1,10
Noord Brabant	39,00	0,86
Limburg	19,00	1,33

Bron: Vewin

2.6 Keuringskosten

Tarieven voor 2006

Algemene keuringstarieven

Aansluiting Naktuinbouw : geen kosten

Documenten (indien gewenst / besteld door aangeslotene)

Leveranciersdocumenten (alle sectoren) : € 6,00 per blok

Plantenpaspoortlabels (boomkwekerij) : € 0,06 per stuk

Kleurenlabels (boomkwekerij) : € 0,11 per stuk

Bij afname van één of meerdere volle dozen van 500 stuks per soort wordt de volgende kortingsregeling toegepast:

500 - 4.500 stuks: € 0,095

5.000 - 9.500 stuks: € 0,090

10.000 - 14.500 stuks: € 0,085

15.000 - 19.500 stuks: € 0,080

20.000 stuks en meer: € 0,075

Verstrekking informatie aan kwekersrechthouders

- Per verzoek: € 100,- administratiekosten en € 100,- rapportagekosten per ras
- Overige werkzaamheden worden op uurbasis in rekening gebracht tegen een uurtarief van € 72,- per uur met een minimum van van € 250,-

Keuringskosten Naktuinbouw

Uurtarief

Voor veldkeuringen, partijkeuringen en specifieke administratieve controles is een uurvergoeding verschuldigd van

€ 56,00. De minimaal in rekening te brengen tijd, waarover de vergoeding wordt berekend, bedraagt een half uur per bezoek.

¹² In het vastrecht is, indien van toepassing, opgenomen de precarioheffing, de meterhuur en een eventuele toeslag voor de openbare brandblusvoorziening.

¹³ De m³-prijs is inclusief grondwaterbelasting, exclusief 6% BTW en exclusief belasting op leidingwater van 0,144 euro per m³ over de eerste 300 m³.

Basisbijdrage

Elke aangeslotene (ongeacht de omvang van productie of handelsomzet) draagt een basisbijdrage in de keuringskosten bij van € 186,00. In deze bijdrage is opgenomen een vergoeding voor de benodigde tijd die samenhangt met de jaarlijkse administratieve controle alsmede de eerste 0,5 hectare areaalheffing. Deze basisbijdrage is ook van toepassing op handelsbedrijven (zonder productie).

Bijdrage naar bedrijfsomvang (areaalbijdrage / omzetbijdrage)

De aangeslotene is een keuringsbijdrage verschuldigd berekend naar de omvang van het bruto met (keuringsplichtige) boomkwekerijgewassen betaalde areaal. De eerste 0,5 hectare of € 5.000 omzet is inbegrepen genoemde basisbijdrage en er is geen extra omvang bijdrage¹⁴.

Tabel 41 Bijdrage NAK naar bedrijfsomvang

categorie	bedrijfsomvang (ha)	bedrag €	plus € .. per extra hectare
a	0-0,5	basisbijdrage	
b	0,5-1,0	1,55	
c	1,0-1,5	77,50	1,40
d	1,5-2,0	147,50	1,30
e	2,0-5,0	212,50	1,18
f	5,0-10,0	566,50	0,95
g	10,0-20,0	1.041,50	0,70
h	groter dan 20	1.741,50	0,47

Hercontrole tarief

Indien op het bedrijf een hercontrole moet plaatsvinden die samenhangt met extra toezicht op aanzeggingen / administratieve aangelegenheden wordt naast het uurtarief een bezoektarief van € 84,00 gehanteerd.

Certificering Boomkwekerijgewassen

Voor aangeslotenen die een keuze gemaakt hebben voor deelname aan certificering in boomkwekerijgewassen gelden, in aanvulling op de bovenstaande basistarieven, de volgende tarieven:

Uurtarief

Voor specifieke certificeringscontroles is een uurvergoeding verschuldigd van € 56,00. Voor zover sprake is van controles buiten Nederland, wordt € 84,00 per uur in rekening gebracht, alsmede benodigde reis- en verblijfkosten.

Bosbouwkundig teeltmateriaal

Een bijdrage is vastgesteld voor elk afgegeven basiscertificaat van € 26,00. Dit tarief is óók van toepassing op materiaal dat gecertificeerd wordt als 'niet bosbouwkundige doeleinden'.

Bosbouwkundig teeltmateriaal (planten)

Een jaarlijkse bijdrage is vastgesteld van € 11,00 per geproduceerde partij planten bosbouwkundig teeltmateriaal.

¹⁴ NB:

1 Bedrijven kunnen een keuze maken voor het afzien van een areaalbijdrage en het daarvoor in de plaats in rekening brengen van een omzetbijdrage. De keuze dient vóóraf voor een periode van 3 jaar gemaakt te worden. De omzetbijdrage bedraagt in dat geval 1,5 % van de jaarlijkse bruto-omzet in oomkwekerijmateriaal op het bedrijf. Een definitieve omzetopgave, die telkens in juni wordt gedaan (over de omzet van het afgelopen seizoen), dient vergezeld te gaan van een accountantsverklaring, een verklaring van een erkend boekhoudburo of de PT-omzetopgave.

2 In die gevallen waarin sprake is van de productie van gewassen waarvan door Naktuinbouw jaarlijks vooraf is vastgesteld dat het keuringstoezicht extensief kan worden uitgevoerd geldt een kortingsregeling. Op de vastgestelde areaalbijdrage (tabel 40) wordt in dat geval € 0,47 per are "extensief toezicht" in mindering gebracht. Gewassen waarop fyto-sanitaire voorschriften (onder andere plantenpaspooten) of gewassen waarop de EU richtlijn bosbouwkundig teeltmateriaal van toepassing zijn komen nimmer voor de kortingsregeling in aanmerking.

In 2005 zal de kortingsregeling van toepassing zijn voor:

a. het areaal buxus, coniferen en haagplantsoen, voor zover sprake is van partijen die elk een omvang heeft groter dan 2.500 m² (per partij)
 b. het areaal uitgeplante onderstammen voor veredeling van rozenstruiken en stamrozen, het areaal zaadmoederstruiken roos, voor zover dit totale areaal op het bedrijf ten minste 5.000 m² bedraagt.

Bosbouwkundig teeltmateriaal (zaden), inzamelingstarief en verhandelingstarief

a. Inzamelingstarief

Voor zover ingezameld door of onder verantwoordelijkheid van de aangeslotene (voor zowel verhandeling als ook uitzaaï op het eigen bedrijf (ongeacht de categorie SI, S, Q of T)).

- naaldhoutgewassen :	€ 11,00 per kilo
- loofhout (eik, kastanje) :	€ 0,58 per kilo
- loofhout (beuk); loofhout (groen) :	€ 1,10 per kilo
- loofhout (droog); loofhout (overig) :	€ 2,20 per kilo
- loofhout (Alnus, Betula) :	€ 11,00 per kilo

Fruitgewassen

a. Onderstammen, moerhoeken, kleinfruit :	€ 108,00 per bruto hectare per jaar
b. Bijdrage per veredelde plant grootfruitgewassen: : (inclusief waarmerkstrookje)	€ 0,016 per plant per jaar

Laanbomen, sierbomen

a. Moerhoeken, onderstammen :	€ 108,00 per bruto hectare per jaar
b. Bijdrage per plant : (inclusief waarmerkstrookjes) (berekening op basis van afgegeven waarmerkstrookjes)	€ 0,065 per plant bij aflevering
Overige gewassen (Roos, Vaste planten) :	€ 108,00 per bruto hectare per jaar

2.7 Vakheffing

De vakheffing wordt berekend over de 'toegevoegde waarde'; dit is het verkoopbedrag van de verhandelde en afgeleverde boomkwekerijproducten verminderd met het inkoopbedrag van de ingekochte boomkwekerijproducten (alleen levende producten). Dit bedrag wordt aan het Productschap Tuinbouw afgedragen worden door alle kwekers en handelaren van boomkwekerij producten.

De heffing die de ondernemer verschuldigd is bestaat uit een basisheffing van € 60,- vermeerderd met de som van het bedrag dat wordt verkregen na toepassing van de hierna genoemde heffingspercentages over de hierna genoemde heffingsgrondslagen. Hieronder de gegevens voor 2006.

Tabel 42 Berekening heffing boomkwekerij sector

Heffingsgrondslagen in €	percentage
tot en met € 900.000,-	0,52 %
van € 900.001 tot en met € 1.800.000,-	0,4 %
vanaf € 1.800.001,-	0,24 %

Als het heffingbedrag minder dan € 25,- is ontvangt u geen nota, ook niet over de basisheffing van € 60,-.

Voor het jaar 2006 is de maximum heffing € 12.035,-. Deze maximum heffing wordt jaarlijks aangepast aan het indexcijfer en kan dus van jaar tot jaar verschillen.

Contractteelt

Bij contractteelt is degene die het teeltrisico draagt ook degene die de heffing verschuldigd is. Wie het teeltrisico draagt hangt af van de omstandigheden per geval. In het algemeen zal bij een vergoeding per afgeleverd product degene die de teelthandeling verricht ook degene zijn die de heffing verschuldigd is.

Aftrekpost

De vrachtkosten mogen in mindering gebracht worden als ze betrekking hebben op de aan- en verkopen van boomkwekerijproducten. Dit moet wel aangetoond kunnen worden. Andere aftrekposten zijn niet toegestaan.

Bloemenveilingen

Per 1 januari 2006 bedraagt de vakheffing voor de verkoper (teler) van bloemkwekerijproducten 0,575 procent. De koper (handelaar) betaalt 0,435 procent. In totaal 1,01 procent; hierin is begrepen de heffing van het HBAG (Hoofd Bedrijfschap Agrarische Groothandel). Een teler die ook handelt, betaalt dus 1,01 procent. Telers die jaarlijks meer dan 6 miljoen euro omzetten kunnen per 1 januari 2006 rekenen op een aftopping van 0,25 procent voor de omzet boven dat bedrag.

Ook voor de handel geldt een kortingsregeling bij een omzet van meer dan 11.355.505 euro per jaar.

Meer informatie is te verkrijgen bij Productschap Tuinbouw, afdeling heffingen.
 Telefoonnummer: 079 – 347 04 38
 Faxnummer: 079 – 347 07 47
 E-mail: teambinnendienst@tuinbouw.nl

2.8 Verkoopkosten

Kosten voor het afleveren van (boomkwekerij) producten aan de veiling.

Tabel 43 Contributie en kosten (provisie en heffingen) voor afzet via de klok en bemiddeling van de verschillende veilingen voor 2006 in €

	VBA	Flora Holland					VON	Vleuten	NBV/ UGA Herongen	NBV/ UGA (pl) Lüllingen
Contributie voor leden	1.400	2.000					400	114	100 ¹⁹	100 ¹⁹
Contributie voor niet-leden	490 ¹	2.000					400	114 ¹⁴	150 ^{19/20}	100 ¹⁹
Klok	VBA	Naaldwijk	Bleiswijk	Rijnsburg	Eelde	Venlo	VON	Vleuten	NBV/ UGA Herongen	NBV/ UGA (pl) Lüllingen
Provisie voor leden	2,3%	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%	3,4%	4,2% ¹⁵	2,9% ²¹	2-6% ²⁷
Provisie voor gastzenders	3,8%	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%	4,9%	4,7% ¹⁶	3,9% ²²	2-6% ²⁷
Partijheffing bloemen	3,27	4,95 ⁵	2,90 ⁵	3,70 ⁵	2,45 ⁵	2,25 ⁵	2,65 ⁹	0,75 ¹⁷	1,95 ²³	-
Karheffing bloemen per stapelwagen	6,51	5,70	6,75	5,70	6,20	5,90	5,80 ¹⁰	4,40	4,95 ²⁴	-
Partijheffing planten	3,79	4,95 ⁵	2,90 ⁵	3,70 ⁵	2,45 ⁵	2,25 ⁵	2,65 ⁹	0,75 ¹⁷	1,95 ²³	-
Karheffing planten per stapelwagen	6,51	5,70	6,75	5,70	6,20	5,90	6,00 ¹⁰	4,40	4,95 ²⁴	-
Heffing per deense container	7,51	6,70	-	-	3,60	3,60	3,00	-	2,20 ²⁵	-
Bemiddeling	VBA	Naaldwijk	Bleiswijk	Rijnsburg	Eelde	Venlo	VON	Vleuten	NBV/ UGA Herongen	NBV/ UGA (pl) Lüllingen
Provisie voor leden	1,6% ²	1,6% ⁶	1,6% ⁶	1,6% ⁶	1,6% ⁶	1,6% ⁶	1,75-5,8% ¹¹	2,9% ¹⁸	3,25-4,5% ²⁶	1-10% ²⁸
Provisie voor gastzenders	1,6% ²	1,6% ⁶	1,6% ⁶	1,6% ⁶	1,6% ⁶	1,6% ⁶	2,25-6,3% ¹²	2,9%	3,25-4,5% ²⁶	1-10% ²⁸
Karheffing	1 kar 3,56 2 kar 5,93 3 kar 8,30 extra kar 1,19	2,80 ⁷	2,80 ⁷	2,80 ⁷	2,80 ⁷	2,80 ⁷	3,60 ¹³	4,40	-	-
Heffing per deense container	1 cc 4,75 2 cc 7,59 3 cc 10,44 extra cc 1,42	2,80 ⁷	2,80 ⁷	2,80 ⁷	2,80 ⁷	2,80 ⁷	3,50	-	-	0,50 ²⁹
Administratiekosten	8,00 ³	9,00 ⁸	9,00 ⁸	9,00 ⁸	9,00 ⁸	9,00 ⁸				

Zie voor voetnoten: volgende pagina

Voetnoten bij veiltarieven

1. Plus 1% provisie over de eerste € 91.000 omzet.
2. Nieuwe opzet met basistarief van 1,6%. Voor een servicepakket geldt een provisie van 2,6% (voor leden) tot 7,9% (losse zenders). Korting op provisie in staffels van 0,2% (omzet tussen € 50.000 en € 250.00) tot 0,5% (omzet > € 1 miljoen). Daarbovenop komt een korting van 0,5% bij een omzet per contract per product van > € 50.000 tussen één teler en één koper per jaar.
3. Bij gebruik FlorEcom: € 4 korting, administratiekosten per teler of koper per week.
4. Contributie is opgebouwd uit € 500 + eenmalig 1% inhouding op de eerste € 150.000 omzet. Geldt voor alle vestigingen.
5. Op basis van elektronische aanvoerbrieven. Toeslag voor niet-EAB bedraagt € 2.
6. Staffel vervalt. Voor service bemiddelingsbureau bedraagt de provisie 2,1%.
7. Staffel van toepassing. Bij een aanvoer van groter dan 60 en kleiner dan 100 karren per periode: € 0,40 korting per kar. Bij een aanvoer groter dan 100 karren: € 0,70 korting per kar.
8. Bij gebruik FlorEcom: € 3 korting, per teler of koper per week.
9. Op basis van een elektronische aanvoerbrieven. Toeslag voor niet EAB bedraagt € 2,50.
10. € 2,80 voor een gedeelde kar snijbloemen en € 2,90 voor een gedeelde kar planten.
11. De provisie loopt in staffels terug van 5,8% bij een omzet < € 90.000 tot 1,75% bij een omzet > € 4 miljoen.
12. De provisie loopt in staffels terug van 7,3% bij een omzet < € 90.000 tot 3,25% bij een omzet > € 4 miljoen.
13. Buiten distributie om bedraagt de heffing € 1,50. De heffingen zijn inclusief € 1,50 bemiddelingskosten. Zonder elektronische aanvoerbrieven wordt € 2,50 extra per order berekend. Ook geldt er een transactieheffing van € 1 per transactieregel.
14. De contributie voor VBA-leden bedraagt € 69.
15. De provisie voor VBA-leden bedraagt 4,2%.
16. Provisie losse zender B 7,8%, losse zender C 9,75%.
17. Op basis van elektronische aanvoerbrieven. Toeslag voor niet-EAB bedraagt € 0,25.
18. VBA-leden die kunnen aantonen dat ze in Aalsmeer een lager tarief betalen, krijgen het VBA-tarief.
19. In plaats van leden kent NBV/UGA aanvoerders (100% of minder).
20. Plantentelers (niet-leden) betalen € 100 contributie.
21. Plantentelers die aanvoeren in Herongen betalen 3,9% provisie.
22. Losse zenders betalen 6,7% provisie.
23. Maximale heffing bedraagt € 9,50 per stapelwagen. Op dinsdag is de partijheffing € 1 met het maximum van € 4,50 per stapelwagen.
24. Deelkar: € 2,95. Op dinsdag is de karheffing € 2,60. Kosten deelkar op dinsdag: € 1,80.
25. Exclusief € 0,10 per plaat en € 0,51 per bodemplaat.
26. Ingeleverde aanvoerbrieven: 3,25%. Voor plantentelers die in Herongen aanvoeren bedraagt de provisie vanaf 3,5% (verladen bij leverancier) tot 10% (aanleveren bij BB).
27. Gestaffeld van omzet t/m € 50.000: 6%. Tot omzet > 1.000.000: 2%.
28. 10% bij normale bemiddeling; 1% bij ingeleverde brieven.
29. Per laag komt er € 0,10 bij.

Voor het berekenen van tarieven in specifieke situaties is een tool op internet beschikbaar:

http://www.zibb.nl/tuinbouw/bloemisterij/veiltarieven_invoer/asp/index.html

Bron: Vakblad voor de bloemisterij

Boskoopse Veiling

Basiskosten bedragen 10% over de omzet. Dit is inclusief logistieke dienstverlening, af veiling. Bij extra afname van logistieke diensten kan dit tarief met enkele procenten oplopen. Bij grote orders ligt het tarief lager.

Richttarief: 14 %.

2.9 Taaktijden

De weergegeven taaktijden zijn in uren voor de beschreven bewerking en gebaseerd op 1 are (100 m²) met de daarbij behorende plantdichtheden. Het betreffen indicaties. De werkelijke taaktijden zullen naast soort en plantdichtheden o.a. afhangen van de mechanisatie, grondsoort en ervaring van de uitvoerenden. Zie ook 6.1.5.

Voor detailgegevens (o.a. plantdichtheden) zie het betreffende saldoblad.

Tabel 44 Taaktijden boomkwekerij in uur per are, per gewasgroep

Gewasgroep	Taak	Indicatie uur/ are
Bos- en haag plantsoen	chemische onkruidbestrijding	0,1 - 0,2
	gewasbescherming	0,2 - 1,0
	machinaal rooien	0,5
	machinaal schoffelen	0,1 - 0,2
	ondersnijden	0,2
	onkruid wieden	0,2 - 4,0
	opschudden en losrijden	0,4
	overige	1,0
	planten, incl. grondbewerking	5,5
	rooien	0,3
	rooien, sorteren, bossen en transport	8,0 - 13,0
	schermen zetten en afhaken	2,5
	sorteren, bossen en transport	32,0
	zaaien, incl grondbewerking	1,0 - 1,5
Houtige siergewassen containerteelt	binden	24,0
	etiketteren	1,1 - 4,5
	gewasbescherming	0,2 - 0,6
	handveredeling maken	92,5
	onderstammen opknappen	28,0
	onkruid wieden	2,0 - 5,0
	oppotten	2,5 - 18,0
	overige	1,0
	overwinteren	2,0 - 6,4
	rapen en afleverklaar maken	5,0 - 7,9
	snoeien	0,9 - 1,3
	stokken steken	4,2
	weggraven in kisten	8,0
	wild afhaken	12,7
Houtige siergewassen vollegrond	afleveren	0,6
	bemesten	0,2 - 0,2
	etiketteren	1,0 - 4,5
	gewasbescherming	0,3 - 0,6
	kunstmest strooien	0,1
	laden	1,0 - 2,1
	maken handveredeling	0,1
	mechanische onkruidbestrijding	0,6 - 1,0
	ondersnijden	0,4
	onkruid wieden	1,2 - 1,2
	opknappen onderstammen	5,8
	oppotten en ingazen	13,4
	overige	1,0
	planten	2,0 - 5,9
rondsteken	2,0 - 4,5	

Gewasgroep	Taak	Indicatie uur/ are
	rooien en afleverklaar maken	1,8 - 3,7
	rooien en ingazen/ potten	8,2 - 22,0
	schoffelen	3,0
	snoeien	1,6 - 3,3
	spitten/ frezen	2,7
	weggraven in kisten	1,6
	wild afhalen	1,2 - 2,0
Laanbomen	binden	0,4 - 2,2
	enten	1,9 - 4,8
	gewasbescherming	0,2 - 0,2
	ingazen	1,6 - 1,6
	machinaal schoffelen	0,2 - 0,2
	oculeren	2,3
	onderstam afknippen	0,2 - 0,4
	opbinden en transport	3,5
	overige	1,0
	planten, incl grondbewerking	1,2 - 2,3
	rooien (20% selectief)	1,2
	rooien met kluit	1,4
	rooien met kluit en ingazen	15,5
	snoei	0,9
	stokken steken	0,4 - 0,9
	stokken verwijderen	0,2 - 0,5
	toppen	0,5
	transport, sorteren en overig	1,9 - 3,1
	wild afhalen	0,3 - 1,2
	wintersnoei	0,9 - 1,5
	zomersnoei	0,4 - 1,3
Rozen containerteelt	afdekken	0,5 - 0,6
	afleveren	10,0 - 10,5
	etiketteren	1,5 - 4,5
	gewasbescherming	0,3
	onkruid wieden	0,5
	oppotten, incl. wegzetten	7,5
	oppotten, aanbinden, incl. wegzetten	10,0
	overige	1,0
	snoeien	5,0 - 7,5
	toppen en wild afhalen	0,5 - 1,0
Rozen	aanaarden	0,1
	afaarden	0,1
	chemische onkruidbestrijding	0,1
	gewasbescherming	0,1 - 0,9
	koppen	0,8
	losmaken stammen	1,0
	machinaal schoffelen	0,2
	oculeren, incl. binden	4,7 - 9,0
	onderstam afknippen	0,8
	onkruid wieden	0,1 - 1,4
	overige	1,0
	planten, incl. voorbereiding	1,7 - 1,7
	rooien en afleverklaarmaken	2,4 - 10,6
	schoffelen	0,2 - 0,8
	sorteren en bossen	9,3
	toppen	0,1 - 0,5
	uitknippen onderstam	1,4
	vastzetten aan draad	2,0
	wild afhalen	1,0 - 5,0

Gewasgroep	Taak	Indicatie uur/ are	
Vaste planten containerteelt	zaaien, incl. grondbewerking		0,5
	gewasbescherming		0,6
	onkruid wieden		3,7
	oppotten van planten en wegzetten		13,5
	overige		1,0
	overwinteren		1,6
	rapen en afleverklaar maken		6,0
Vaste planten volle grond	chemische onkruidbestrijding		0,6
	gewasbescherming		0,6
	kunstmest strooien		0,1
	onkruid wieden		1,3
	overige		1,0
	planten		6,9
	rooien		0,3
	sorteren en verwerken		10,0
Vruchtbomen	aanbinden		0,5
	afknippen onderstammen		0,6
	afmaaien		0,2
	gewasbescherming	0,2	0,9
	inknippen		0,6
	klik verwijderen		0,5
	oculeren		1,6
	opschonen stam	0,6	0,8
	overige		1,0
	planten, incl. voorbereiding, grondbewerking		2,2
	pluizen		0,6
	rooien	1,4	1,5
	snoeien		0,6
	stokken steken		1,6
	stokken verwijderen		1,2

3 Vaste kosten

3.1 Duurzame productiemiddelen

In de volgende tabel wordt de indicatieve nieuwwaarde, ook wel vervangingswaarde genoemd, gegeven van de meest voorkomende duurzame productiemiddelen (dpm) op het boomkwekerijbedrijf. Deze nieuwwaarden zijn vastgesteld op het prijspeil van het jaar 2005 en zijn ontleend aan prijsopgaven van bouwers, installateurs, fabrikanten, adviesbureaus en leveranciers. Alle nieuwwaarden zijn exclusief BTW.

Eveneens van belang, maar niet vermeld, is het rentepercentage. De rentekosten bij duurzame productiemiddelen worden berekend als de gemiddelde rente van de nieuwwaarde en restwaarde.

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
Bedrijfsgebouwen					
Standaard bedrijfsruimte	gothoogte ca. 4,5 m, breedte 12,80-16,00 m, betonvloer, 1,55 m halfsteens muur, 1,20 m glas, damwand profiel, geïsoleerd dak met asbestvrije, vezelcement golfplaten				
	100-300 m ²	310	m ²	7	0,5
	300-500 m ²	287	m ²	7	0,5
	> 500 m ²	272	m ²	7	0,5
Schuurkas	stalen onderbouw, wanden en dak van asbestvrije vezelcement platen				
	< 200 m ²	213	m ²	7	0,5
	> 200 m ²	196	m ²	7	0,5
Ketelhuis	wanden 1/2 steens, 1,5 m hoog, restant van glas, dak van asbest- vrije vezelcement golfplaten				
	< 200 m ²	230	m ²	7	0,5
	200 - 400 m ²	212	m ²	7	0,5
	> 400 m ²	196	m ²	7	0,5
	Meerprijs voor: inrichting bedrijfsruimte (douche, wc, sanitair, kantine en kantoor) per m ² inrichting	300 - 500	m ²	7	0,5
afscheidingsmuur voor ketel in schuur (halfsteens)	108	m ²	4	0,5	
heipalen ca. 14 m lang	72 - 120	paal	4	0,5	
isolatie	26	m ²	4	0,5	
vloerverwarming bedrijfsruimte	6	m ²	4	0,5	
spouwmuur i.p.v. halfsteens muur	86	m ²	4	0,5	
erfverharding, incl. doek, asfalt excl. riolering	21	m ²	7	0,5	
Heiwerk ondervoet palen	Kleefpaal 3 m	10	paal	7	0
	Kleefpaal 6 m	15	paal	7	0
	Kleefpaal 9 m	22	paal	7	0
	Kleefpaal 12 m	32	paal	7	0

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
Heipaal	ca.6 m (drukken)	32	paal	7	0
	ca.9 m	54	paal	7	0
	ca.12 m	70	paal	7	0
Betonopzetter		27	stuk	7	0
Prefab isolatievoet (zeus)		6	m voet	7	0
Standaard Venlo-kas	met 8,00 m tralielegger in vierkante bouwwijze, 10.000 m ² met smalle gecoate stalen goten, een vakmaat van 4,5 m en 1,125 m breed glas op het dek, een vaste stampbetonnen voet, poothoogte 4,50 m, aluminium dek, enkel glas gevels, half automatisch spant-railluchting met 2-ruits halve luchtramen, West-Europees glas, incl. hemelwaterafvoer, condensgoten, centrale condensafvoerleidingen	31	m ²	7	0,5
	als standaard met tralielegger 9,60 m (met 2 kappen 4,80 m)	34	m ²	7	0,5
	12 m tralieligger, poothoogte 4,5 m	33	m ²	7	0,5
Breedkapper	12,80 m met vaste betonvoet, glasbreedte 112,5 cm, verzinkt stalen onderbouw, aluminium dek en gevels, halfautomatische 2-zijdige doorlopende nokluchting,5 m poothoogte en 1,40 m raamdiepte	48	m ²	7	0,5
	Breedkappen als boven, maar éézijdige nokluchting	43	m ²	7	0,5
Meerprijs voor:	Verlengd glas door steiler dekhelling				
	Oost Europees getrokken glas				
	Hortiplus op het dek	0	m ²	7	0,5
	Duoplaat/Stegdoppel	-/-0,45	m ²	7	0,5
		4	m ²	7	0,5
		25	m ²	7	0,5
	Dubbel glas kopgevel, gekit, gesoldeerd en gesmolten:				
nieuwbouw	27	m ²	7	0,5	
bestaande kas	34	kopg. m ²	7	0,5	
2x enkel glas zijgevel: nieuwbouw	10	kopg. m ² zijg.	7	0,5	
bestaande kas	21	m ² zijg.	7	0,5	
Standaard Venlo-kassen	2500 - 5000 m ²	3,65 - 5,50	m ²	7	0,5
	5000 -10.000 m ²	1,55 - 3,65	m ²	7	0,5
	3 – 5 ha	1,45	m ²	7	0,5
	poothoogte 5,0 m t.o.v. 4,5 m	1,12	m ²	7	0,5
	pootverlenging van 25 cm	0,95	m ²	7	0,5
	vakmaat van 5 m t.o.v. 4,5 m	0	m ²	7	0,5
Plastic tunnels					
Plastic tunnel, enkelvoudige kap	4,40 m	8,0	m ²	14	5
	6,00 m	9,5	m ²	14	5
	8,00 m	11,0	m ²	14	5
	9,30 m	10,5	m ²	14	5
	12,00 m	16,0	m ²	14	5

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
Plastic tunnel, dubbele geschakelde kap	15,00 m	13,50	m ²	14	5
Plastic tunnel, meerdere geschakelde kappen	6,40 m/kap	18,70	m ²	14	5
Lage tunnels verzinkt, stalen bogen		2,20	m ²	14	6
Boogkas, dubbele geschakelde kap		13,50	m ²	14	5
Schaduwhal, lichte constructie.		7,20	m ²	7	5
Schaduwhal, zware constructie		9,50	m ²	7	5
Schermgas	Schaduwwerking	0,60	m ²	25	5
	Schaduwwerking	2,00	m ²	25	5
Schermgas, rastergas	Schaduwwerking	2,50	m ²	25	5
	Schaduwwerking	4,30	m ²	25	5
Aluminium deur (eenv)		300		14	1
Aluminium deur (luxe)		1.500		14	1
Klimaatinstallaties					
Computer					
2 afdelingen	kleine computer voor elke extra afd.	9.000		15	8
		2.800		15	8
4 afdelingen	grote universele procescomputer voor sturing klimaat, warmte, warmteopslag, CO ₂ en water voor elke extra afdeling	26.000		15	8
	software module optimalisering energie	3.200		15	8
	software module optimalisering water	3.000		20	-
		3.350		20	-
Koelcellen					
inbouw in schuur koelaggregaat	excl. koelaggregaat en incl. isolatie voor vaste koelcellen, compressor met verdampingsunit, incl. montage en elektrische aansluiting	173	m ²	4	0,5
	1,5 kW	3.780		8	5
	4 kW	5.040		8	5
	8 kW	6.720		8	5
	10 kW	9.450		8	5
Demontabel	isolatie 150 mm polystyreen hard-schuim PS 20, compleet met koeler en verdamper, gebouwd in de schuur, inhoud				
	15 m ³	5.385		8	2,5
	30 m ³	6.860		8	2,5
	60 m ³	10.148		8	2,5
	100 m ³	12.388		8	2,5
	200 m ³	18.154		8	2,5
	300 m ³	22.870		8	2,5
extra schuifdeuren		2.048		8	2,5
extra draaideur		858		8	2,5
Onderhoudscontract incl. verplichte CFK controle		143	jaar		
Nutsvoorzieningen					
Deze zijn gekoppeld aan afname en uurcapaciteit, afhankelijk van bedrijfssituatie en gebied	Informeert bij nutsbedrijf				

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
Erfverharding/ Paden					
Asfalt		21	m ²	7	1
Asfalt op bestaande ondergrond		10	m ²	7	1
Betonplaten	12 cm	20	m ²	7	0,5
Gewapend beton	12 cm	20	m ²	7	0,5
Klinkers	12 cm	20	m ²	7	1,5
Betonpad	2,5 m breed, gewapend met krimpnet, 10 cm dik, compleet met grondwerk en afvlinderen	22	m ²	7	1
Betonvloer	vlak met krimpnet, 15 cm dik, compleet met grondwerk, isolatie, afvlinderen, plastic folie en riolering	34	m ²	7	1
Betonvloerverwarming	12 slangen per 3,20 m; incl. montage	4,10	m ²	7	1
Drainage					
Drainafstand	5 m	2.500	ha	7	1
	8 m	1.560	ha	7	1
	10 m	1.250	ha	7	1
	12 m	1.040	ha	7	1
	15 m	830	ha	7	1
	24 m	520	ha	7	1
Gesloten systeem	zgn. putbemaling met kunststof buizen, incl. verzamelput en motorpomp, slang per 4 m of 3,20 m	1,10	m ²	7	1
Containervelden					
Horizontale ontwatering	afhankelijk van de uitvoering	3 - 15	m ²	9	3
Verticale ontwatering	afhankelijk van de uitvoering	10 - 25	m ²	9	3
Beregeningsapparatuur en watervoorziening					
Aftakaspomp op bok	30 m ³ /uur	1.950		14	2,5
	45 m ³ /uur	2.300		14	2,5
	60 m ³ /uur	3.150		14	2,5
	100 m ³ /uur	3.200 - 4.000		14	2,5
Centrifugaalpomp elektrisch	23 m ³ /7,5 pk	3.950		14	2,5
	35 m ³ /10 pk	4.100		14	2,5
	50 m ³ /15 pk	4.490		14	2,5
Haspelinstallatie	100 mm/ 65 m ³ /uur	15.630 - 23.770		14	2,5
	110 mm/ 300 m; 80 m ³ /uur	18.030 - 29.220		14	2,5
Pomp + stationaire motor	18 m ³ , 4 bar	3.750		14	2,5
	30 m ³ , 5 bar	3.950		14	2,5
Bron	125-160 mm	50	m	14	1
	160-200 mm	59	m	14	1
	200-250 mm	82	m	14	1
Pomp (elektrisch en aangesloten)	5,5 kW	1.500		14	5
	7,5 kW	3.000		14	5
	Zuig- en persleidingen aan pomp	5,50	m	14	2
Waterbassin (incl. graafwerk, zeil en taludbekleding)	inh. 500 m ³ , grondopp. 500 m ²	6.885		9	5
	inh. 1.000 m ³ , grondopp. 850 m ²	9.660		9	5
	inh. 2.000 m ³ , grondopp. 1.350 m ²	14.300		9	5
	inh. 3.000 m ³ , grondopp. 2.000 m ²	18.800		9	5

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)		Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
	inh. 4.000 m ³ , grondopp. 2.500 m ²	21.900			9	5
	inh. 8.400 m ³ , grondopp. 4.050 m ²	32.000			9	5
	inh. 17.000 m ³ , grondopp. 8100 m ²	53.000			9	5
Beregeningsinstallatie incl regenautomaat, elektrische kranen, hoofd. en strengen, motorpomp, filterput, plaatsing en aanleg.	1 leiding/ 3,20 m (roterende sproeiers op 1,5 m geboord)	3,0		m ²	14	8
	Sectorsproeiers	0,7		m ²	10	5
	regenautomaat voor 28 kranen met tijdschakeling	1.250			10	10
	concentratieregeling en bakken	1.850			7	5
	elektrisch gedeelte	2.950				
Kunstmestdoseerapp., A- en B vaten met een mengbak, incl. filters ,mengbak, A/B voorraadbakken, doseerpomp en afsluiters (incl. EC + pH regeling)	10-15 m ³ /u	14.500			9	4
	15-20 m ³ /u	15.000			9	4
	20-25 m ³ /u	16.000			9	4
	25-30 m ³ /u	20.000			9	4
	100-110 m ³ /u	43.500			9	4
Doseerapparatuur meststoffen incl. pompje en EC-meting		2.500			9	4
lekbak voor buffervaten, gemetseld incl. folie	30 m ³	1.000			9	4
folie voor lekbak	incl. isolatiedeken	10		m ²	9	4
literteller	incl. pulskop	150	- 600		9	4
draagbare EC en pH- meter	incl. koffer	705			9	4
Machines en werktuigen						
Trekker 2 wielaandrijving	30-40 kW	22.520	- 36.660		14	4
	40-50 kW	25.670	- 39.150		14	4
	50-60 kW	31.210	- 44.500		14	4
	60-70 kW	42.300			14	4
Trekker 4 wielaandrijving	40-50 kW	29.470	- 41.700		14	4
	50-60 kW	36.060	- 50.490		14	4
	60-70 kW	41.350	- 57.980		14	4
	70-80 kW	48.390	- 71.370		14	4
	80-90 kW	70.870			14	4
	90-100 kW	76.760			14	4
	100-120 kW	80.810	- 100.490		14	4
	120-140 kW	93.540	- 128.500		14	4
	140-160 kW	98.990	- 132.150		14	4
	160-180 kW	132.500			14	4
Smalpoortrekker	vierwiel aangedreven, 95 pk, met cabine	49.000			14	4
	tweewiel aangedreven, 65 pk, zonder cabine	34.000			14	4
Cabine voor smalpoortrekker		5.530			14	4
Fronthef	> 60 kW	3.900			14	4
Fronthef + frontaftakas	< 60 kW	5.990			14	4
Fronthef + frontaftakas	> 60 kW	7.340			14	4

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
Hydraulische topstang		1.050		14	4
Tweewielige trekker	6 kW	4.250		14	4
Transportwagen	4 ton	2.900		4,5	2
Auto, bestelwagen	compact	16.000 - 20.000		25	5
	midden	22.000 - 30.000		25	5
	groot	25.000 - 35.000		25	5
Aanhangwagen tandem, gesloten aluminium opbouw, kiepend Vrachtwagen		5.500 - 100.000		14	5
Rollenbanen excl. aandrijving	12 cm hart op hart, 3 m	210		9	2
	10 cm hart op hart, 3 m	230		9	2
Rollenbanen steunen		70		9	2
Transportbanden (20V), excl. aandrijving	6 m x 10 cm	1.300		9	4
Transportbanden (20V), incl. aandrijving	6 m x 10 cm	2.000		9	4
Transportelektrowagen		13.800		9	4
Overgewaswagentje		800		9	4
Landbouwwagen vierwielig	3 ton	1.750 - 2.900		14	2
	4 ton	2.900 - 4.740		14	2
	5 ton	3.150		14	2
	6 ton	4.490 - 5.990		14	2
Handpallet hydraulisch.		500 - 1.500		9	2
Handpallet elektrisch		3.400 - 6.800		9	2
Vorkheftruck (elektrisch 1500 kg)	3,70 m	29.970		14	2,5
Vorkheftruck (lpg/diesel)	2,5 ton	24.970		14	2,5
Palletdrager	1.500 kg	550		14	2,5
Ruwterrein heftruck boomkwekerij	1.500 kg	21.500		14	2,5
Ruwterrein heftruck elektrisch boomkwekerij	1.000 kg	22.800		14	2,5
Potvorkriek		700 - 900		14	2,5
Rolbezem		1.300		14	2,5
Snoeihoutversnipperaar	passend aan 3-puntsheffing Cat I en II, zware getande slagklepels, wielen, verstelbare hardtanden 80 cm – 150 cm	2.550 - 3.400		14	4
Transportkar		1.000 - 2.000		9	2
Hefmast met neigcilinder, sidelift, doorkijktype, 2 cilinders, aftakasvrij	2,40 hefhoogte, 1.250 kg hefvermogen	- 5.370		14	4
Kistenkantelaar		2.950 - 4.200		14	4
Cirkelmaaier	180 cm – 230 cm	3.520 -		14	4
Ingaasmachine		2.500		14	4
Buxusbol- piramideknipmachine	handbediend	6.850		14	4
Snoeimachines voor toppen	zonder opvangbak werkbreedte tot 1,40	1.950		14	4
	zonder opvangbak werkbreedte tot 2,00	2.200		14	4
	met opvangbak werkbreedte tot 1,40	7.500		14	4

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
	met opvangbak werkbreedte tot 2,00	8.090		14	4
Rondsteekmachine	1 rijer volautomatisch	35.000		14	4
	2 rijer volautomatisch	55.000		14	4
	3 rijer volautomatisch	80.000	- 100.000	14	4
	mes voor het maken van buxusbollen	1.000		14	4
Plantmachine	4 rijig, carroussel (2 man), trayplantmachine compleet	14.200		14	4
	5 rijig, carroussel (5 man), kale stekplant, compleet	21.900		14	4
Dieplanter	compleet, min plantafstand tussen rij 55 cm, max plantdiepte 25 cm, 4 rijen	23.000		14	4
Schijfplanter	1,50 breed, 4 rijig	19.950		14	4
Plastic-legger	max breedte 2m	1.200		14	4
Plasticoproller	dmv tractor hydrauliek	2.280		14	4
Schudlichter	enkele rij	2.700		14	4
	dubbele rij	3.900		14	4
Plantenrooier	spoorbreedte 1,50 m; zijafvoer 60 cm, zeefband met twee kloppers	24.000		14	4
	spoorbreedte 1,50 m; zijafvoer 80 cm, zeefband met drie kloppers	29.000		14	4
Werktuigen en apparatuur voor bemesting					
Kunstmeststrooier centrifugaal, 2 schijfs	600 liter, < 18 meter	2.212		14	2
	1000 liter, 18 meter	3.275		14	2
	1500 liter, 24 meter	6.450		14	2
	2000 liter, 36 meter, weeginrichting, doseercomputer	11.700	- 18.750	14	2
Kunstmeststrooier pneumatisch	1200 liter, 12 meter	17.075		14	2
	1700 liter, 18 meter met doseercomputer	23.820		14	2
Mestinjecteur bouwland	3 m	6.040	- 8.640	14	4
	4 m	10.140	- 14.380	14	4
	5 m	11.890	- 15.480	14	4
Stalmeststrooier	5 ton	8.740		14	4
Vacuümtank	10 m ³	17.530		14	4
	15 m ³	18.680	- 27.170	14	4
Rijenbemester	inhoud 150 l, 1,20 m, 4 uitlopen	980		14	2
Grondbewerkingsmachines					
Spitmachine krukas	1,00 m	3.300	- 4.740	14	4
	1,20 m	4.740		14	4
	2,00 m	7.590		14	4
	3,00 m	14.530		14	4
	4,00 m	19.680	- 24.120	14	4
Spitmachine roterend	1,10 m	4.790	- 6.890	14	4
	1,50 m	7.140		14	4
	2,00 m	12.040		14	4
	3,00 m	15.780	- 21.430	14	4
	4,00 m	31.120		14	4
Cultivator vaste tand met rol	3,25 m	3.250		14	2
	4,25 m	4.790		14	2
Cultivator vaste tand zonder rol	3,25 m	2.300		14	2
	4,25 m	3.500		14	2
Cultivator triltand	3,00 m	2.500	- 3.250	14	2

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)		Einheid	Afschrijving %	Onderhoud %
	4,50 m	8.590			14	2
	6,00 m	9.990			14	2
Woeler	1 woelpoot	600	- 800		14	2
	2 woelpoten	900	- 1.450		14	2
	3 woelpoten	1.100	- 1.650		14	2
Zaaibedcombinatie	3,00 m	3.570	- 7.800		14	2
	4,00 m	7.890	- 13.680		14	2
Cambridgerol	2,70 m	2.700			14	2
Rotorkoepel	1,00 m				14	3
	1,25 m				14	3
	1,50 m	4.100			14	3
	2,00 m	5.240			14	3
	3,00 m	7.140	- 9.490		14	3
	4,00 m	12.390			14	3
	5,00 m	14.430	- 20.930		14	3
Schudeg	3,00 m	7.390			14	3
	4,00 m	10.040			14	3
Hakenfrees	2,00 m	11.090			14	3
	3,00 m	12.040	- 14.730		14	3
Bladenfrees	1,50 m	2.700	- 3.700		14	3
	2,00 m	4.100			14	3
	3,00 m				14	3
Messenfrees	2,00 m	4.350	- 5.990		14	3
	3,00 m	7.240			14	3
	4,00 m	13.230			14	3
Wentelploeg	0,80 m (2-sch)	6.240	- 8.890		14	5
	1,20 m (3-sch)	10.540			14	5
	1,60 m (4-sch)	15.280			14	5
Wentelploeg, hydraulisch verstelbare snijbreedte	1,20 m (3-sch)	11.640	- 15.680		14	5
	1,60 m (4-sch)	18.430			14	5
	2,00 m (5-sch)	18.580	- 23.070		14	5
Frees	50 cm	1.380			14	3
Frees, tweewielig	4,5 - 6,6 kW	2.550	- 6.000		14	3
Wiellose hakfrees	60 cm	2.180			14	3
Potmachines					14	4
Potmachine	1 m ³ grondbunker	14.750			14	4
	hogere schotten	510			14	4
	Potautomaat	1.200	- 5.600		14	4
	automatische afloop	1.400			14	4
	transportband 3 m, 0,15m breed, incl steun	1.800			14	4
Gewasbeschermingsapparatuur						
Veldspuit aanbouw	12 m	6.390			14	2
	18 m	9.340	- 14.780		14	2
	21 m	11.390	- 16.980		14	2
	24 m	11.790	- 19.980		14	2
Veldspuit, getrokken	2.500 l /24 m	20.780	- 30.660		14	2
	3.000 l /24 m	26.520	- 35.960		14	2
	3.000 l /27 m	32.460	- 42.450		14	2
	3.000 l /36 m	42.100			14	2
Veldspuit, luchtondersteund	gedragen, 24 m	46.000			14	2
	getrokken, 27 m	53.000			14	2
Opbouwkruidspuit	tankinhoud 300 l, 3 sproeidoppen	2.260			14	2
Opbouwblowerspuit	tankinhoud 300 l	4.080			14	2

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
Getrokken onkruidspuit	tankinhoud 300 l, 3 sproeidoppen	2.780		14	2
Getrokken blowerspuit	tankinhoud 400 l	6.125		14	2
	elektrisch bedieningsarmatuur	1.335		14	2
Hogedrukspuit, verrijdbaar	600 l, 37 l/minuut, 55 bar	2.900		14	5
Veerbelaste slangenhaspel		875		14	5
Radiografisch bestuurd slangenhaspel	1 haspel	6.100		14	5
	dubbele trommel	6.700		14	5
Spuitstok		40		14	5
Spuitspuit en nozzle		125		14	5
Hogedruk spuitslang	3/8 inch 80 bar	3,60	- 5,8 m	14	5
	1/2 inch 80 bar	5,50	- 7,4 m	14	5
Zuig en perssling	1 1/4 inch met stalen spiraal	10	m	14	5
	40 mm met stalen spiraal	11	m	14	5
				14	5
Spuitspuit	incl. 10-12 spleetdoppen	690		14	5
	elektrische buis-railwagen met spuitmast (10-12 spleetdoppen) en haspel	3.800			
Mechanische onkruidbestrijding					
Onderbladspuit	3,00 m	4.450		14	2
	6,00 m	5.690		14	2
Onkruiddeg hydr. transp.	6,00 m	2.600	- 5.040	14	2
	9,00 m	4.640	- 7.540	14	2
Onkruiddeg mech. transp.	3,00 m	1.100	- 1.650	14	2
Onkruidstrijker	3,00 m	2.100	- 2.750	14	2
	6,00 m	3.750		14	2
Schoffelmachine frontaanbouw	3,00 m	4.790	- 7.140	14	2
	4,50 m	8.640		14	2
	6,00 m	9.890		14	2
Trilschoffelmachine	3,00 m	4.490		14	2
Triltandschoffel	achter/3 m	4.890		14	2
	achter/6 m	11.940		14	2
Veertandwiedeg hydraulisch	4,50 m	2.300	- 3.900	14	2
	6,00 m	4.000		14	2
	9,00 m	5.540		14	2
	12,00 m	8.240		14	2
Vingerwieder	3,00 m, 12 elementen	7.640		14	10
	1,50 m, 6 elementen	3.850		14	10
	per element	390		14	10
Werktuigraam met voorschuffels, cultivators en aanaardschijven	3,30 m	5.640		14	2
Wiedbed	4 ligplaatsen	3.000		14	2
	8 ligplaatsen	7.790		14	2
	10 ligplaatsen	9.190		14	2
Wiedbed, zelfrijdend	2 ligplaatsen	5.490		14	2
	4 ligplaatsen	6.390		14	2
Wiedeg	4,5 m, hydr. Opklapbaar	3.690		14	2
Torsiewieder	per element (tbv schoffelmachine)	104		14	2
Gewasgeleide schoffel	laanbomen	3.200		14	2
	2-rijig	3.300		14	2
	3-rijig	3.900		14	2
	9-rijig hydro	11.700		14	2

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
Zwenkschoffel	hydr. aangedreven, compleet	9.500		14	2
Laanbomenteelt					
Plantmachine, excl plantelement en markeurs, voor spullen en onderstammen		2.975		14	4
	plantelement	365		14	4
	markeur voor rijafstand	220		14	4
	markeur voor plantafstand	80		14	4
Plantmachine voor laanbomen en grotere coniferen		7.315		14	4
	markeur voor rijafstand	290		14	4
Aanbouwtonkinstokkenzet machine		4.505		14	4
Zelfrijdend snoeiplateau	transportrek voor tonkinstokken	1.055		14	4
	werkhoogte tot 4,20 m lxb: 2,00*0,80 cm, hydraulische rijaandrijving	8.380		14	4
	werkhoogte tot 5,00 m lxb: 3,00*0,80 cm, hydraulische rijaandrijving	15.860		14	4
Bestuurbare rooiplieg		1.160		14	4
	rooimes	415		14	4
Lier	trekkracht 5 ton, excl. kabel en aftakas	3.630		14	4
Bomenrooimachine, type select		9.760		14	4
	gebogen rooimes	795		14	4
	oliepomp met slangaansluiting	710		14	4
Zelfrijdende rupskluitenrooimachine	hydraulische aandrijving, voor kluiten van 30-100 cm	36.580		14	4
Kleinmateriaal					
Heggeschaar	60 cm	210			
Kettingzaag	bladlengte 25 cm, verlengstukken tot en met 2,5 m	430	-	550	
	bladlengte 38 cm	640			
Hogedrukreiniger	elektrisch koud water	520			
	elektrisch heet water	1.400			
Rugspuit	13 liter	140			
compressor	100 liter, 10 bar	990			
Veegmachine		910	-	.320	
Kruiwagen	100 liter	55			
Steekwagen		70			
Veiligheidsvest		20			
Werkhandschoenen	paar	3			
Gehoorbescherming		30			
Helm		20			
Snoeischaar	Felco 2	30	-	40	
	max 35 mm	160	-	170	
	elektrisch, max. 30 mm, afneembare accu, heupgordel, snellader, opbergkoffer	1.525	-	1.610	
	pneumatisch	160	-	410	
Snoeizaag	41 cm	50			
Stokzaag		60			
Takkenschaar		40			
Stokschaar Lengte tussen 100 cm en 260 cm		530	-	580	
Slangenhaspel	handprolbaar, 6 x 8 mm 100 m – 200 m	535	-	660	
	Handprolbaar, 9 x 12 mm 150 m	730			

Omschrijving	Capaciteit/ werkbreedte/ beschrijving	Vervangingswaarde en spreiding (€, ex. BTW)	Eenheid	Afschrijving %	Onderhoud %
Oculeermes		30			
Max bindtang	HTB, 27 mm	45			
	HTB, 50 mm	30			

3.1.1 Grondprijzen

Tabel 45 Grondprijzen van bouwland in € per hectare en aantal (#) transacties

Regio	Groningen	2000		2001		2002		2003		2004		2005	
		€	#	€	#	€	#	€	#	€	#	€	#
2001	De Marne	33.270	5	25.725	5	16.336	2	22.801	2	27.780	19	13.704	5
2002	Centraal weidegebied in Groningen	30.497	25	25.957	18	31.790	8	24.969	2	22.634	12	21.413	26
2003	Oostelijke bouwstreek in Groningen	27.024	56	29.266	54	30.904	38	24.735	23	19.839	35	22.178	45
2004	Westerwolde en Groninger Veenkoloniën	24.784	51	28.452	45	23.382	61	22.890	27	21.100	93	20.670	52
2005	Groninger Zuidelijk Westerkwartier	22.436	13	25.120	12	33.548	18	24.400	15	17.243	20	19.810	11
2006	Oostelijk Hogeland	22.593	16	20.147	12	27.188	7	26.036	10	42.037	38	19.011	7
Friesland													
2101	Noordelijk Friesland	34.458	88	29.613	37	26.433	36	25.111	31	25.086	57	20.086	28
2102	Weidestreek in Friesland	28.883	11	38.735	6	37.669	7	31.635	1	21.976	2	13.493	4
2103	De Wouden	29.601	16	30.373	6	27.593	5	16.486	9	19.133	9	21.014	13
2104	Eilanden	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drenthe													
2201	Weidegebied Noorderveld	22.607	4	23.212	4	25.965	5	34.529	5	11.637	3	22.670	3
2202	Smilde en centraal zandgebied in Drenthe	23.573	89	29.216	75	26.264	71	22.438	65	20.243	186	20.977	68
2203	Zuidwestelijk weidegebied in Drenthe	27.384	72	27.017	58	28.669	53	22.719	33	18.986	29	18.648	37
2204	Zuidelijk zandgebied in Drenthe	28.296	23	24.452	26	25.396	18	22.863	18	19.920	27	23.817	15
2205	Drentse Veenkoloniën en Hondsrug	27.254	155	27.507	65	26.727	73	23.024	52	21.918	147	19.486	83
Overijssel													
2301	Weidegebied in Overijssel	29.796	52	30.091	40	30.843	58	27.810	23	12.806	31	19.056	37
2302	Noordoost-Overijssel	31.836	50	32.400	34	33.351	47	24.598	27	31.018	55	25.036	42
2303	Twente	40.769	73	40.050	82	39.306	87	35.227	61	29.517	85	30.011	62
2304	Salland	42.088	23	41.190	23	40.161	34	35.040	22	27.867	11	30.602	12
Flevoland													
2401	Noordoostpolder	28.376	65	47.160	14	37.796	20	33.407	21	37.962	21	34.654	39
2402	Zuidelijke IJsselmeerpolders	29.825	71	37.931	21	39.260	30	37.348	20	30.732	78	33.450	18
Gelderland													
2501	Oostelijke Veluwe	30.865	39	33.740	37	34.355	32	29.405	25	32.715	26	30.502	17
2502	IJsselstreek	33.025	37	33.959	29	38.221	24	27.115	16	25.520	37	23.566	33
2503	Zuidelijk Gelderland	35.647	49	41.059	32	35.163	25	32.996	17	37.358	26	30.805	24
2504	Oostelijke Betuwe en Nijmegen	34.633	6	21.667	2	45.378	1	35.000	1	48.910	17	50.277	5
2505	Veluwezoom en Betuwe	34.680	47	36.768	32	37.123	33	36.201	30	37.517	43	35.363	22
2506	Bommelerwaard	38.973	9	31.671	5	35.374	13	20.277	3	35.596	8	27.208	5
2507	Westelijke Veluwe	40.213	43	42.821	29	45.050	28	44.793	22	38.332	53	36.722	33
2508	Achterhoek	35.412	172	35.060	171	35.664	108	31.520	104	29.914	234	29.905	101
Utrecht													
2601	Kromme Rijnstreek en Heuvelrug	20.420	1	54.327	5	57.176	3	44.915	5	30.562	4	37.684	5
2602	Westelijk weidegebied in Utrecht	34.033	2	18.661	1	12.523	2	42.874	3	28.622	1	24.754	3
2603	Centraal tuinbouwgebied in Utrecht	19.192	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2604	Eemland	15.818	2	47.005	2	25.165	3	31.687	3	-	-	-	-
2605	Zandgebied in Utrecht	38.800	4	52.809	1	47.609	2	45.628	2	42.120	2	49.796	3
Noord-Holland													
2701	Wieringen en Wieringermeer	31.320	17	39.336	8	31.045	14	21.584	8	30.424	13	27.168	16
2702	Haarlemmermeer	55.349	4	43.109	1	-	-	45.100	4	54.703	2	51.885	10
2703	Amstelland en Aalsmeer	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2704	Texel en Land van Zijpe	27.129	22	22.702	9	29.551	10	28.022	5	21.715	27	20.008	14
2705	West-Friesland en omgeving	37.262	64	39.074	47	35.423	49	32.233	26	33.861	50	29.744	45
2706	Waterland en NH Droogmakerijen	34.850	7	31.343	4	24.302	6	32.556	3	32.066	4	19.383	6
2707	't Gein en Gooiland	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	35.000	1
2708	Kennemerland	-	-	-	-	31.765	2	-	1	-	-	-	-
Zuid-Holland													
2801	Voorne-Putten en Hoekse Waard	28.162	56	37.716	31	33.517	35	26.440	19	29.718	99	38.130	19
2802	Rotterdam en omgeving	36.539	8	36.917	4	-	-	51.749	3	42.225	3	17.629	1
2803	Goeree-Overflakkee	24.618	37	29.653	33	33.740	12	29.915	28	33.737	33	25.686	22
2804	Westelijk Rijnland	-	1	-	-	-	-	45.380	1	-	-	39.539	3
2805	Boskoop en Rijnveld	-	-	-	-	54.783	1	-	-	36.302	1	-	-
2806	Krimpenerwaard en oostelijk Rijnland	-	2	-	1	40.681	4	-	-	-	2	-	-
2807	Ablasterwaard en Vijfheerenlanden	44.244	1	50.003	2	12.479	1	39.606	2	15.849	2	-	-
2808	Bollenstreek	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2809	Westland en Zuid-Hollandse Droogmakerijen	40.197	3	45.378	1	-	-	42.916	1	22.003	4	30.000	1
Zeeland													
2901	Noordelijk Zeeland	29.782	61	28.867	43	31.718	55	23.191	48	25.803	57	32.160	50
2902	Walcheren en Zuid-Beveland	32.064	58	33.608	60	37.218	51	33.982	53	31.123	91	29.286	46
2903	Zeeuws-Vlaanderen	28.236	111	26.241	108	25.159	97	22.581	65	25.107	135	26.474	97
Noord-Brabant													
3001	Noordwesthoek	25.650	38	31.098	42	39.833	24	24.644	19	27.071	65	35.452	21
3002	Westelijke Langstraat	40.098	44	39.624	19	40.066	23	29.743	30	18.447	70	33.087	27
3003	Biesbosch	36.092	11	31.646	3	19.952	4	40.698	12	29.603	4	29.130	8
3004	Oostelijke Langstraat	38.017	31	40.364	36	42.502	22	34.859	20	30.092	31	29.774	22
3005	Westelijke zandgronden	34.767	99	33.921	70	28.638	62	32.550	52	32.655	147	29.208	66
3006	Land van Breda	41.045	44	32.002	20	40.278	16	34.009	16	34.889	57	36.262	17
3007	De Kempen	39.505	108	34.413	91	41.520	115	37.948	70	38.531	104	31.401	82
3008	Midden Noord-Brabant	40.037	82	41.393	62	41.833	63	39.808	50	37.724	106	36.922	77
3009	Maaskant en Land van Cuijk	34.095	73	35.888	85	37.722	74	35.689	45	36.387	121	30.238	63
3010	Westelijk Peelgebied	37.312	164	40.546	128	38.124	114	35.763	115	38.016	244	35.426	124
Limburg													
3101	Noord-Limburg	29.810	283	31.217	235	31.104	169	31.285	169	32.393	375	31.000	201
3102	Zuid-Limburg	32.143	73	34.704	76	37.779	97	34.489	48	33.515	77	32.999	81

Tabel 46 Grondprijzen van grasland in € per hectare en aantal (#) transacties

Regio		2000		2001		2002		2003		2004		2005	
		€	#	€	#	€	#	€	#	€	#	€	#
	Groningen												
2001	De Marne	-	-	31.942	3	37.460	2	21.519	3	12.535	1	27.347	1
2002	Centraal weidegebied in Groningen	24.017	40	26.344	32	24.382	32	22.249	20	19.629	32	20.500	47
2003	Oostelijke bouwstreek in Groningen	38.088	20	26.830	23	23.570	16	23.897	13	24.463	14	18.862	14
2004	Westerwolde en Groninger Veenkoloniën	19.133	8	20.893	11	13.646	4	-	-	17.099	5	32.572	8
2005	Groninger Zuidelijk Westerkwartier	22.572	55	26.736	46	22.912	48	21.348	36	20.163	40	22.514	42
2006	Oostelijk Hogeland	27.590	18	24.629	3	21.887	5	20.561	4	15.500	2	19.201	9
	Friesland												
2101	Noordelijk Friesland	29.541	117	27.617	59	26.011	56	23.716	46	21.451	99	19.333	63
2102	Weidestreek in Friesland	28.292	198	26.235	96	27.098	126	22.612	95	19.418	161	20.125	117
2103	De Wouden	28.341	281	28.579	176	24.284	150	20.797	131	24.724	260	20.330	165
2104	Eilanden	19.064	3	25.719	9	23.388	3	19.536	11	19.713	7	19.291	11
	Drenthe												
2201	Weidegebied Noorderveld	23.019	32	23.030	19	22.950	27	26.124	21	18.679	31	23.693	35
2202	Smilde en centraal zandgebied in Drenthe	25.247	68	23.135	81	30.548	47	21.252	41	18.729	76	18.747	39
2203	Zuidwestelijk weidegebied in Drenthe	25.830	81	25.633	48	28.134	44	23.436	25	20.522	33	21.288	19
2204	Zuidelijk zandgebied in Drenthe	30.454	40	25.460	37	23.893	27	20.741	23	18.483	11	19.541	19
2205	Drentse Veenkoloniën en Hondsrug	23.253	41	22.958	21	22.790	18	17.148	14	17.208	27	19.279	25
	Overijssel												
2301	Weidegebied in Overijssel	27.751	174	27.279	154	30.360	148	24.961	99	27.713	247	24.748	140
2302	Noordoost-Overijssel	30.097	57	31.295	30	31.124	33	26.538	54	23.445	71	23.251	52
2303	Twente	35.777	91	38.415	112	41.908	111	36.427	127	32.975	131	31.507	98
2304	Salland	33.464	54	37.503	39	40.420	43	33.098	39	32.205	86	24.433	40
	Flevoland												
2401	Noordoostpolder	43.661	6	49.057	3	-	-	-	-	38.836	1	36.222	4
2402	Zuidelijke IJsselmeerpolders	23.999	5	44.628	1	51.875	2	-	-	-	1	-	-
	Gelderland												
2501	Oostelijke Veluwe	26.481	107	34.714	96	31.294	71	29.502	44	29.245	62	28.877	64
2502	IJsselstreek	34.742	38	34.871	30	39.182	21	32.692	30	30.532	18	30.757	30
2503	Zuidelijk Gelderland	32.362	79	34.299	66	37.279	33	35.135	22	27.634	86	24.041	39
2504	Oostelijke Betuwe en Nijmegen	45.413	3	36.590	4	39.788	5	49.983	6	43.739	23	32.309	12
2505	Veluwezoom en Betuwe	34.041	102	34.081	77	38.542	49	31.673	61	31.164	111	31.608	57
2506	Bommelerwaard	42.348	15	34.723	10	35.413	17	34.712	21	28.265	10	39.467	12
2507	Westelijke Veluwe	41.164	87	38.767	65	39.514	57	39.582	37	30.585	99	33.930	69
2508	Achterhoek	35.144	85	32.673	107	34.984	69	31.129	98	25.349	183	27.612	65
	Utrecht												
2601	Kromme Rijnstreek en Heuvelrug	42.584	25	41.138	16	46.442	17	46.392	16	29.874	30	41.486	12
2602	Westelijk weidegebied in Utrecht	38.804	52	35.895	56	36.061	44	34.795	43	33.502	32	26.897	55
2603	Centraal tuinbouwgebied in Utrecht	41.457	15	48.316	6	48.141	4	37.401	10	36.372	22	40.425	10
2604	Eemland	30.310	18	32.529	15	21.353	8	30.864	20	30.082	50	26.705	18
2605	Zandgebied in Utrecht	41.264	11	50.756	7	50.218	10	42.629	8	25.027	23	39.168	7
	Noord-Holland												
2701	Wieringen en Wieringermeer	20.778	7	32.884	3	29.380	4	20.086	6	25.608	3	20.970	4
2702	Haarlemmermeer	49.383	9	56.722	1	-	-	38.944	2	54.616	3	-	1
2703	Amstelland en Aalsmeer	36.193	5	28.008	3	-	-	37.551	6	10.000	1	-	-
2704	Texel en Land van Zipe	25.415	28	31.078	14	30.345	19	33.432	12	29.607	9	20.548	18
2705	West-Friesland en omgeving	32.532	46	31.332	36	29.821	27	32.536	24	31.745	77	24.765	49
2706	Waterland en NH Droogmakerijen	29.956	57	29.304	44	23.341	32	25.998	44	26.664	41	23.886	57
2707	't Gein en Gooiland	23.570	7	35.630	15	31.850	15	33.131	8	27.808	9	19.874	5
2708	Kennemerland	24.737	8	31.514	7	30.415	6	18.972	3	35.487	8	22.090	4
	Zuid-Holland												
2801	Voorne-Putten en Hoekse Waard	31.765	14	28.410	11	30.728	13	35.986	5	30.846	10	29.802	7
2802	Rotterdam en omgeving	17.984	4	49.807	4	52.984	2	57.992	3	36.257	2	42.500	2
2803	Goeree-Overflakkee	48.083	3	12.763	6	36.233	3	31.765	4	40.073	2	29.709	2
2804	Westelijk Rijnland	38.406	10	42.171	8	43.269	16	40.933	5	33.860	10	43.155	7
2805	Boskoop en Rijnveld	34.525	4	-	-	45.281	2	42.632	3	36.379	4	38.121	2
2806	Krimpenerwaard en oostelijk Rijnland	30.578	45	36.363	39	37.983	31	35.841	20	32.044	37	31.852	36
2807	Ablasserwaard en Vijfheerenlanden	24.114	77	30.928	60	33.415	38	26.626	65	26.603	73	25.064	57
2808	Bollenstreek	26.206	4	37.288	4	43.463	4	-	-	-	-	19.594	5
2809	Westland en Zuid-Hollandse Droogmakerijen	34.368	7	43.283	4	37.250	10	33.788	8	34.933	2	39.940	6
	Zeeland												
2901	Noordelijk Zeeland	23.961	6	27.059	7	27.690	3	24.385	2	17.052	6	35.031	7
2902	Walcheren en Zuid-Beveland	25.300	14	25.764	9	27.313	10	17.897	8	26.521	11	27.523	5
2903	Zeeuws-Vlaanderen	28.307	10	21.085	12	25.098	11	-	3	33.125	35	27.209	9
	Noord-Brabant												
3001	Noordwesthoek	36.354	6	32.540	4	17.156	1	24.134	1	40.512	3	-	1
3002	Westelijke Langstraat	36.642	7	27.784	3	39.220	7	39.583	8	30.171	21	34.142	4
3003	Biesbosch	41.502	5	39.362	3	40.169	9	28.627	4	38.059	1	30.181	4
3004	Oostelijke Langstraat	32.026	17	36.243	14	38.719	9	33.116	9	30.113	12	30.000	18
3005	Westelijke zandgronden	34.734	13	37.351	14	38.194	10	34.651	8	44.166	5	34.003	16
3006	Land van Breda	41.340	29	38.795	13	32.001	11	39.459	15	39.415	28	37.553	12
3007	De Kempen	40.191	39	34.691	29	47.761	12	46.965	15	35.966	24	37.107	24
3008	Midden Noord-Brabant	36.966	44	39.059	36	41.084	22	40.667	18	35.553	20	38.211	35
3009	Maaskant en Land van Cuijk	35.614	38	41.225	45	43.626	18	35.257	16	37.586	65	28.549	23
3010	Westelijk Peelgebied	38.878	72	42.271	48	40.139	40	34.524	41	43.017	50	38.573	22
	Limburg												
3101	Noord-Limburg	30.132	31	31.297	36	32.284	42	32.013	80	30.148	174	28.277	58
3102	Zuid-Limburg	31.460	35	25.478	29	29.900	33	32.321	17	38.390	47	29.060	30

Bron: Vakblad Boerderij. Indeling naar CBS landbouwgebieden. Uit alle transacties in de periode van 1 januari tot en met 31 december heeft Boerderij een selectie gemaakt.

3.1.2 Pacht

Er zijn diverse vormen van pacht mogelijk:

- **Reguliere pacht**
Pachtvorm met een duur van 6 jaar of langer, waarop voor de pachter beschermende bepalingen als continuatierecht, voorkeursrecht en het Pachtnormenbesluit van toepassing zijn. Een overeenkomst moet via de Grondkamer zijn gesloten. De pachtprijs is aan een maximum gebonden (regionale pachtnorm).
- **Teeltpacht**
Pachtvorm, via de Grondkamer gesloten, waarbij de pachter de grond gebruikt voor teelten waarvoor vruchtwisseling noodzakelijk is. De duur is 1 of 2 jaar (afhankelijk van de teelt).
- **Eenmalige pacht**
Pachtvorm, via de Grondkamer gesloten, voor een duur van 1 tot maximaal 12 jaar.
- **Natuurpacht**
Sinds de wijziging van de Pachtwet per 1 januari 1993 is het mogelijk om, tegen een aan de pachter toe te kennen vergoeding, bedingen in de pachtovereenkomst op te nemen, gericht op het in stand houden en/of ontwikkelen van natuur- en landschapswaarden, althans wanneer het gepachte ligt in een zogenoemd 'gevoelig gebied' of in een reservaat. Jurisprudentie van de Centrale Grondkamer laat echter zien dat wanneer de vergoeding de gedaante aanneemt van een reductie op de pachtprijs de eis dat het gepachte in een gevoelig gebied' ligt niet geldt. Duur: 1 jaar of langer.
- **Grijze pacht**
Alle overige pachtvormen, die buiten de Grondkamer om zijn overeengekomen.
- **Erfpacht**
Pachtovereenkomst via notariële akte. Erfpacht is in tegenstelling tot pacht een zakelijk, tevens verkoopbaar recht. Als vergoeding geldt een marktconforme 'canon'. Met uitzondering evenwel van erfpachtcontracten van Domeinen in de IJsselmeerpolders, waarop het Pachtnormenbesluit van toepassing is.

Tabel 47 Regionale pachtnormen 2004 (€/ha/jaar) voor bouwland en tuinland ((fruit)teeltgrond).

Regio	Bouwland	Tuinland	
1	Bouwhoek en Hogeland	715	1.183
2	Veenkoloniën en Oldambt	574	1.183
3	Noordelijke. weidegebieden ex. Overijssel	628	1.183
4	Weidegebied in Overijssel	743	1.183
5	Oostelijke. veehouderij gebieden. ex. Zuidelijk zand Drenthe	932	1.183
6	Noordoost Overijssel	704	1.183
7	Centraal veehouderijgebied	1.109	1.183
8	IJsselmeerpolders	1.083	1.183
9	Westelijk Noord-Holland	885	3.156
10	Westelijk Zuid-Holland	1.089	3.156
11	Waterland en Droogmakerijen	682	1.183
12	Hollands/Utrechts weidegebied	895	1.183
13	Rivierengebied	1.074	1.183
14	Zuid Westelijke akkerbouwgebieden Zeeland	727	1.183
15	Zuid Westelijke akkerbouwgebieden Zuid-Holland & Noord Brabant	936	1.183
16	Zuidwest Brabant	917	1.434
17	Zuidelijk veehouderij gebieden ex. Noord-Limburg	972	1.434
18	Noord Limburg	759	1.434
19	Zuid Limburg	1.000	1.183

Bron: Ontwerpbesluit wijziging Pachtnormenbesluit 1995, 31 oktober 2004

Meer informatie is te verkrijgen bij het LNV loket (www.minInv.nl)

Voorbeelden van pachtprizen in de belangrijkste regio's voor de boomkwekerij

De kosten van het huren van land zijn afhankelijk van een aantal factoren. Naast de kwaliteit van de grond, ligging en vorm van het perceel, aanwezigheid van (goed) water en de lengte van de huurperiode beïnvloedt de hoeveelheid werkzaamheden die de verhuurder/ contractnemer verricht de prijs.

Tabel 48 Voorbeelden kale huurprijs

Regio	Teelt	Prijs/ € ha
Boskoop	Houtige siergewassen vollegrond	4.500
Bollenstreek	Vaste planten	3.000-4.000
Groningen	Rozen	1.350
Limburg	Vruchtbomen	1.200
Noord-Brabant	Rozen en Bos- en Haagplantsoen	1.500-2.500
Opheusden	Laanbomen	2.000-3.000 ¹⁵

¹⁵ Meerprijs voor het rooien van bomen met kluit: €1.000

3.2 Algemene kosten

De algemene kosten hebben betrekking op onder andere communicatie, administratie, voorlichting, water en verzekering.

Van bedrijf tot bedrijf kunnen aanzienlijke verschillen optreden. De hier gegeven normen moeten dan ook als een richtlijn worden gezien.

Tabel 49 *Overzicht algemene kosten*

Omschrijving	Bedrag (€)
Diensten	
Accountantskosten, inclusief advies	3.500
Bankkosten	200
Opleiding, cursus	600
Verzekeringen	
WA-Verzekering	270 ¹⁶
Rechtsbijstandverzekering agrariërs	400 ¹⁷
Milieuschadeverzekering	165 ¹⁸
Werktuigenverzekering	190 ¹⁹
Algemene Lasten	
Waterschapslasten agrarisch bedrijf, mediaan 2004	1.983
OZB, niet woningen, eigenaarsdeel	4,95
OZB, niet woningen, gebruikersdeel	4,00
OZB, woningen, eigenaarsdeel	2,55
OZB, woningen, gebruikersdeel	2,06
Overige algemene kosten	
Contributie LTO	170 ²⁰
NBVB	100 ²¹
Telefoon en andere communicatie kosten	305
Koffiekosten per werknemer	125
Bedrijfskleding	250
Autokosten	1.000 ²²
Vakliteratuur	200
Kantoorbenodigdheden	200

¹⁶ De premie WA-verzekering en de premie milieuschadeverzekering zijn afhankelijk van de risicocomponenten, de bedrijfsomvang en de voorwaarden (dekking = €2,270,000 per gebeurtenis); Interpolis, 2004

¹⁷ De premie rechtsbijstandverzekering is afhankelijk van de bedrijfsgrootte, reeds genomen preventieve maatregelen en de voorwaarden. De jaarpremie is gebaseerd op een volledige, agrarische polis voor een gemiddeld gezinsbedrijf.

¹⁸ zie WA

¹⁹ De premie werktuigenverzekering is afhankelijk van het vermogen van het werktuig (trekker), regio, dekkingsvariant, noclaimpercentage en eventuele overige toeslagen en/ of kortingen (premie gebaseerd op gemiddelde dekking en WA tot €2,270,000 per gebeurt

²⁰ Tarief variërend per lokale organisatie

²¹ vast basisdeel voor bedrijven van meer dan 12 NGE, daarnaast €2,01 per NGE

²² te berekenen op basis van werkelijke kosten van afschrijving, onderhoud, brandstof, wegenbelasting, verzekering op te tellen of door de kilometerprijs van fiscus te nemen: 0,18 euro/kilometer

3.3 Arbeidskosten

De kosten van arbeid kunnen worden onderverdeeld in de kosten van gezinsarbeid, van vaste werknemers en van losse krachten. Het uitgangspunt voor het vaststellen van de beloning voor eigen en vreemde arbeid is de Collectieve Arbeidsovereenkomst (CAO) voor de Open Teelten, onderdeel hiervan is de CAO Boomkwekerij. Onder Open Teelten worden verstaan plantaardige teelten in de open lucht en plantaardige teelten die niet permanent onder glas of plastic bedekt zijn, maar met inbegrip van de boomkwekerij en aanverwante handelsactiviteiten die onder glas of plastic bedekt plaatsvindt. De Cao Open Teelten had een looptijd tot en met 31 december 2004. In februari 2006 is een nieuwe CAO overeengekomen, de tekst was bij het ter perse gaan van deze KWIN nog niet beschikbaar. De aangepaste loontabellen wel, deze staan in paragraaf 3.3.9 t/ m 3.3.10.

De CAO kent verschillende lonen voor diverse functies ingedeeld volgens functiegroepen, zie 3.3.6 voor een overzicht van deze functiegroepen. De daarbij behorende lonen staan in 3.3.9. Voor het maken van plannen en evaluaties geeft deze CAO een goede indicatie van de loonkosten.

3.3.1 Premieheffing en uitkeringen

Nettoloon werknemer en bruto loonkosten werkgever

Bij loonkosten spelen verschillende begrippen een rol:

- het brutoloon is het bedrag dat werkgever en werknemer overeenkomen (CAO). Het is het uitgangspunt voor de berekening van het nettoloon en de loonkosten.
- het nettoloon is het brutoloon verminderd met loonheffing en het werknemersaandeel in de premies voor de werknemers-verzekeringen.
- de loonkosten vertegenwoordigen het bedrag dat een ondernemer betaalt voor een arbeidskracht. Het is het brutoloon vermeerderd met het werkgeversaandeel in de sociale premies, een vakantietoeslag, een pensioenpremie en eventueel andere verplichte premies.

Rekening houdend met fiscale aspecten is het netto loon van de werknemer bovendien afhankelijk van de tariefgroepindeling en de privé-situatie.

Voor scholieren en studenten wordt de belastingvrije voet per kwartaal gehanteerd alvorens loonheffing²³ wordt ingehouden. Voor scholieren en studenten bestaan maximum bedragen aan eigen verdiensten zonder gekort te worden op kinderbijslag of studiefinanciering.

Voor het opstellen van arbeidscontracten en loonberekeningen, omrekeningen bruto – netto beloningen, fiscale aspecten etc. hebben accountantsbureaus doorgaans de actuele kennis in huis. In steeds meer gevallen verzorgen zij zelfs de gehele loonadministratie van bedrijven.

Indicatief loon

Een indicatie van de verhouding in bruto loon, netto loon en loonkosten voor de werkgever bij werknemers in de CAO Open teelten is :

bruto loon :	100%
netto loon :	73%
loonkosten werkgever :	136%

²³ Loonheffing: loonbelasting + sociale verzekeringspremies AOW, ANW en AWBZ

Tabel 50 Normbedragen uurloon

Arbeidsverhouding	Leeftijd	Normbedrag excl. BTW per uur [EUR]
Ondernemer	20	15,62
	21	18,21
	22	20,37
	23	20,99
	24	21,61
	25 t/ m 64	22,23
	65 jaar en ouder	16,31
Werknemer	14	5,26
	15	7,01
	16	7,88
	17	8,76
	18	10,51
	19	12,27
	20	14,04
	21	16,27
	22	18,21
	23	18,77
	24	19,33
	25 t/ m 64	19,88
	65 jaar en ouder	14,68

bron: LEI

3.3.2 Gezinsarbeid en vaste arbeid

Gezinsarbeid

Om de kosten te kunnen bepalen wordt uitgegaan van de CAO voor de Open teelten. De ondernemer kan worden ingedeeld in functiegroep G of H, dit is de groep voor leidinggevendenden.

De overige gezinsleden kunnen ingedeeld worden in de functiegroepen B t/ m F, afhankelijk van het niveau van de arbeid. Bij een kortere of langere werktijd dan de CAO-norm kan het jaarloon evenredig worden aangepast.

Vaste arbeid

De kosten van vaste vreemde arbeid worden vastgesteld aan de hand van de CAO voor de Open Teelten, Boomkwekerij. Ook voor vaste vreemde arbeid geldt dat voor berekeningen de totale loonkosten, die een werkgever moet betalen, in de berekening worden meegenomen.

3.3.3 Ziekte

De werkgever in de boomkwekerij is verplicht het loon bij ziekte de eerste 52 weken voor 100% door te betalen. Ziekte betreft ziekte in de zin van Ziektewet of naar een percentage van 80-100 in de zin van de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering. Als de werknemer een WAO uitkering ontvangt moet de werkgever in het eerste jaar het loon aanvullen tot 100% van het loon, wanneer de werknemer niet arbeidsongeschikt was. In het tweede jaar moet het loon aangevuld worden tot 90%.

De werkgever loopt door ziekte het risico het loon van de zieke werknemer en van een vervangende werknemer te moeten betalen. Hij heeft hiervoor drie keuzes:

- verzekeren via SAZAS (Stichting Aanvullingsfonds ZW- en WAO uitkeringen Agrarische Sectoren, uitgevoerd door Interpolis (Relan))
- particulier verzekeren bij een verzekeringsmaatschappij
- niet verzekeren en eventueel betalen uit eigen middelen

In de Wet Verbetering Poortwachters zijn de spelregels voor reïntegratie van een zieke werknemer vastgelegd. Zo dienen de werkgever en de werknemer uiterlijk na 6 weken een probleemanalyse te ontvangen van de arbodienst. Vervolgens hebben de werkgever en werknemer twee weken om een plan van aanpak, voor het reïntegratietraject, op te stellen. Indien de werknemer niet binnen 39 weken hersteld is, zal voor de 39^e week een WAO-aanvraag ingediend moeten worden bij de uitvoeringsinstelling.

3.3.4 Stagiaires

Bij iedere stage is het feit of er sprake is van een arbeidsovereenkomst, bepalend of de stagiair(e) werknemers is. Wanneer bijvoorbeeld de stagiair maar beperkt inzetbaar is omdat het leerdoel voorop staat, dan zal er meestal geen sprake zijn van een arbeidsovereenkomst. Is er wel sprake van een arbeidsovereenkomst, dan moet beloning plaatsvinden op basis van de geldende CAO. Als er geen arbeidsovereenkomst is kan de beloning in overleg vastgesteld worden. De waarde van kost en inwoning is vastgesteld op € 57,85 per week en geldt voor fiscus en bedrijfsvereniging.

Aandachtspunten

Belangrijke aandachtspunten bij het werken met stagiaires zijn:

- verzekeringsplicht sociale verzekering als de stagiair op basis van een arbeidsovereenkomst werkzaam is
- loonheffing inhouden als een beloning wordt toegekend
- ongevallenverzekering afsluiten als er geen verzekeringsplicht is voor de Ziektewet
- informeren naar Wettelijke Aansprakelijkheid

3.3.5 Buitenlandse werknemers

Voor de werknemers uit de Europese Unie (EU) is arbeid in Nederland vanaf 2007 vrij toegestaan. De sociale premies en belastingen moeten in Nederland afgedragen worden. De buitenlandse werknemer moet aangemeld worden bij het ziekenfonds. Vaak werken buitenlandse werknemers via een buitenlands uitzendbureau. In dat geval moet het buitenlands (uitzend)bedrijf in het bezit zijn van een geldige detacheringsverklaring van het land van herkomst. Afdracht van premies en belastingen vindt plaats in het land van herkomst van het uitzendbedrijf.

3.3.6 Indeling functiegroepen (globaal)

De functies van de werknemers zijn of worden op basis van het ORBA systeem van functiewaardering ingedeeld in functiegroepen, met uitzondering van de werknemers die werkzaam zijn in de bloembollenteelt. Deze werknemers worden ingedeeld in één van de functieklassen. De indeling is vermeld in het Functiehandboek Open Teelten en is van toepassing op deze CAO. Dit handboek maakt deel uit van de CAO.

In tabel 51 is het referentieraster met de functiegroepen voor de boomkwekerij opgenomen.

Tabel 51 Referentieraster functiegroepen

Functiegroep	Boomkwekerij	Ondersteuning
A	-	
B1	Voorsorteerder Inpakker Planter Teelt/oogstmedewerker Steksteker/oppotter	Medewerker huishoudelijke dienst
B2	Inpakker/sorteerder	
C	Productiemedewerker Assistent medewerker boomkwekerij	Medewerker kantine Orderverzamelaar
D	Loodsmedewerker	Vorkheftruckchauffeur Logistiek medewerker
E	Medewerker boomkwekerij	Administratief medewerker Laboratorium medewerker Tel./receptionist
F	Allround medewerker	Chauffeur binnenland Algemeen technisch medewerker A Boekhoudkundig medewerker
G	Meewerkend voorman	Algemeen technisch medewerker B Onderhoudsmonteur
H	Teeltchef	Boekhouder Hoofd logistiek

3.3.7 Ziekenfondswet Zelfstandigen (ZFW)

Vanaf 1 januari 2006 is er één zorgverzekering voor alle Nederlanders. Dit betekent dat men niet langer ziekenfondsverzekerd of particulier verzekerd is. Dit is geregeld in de Zorgverzekeringswet. De Ziekenfondswet Zelfstandigen (ZFW) is daarmee vervallen.

3.3.8 Tijdelijke arbeid

Bij de inzet van tijdelijke arbeid wordt veelal samengewerkt met een HAL-bedrijf (handmatige agrarisch loonbedrijf). Dit bedrijf dient volgens de gestelde regels te werken. Als gevolg van de wet Ketenaansprakelijkheid is het bedrijf dat de tijdelijke arbeid inzet, de tuinder, aansprakelijk. Dit betekent dat wanneer het HAL bedrijf illegale arbeiders uitleent, maar ook geen sociale premies en belastingen heeft afgedragen, een fikse boete, heffingen en navorderingen oploopt. De tuinder blijft zitten zonder personeel en ontvangt ook een boete. Door gebruikt te maken van RIA-gecertificeerde HAL bedrijven wordt dit risico verkleind.

RIA staat voor Register Inleenarbeid Agrarisch: een register voor gecertificeerde HAL-bedrijven. Gecertificeerde HAL-bedrijven zijn in dit register opgenomen. De gecertificeerde loonbedrijven zijn herkenbaar aan het RIA-keurmerk.

Voor het inhuren van tijdelijke arbeid is voor ondernemers een checklist beschikbaar.

Aan het inhuren van buitenlandspersoneel zijn vaak extra kosten voor huisvesting verbonden.

Meer informatie is te vinden op: www.kiesria.nl

3.3.9 Lonen vaste medewerkers

Lonen per 1-1-2006 in euro's. Bij de berekening hiervan is over de loontabellen per 1-1-2004 een initiële verhoging berekend van 1,5 %. Deze tabel is gebaseerd op de tabel per 1 juli 2002 waarin is uitgegaan van een 38-urige werkweek. Bron: LTO Nederland, CAO Open Teelten Boomkwekerij.

Tabel 52 Weeklonen vaste werknemers met overbruggingsmogelijkheid

	Groep B-1	Groep B-2	Groep C	Groep D	Groep E	Groep F	Groep G	Groep H
15 jaar	132,65	141,30	148,00	163,80	171,70	179,70	190,25	198,15
16 jaar	149,20	159,00	166,50	184,30	193,15	202,15	214,00	222,95
17 jaar	165,80	176,65	185,00	204,80	214,65	224,60	237,80	247,70
18 jaar	198,95	212,00	221,95	245,75	257,55	269,50	285,35	297,25
19 jaar	232,10	247,30	258,95	286,70	300,50	314,45	332,90	346,80
20 jaar	265,30	282,65	295,95	327,65	343,40	359,35	380,50	396,30
21 jaar	298,45	317,95	332,95	368,60	386,35	404,30	428,05	445,85
22 t/m 64 jaar:								
1e functiejaar	331,60		369,95	409,55	429,25	449,20	475,60	495,40
2e functiejaar	342,45		380,35	418,00	437,95	457,65	485,50	504,35
3e functiejaar	353,30	353,30	390,65	426,60	446,25	466,20	495,40	513,30
4e functiejaar	364,25	364,25	401,10	435,00	454,85	474,65	505,35	522,35
5e functiejaar	375,10	375,10	411,40	443,50	463,35	483,15	515,20	531,25
6e functiejaar	385,90	385,90	421,75	451,95	471,75	491,65	525,10	540,30
7e functiejaar	396,75	396,75	432,15	460,45	480,30	500,15	535,05	549,15
8e functiejaar	407,65	407,65	442,60	469,10	488,80	508,60	545,00	558,20
9e functiejaar		418,50						
10e functiejaar		429,25						

Tabel 53 Maandlonen vaste werknemers met overbruggingsmogelijkheid

	Groep B-1	Groep B-2	Groep C	Groep D	Groep E	Groep F	Groep G	Groep H
15 jaar	577,00	614,75	643,70	712,60	746,90	781,60	827,55	862,00
16 jaar	649,15	691,60	724,20	801,70	840,25	879,30	931,00	969,75
17 jaar	721,25	768,45	804,65	890,75	933,60	977,00	1.034,45	1.077,50
18 jaar	865,50	922,15	965,60	1.068,90	1.120,30	1.172,40	1.241,35	1.293,00
19 jaar	1.009,75	1.075,85	1.126,50	1.247,05	1.307,05	1.367,80	1.448,25	1.508,50
20 jaar	1.154,00	1.229,50	1.287,45	1.425,20	1.493,75	1.563,20	1.655,10	1.724,00
21 jaar	1.298,25	1.383,20	1.448,35	1.603,35	1.680,50	1.758,60	1.862,00	1.939,50
22 t/m 64 jaar:								
1e functiejaar	1.442,50		1.609,30	1.781,50	1.867,20	1.954,00	2.068,90	2.155,00
2e functiejaar	1.489,70		1.654,50	1.818,30	1.905,10	1.990,80	2.111,90	2.193,90
3e functiejaar	1.536,90	1.536,90	1.699,30	1.855,70	1.941,20	2.028,00	2.155,00	2.232,90
4e functiejaar	1.584,50	1.584,50	1.744,80	1.892,30	1.978,60	2.064,70	2.198,30	2.272,20
5e functiejaar	1.631,70	1.631,70	1.789,60	1.929,20	2.015,60	2.101,70	2.241,10	2.310,90
6e functiejaar	1.678,70	1.678,70	1.834,60	1.966,00	2.052,10	2.138,70	2.284,20	2.350,30
7e functiejaar	1.725,90	1.725,90	1.879,90	2.003,00	2.089,30	2.175,70	2.327,50	2.388,80
8e functiejaar	1.773,30	1.773,30	1.925,30	2.040,60	2.126,30	2.212,40	2.370,80	2.428,20
9e functiejaar		1.820,50						
10e functiejaar		1.867,20						

Een vaste werknemer heeft aanspraak op een vakantietoeslag ten bedragen van 8,25% van het ten laste van de werkgever komende loon, alsmede van de uitkeringen waarop hij tijdens de dienstbetrekking krachtens de Ziektewet en de Werkloosheidswet aanspraak op een uitkering heeft.

De werknemer met een deeltijd arbeidsovereenkomst heeft recht op bovengenoemde vakantietoeslag naar rato van de omvang van zijn arbeidsovereenkomst en over het gemiddelde aantal gewerkte uren.

3.3.10 Lonen losse medewerkers

Tabel 54 Weeklonen vaste werknemers zonder overbruggingsmogelijkheid en losse werknemers

	Groep B-1	Groep B-2	Groep C	Groep D	Groep E	Groep F	Groep G	Groep H
15 jaar	130,05	138,55	145,10	160,60	168,35	176,15	186,50	194,30
16 jaar	146,30	155,85	163,20	180,70	189,40	198,20	209,80	218,55
17 jaar	162,55	173,20	181,35	200,75	210,45	220,20	233,15	242,85
18 jaar	195,05	207,80	217,60	240,90	252,50	264,25	279,75	291,40
19 jaar	227,55	242,45	253,90	281,05	294,60	308,30	326,40	340,00
20 jaar	260,10	277,10	290,15	321,20	336,70	352,30	373,00	388,55
21 jaar	292,60	311,70	326,45	361,35	378,75	396,35	419,65	437,15
22 t/m 64 jaar:								
1e functiejaar	325,10		362,70	401,50	420,85	440,40	466,25	485,70
2e functiejaar	335,75		372,90	409,80	429,35	448,70	476,00	494,45
3e functiejaar	346,35	346,35	383,00	418,25	437,50	457,05	485,70	503,25
4e functiejaar	357,10	357,10	393,25	426,45	445,95	465,35	495,45	512,10
5e functiejaar	367,75	367,75	403,35	434,80	454,25	473,70	505,10	520,85
6e functiejaar	378,35	378,35	413,50	443,10	462,50	482,00	514,80	529,70
7e functiejaar	388,95	388,95	423,70	451,40	470,90	490,35	524,55	538,40
8e functiejaar	399,65	399,65	433,90	459,90	479,20	498,65	534,30	547,25
9e functiejaar		410,30						
10e functiejaar		420,85						

Tabel 55 Maandlonen vaste werknemers zonder overbruggingsmogelijkheid en losse werknemers

	Groep B-1	Groep B-2	Groep C	Groep D	Groep E	Groep F	Groep G	Groep H
15 jaar	565,70	602,65	631,10	698,60	732,30	766,30	811,30	845,10
16 jaar	636,40	677,95	709,95	785,95	823,80	862,05	912,70	950,75
17 jaar	707,10	753,30	788,85	873,25	915,35	957,85	1.014,10	1.056,40
18 jaar	848,50	903,95	946,60	1.047,90	1.098,40	1.149,40	1.216,90	1.267,70
19 jaar	989,95	1.054,60	1.104,40	1.222,55	1.281,50	1.341,00	1.419,75	1.478,95
20 jaar	1.131,35	1.205,30	1.262,15	1.397,20	1.464,55	1.532,55	1.622,55	1.690,25
21 jaar	1.272,80	1.355,95	1.419,95	1.571,85	1.647,65	1.724,15	1.825,40	1.901,50
22 t/m 64 jaar:								
1e functiejaar	1.414,20		1.577,70	1.746,50	1.830,70	1.915,70	2.028,20	2.112,80
2e functiejaar	1.460,50		1.622,10	1.782,60	1.867,70	1.951,80	2.070,60	2.150,90
3e functiejaar	1.506,60	1.506,60	1.666,10	1.819,40	1.903,10	1.988,20	2.112,80	2.189,10
4e functiejaar	1.553,40	1.553,40	1.710,60	1.855,10	1.939,90	2.024,30	2.155,20	2.227,60
5e functiejaar	1.599,70	1.599,70	1.754,60	1.891,40	1.976,00	2.060,60	2.197,20	2.265,70
6e functiejaar	1.645,80	1.645,80	1.798,70	1.927,50	2.011,90	2.096,70	2.239,40	2.304,20
7e functiejaar	1.691,90	1.691,90	1.843,10	1.963,60	2.048,40	2.133,00	2.281,80	2.342,00
8e functiejaar	1.738,50	1.738,50	1.887,50	2.000,60	2.084,50	2.169,10	2.324,20	2.380,50
9e functiejaar		1.784,80						
10e functiejaar		1.830,70						

4 Handel

De Kwantitatieve Informatie Boomkwekerij richt zich op de teelt van boomkwekerijgewassen. Door middel van saldoberekeningen worden de verschillende teelten economisch uitvoerig behandeld. Maar dit betreft slechts het traject van planten tot oogsten en afleveren, soms inclusief afleverklaar maken. Bij handelskwekerijen zijn ook de kosten voor het handelstraject belangrijk om in ogenschouw te nemen.

Voor geteelde producten zijn verschillende afzetkanalen mogelijk. Een aantal voorbeelden zijn: boomkweker/ fruitteler, groothandel, veiling, Cash & Carry bedrijven, groenvoorziening, bouwmarkten, detailhandel/ hoveniers, rechtstreekse export, levering aan particulieren en contractteelt (zie paragraaf 1.4.2). Afhankelijk van het afzetkanaal en de activiteit in het handelstraject kan dit behoorlijke kosten (en opbrengsten) met zich mee brengen.

Bij een eenvoudige opzet van handelsactiviteiten zullen de kosten onder overhead vallen en dus algemeen op het resultaat drukken.

Wanneer de kosten voor het handelstraject serieuze vormen aannemen is het om verschillende redenen aantrekkelijk om inzicht in de kosten te krijgen:

- Verkennen om te komen tot verbeteringen in kostenstructuur
- Bepalen verkoopprijs
- Maken en aanpassen van het business plan
- Verbeteren van het maken van strategische beslissingen

Een mogelijkheid om kosten toe te rekenen is:

Toerekenen van directe kosten aan het product en de indirecte kosten worden door middel van cost driver over de producten verdeeld. Er zijn drie categorieën te onderscheiden:

Activiteit	Cost driver
1 Inkoop	Aantal offerte regels
2 Orderverwerking	Aantal karren/ aantal stuks afgeleverd
3 Verkoop	Aantal orders

Bij elke cost driver passen specifieke kosten met een aantal voorbeelden (bij overlap van een productiemiddel tussen verschillende activiteiten, bijvoorbeeld voor een gebouw, worden de kosten met een gekozen verdeelsleutel verdeeld):

Ad 1:

- Arbeid (leverancierscontact)
- Kantoorkosten (papier, porto)
- Gebouw en materiaal (pand, meubilair, auto)
- Overhead

Ad 2:

- Arbeid (orders samenstellen)
- Gebouw (loods)
- Machines (heftruck, inpakmachines etc.)
- Verpakkingskosten (etiketten, huur CC containers/ palletboxen etc.)
- Transportkosten
- Verzekeringen
- Overhead

Ad 3:

- Arbeid (afnemerscontact, facturering, administratie)
- Reclame (brochures, folders, beurzen)
- Kantoorkosten (papier, porto)
- Gebouw en materiaal (pand, meubilair, auto)
- Overhead

Voor de activiteit inkoop betekent dat de som van de kosten voor inkoop, gedeeld door het aantal offerte regels, een bepaalde kostenpost per offerte regel geeft. Een inkoopactiviteit van 5 offertereregels kost dan: de berekende kostenpost maal 5 offertereregels. Zo is ook de kostprijs voor het aantal karren en het aantal orders te berekenen. Door de kostendragers aan elkaar te koppelen (bijvoorbeeld een order bestaat uit zoveel karren en voor de karren waren zoveel offerte regels nodig) en te sommeren is de kostprijs per eenheid uit te drukken.

Fictief voorbeeld

De kosten voor het gedeelte inkoop bedragen 750, voor orderverwerking 1.200 en voor verkoop 750. Voor iedere kostendrager is een geschat aantal per jaar gemaakt. Dit resulteert in de kosten per eenheid kostendrager.

Activiteit	Kosten €	Cost driver	Geschat aantal per jaar	Kosten per eenheid cost driver €
1 Inkoop	750	offerte regels	15.000	0,50
2 Orderverwerking	1.200	karren/ aantal stuks afgeleverd	6.000	0,20
3 Verkoop	750	orders	2.500	0,30

Stel: de verkooporder bestaat uit 3 karren, waarbij elke kar samengesteld is uit 2 offerteregels. De totale kostenpost voor deze verkoop bedraagt:

Activiteit	Kosten per eenheid cost driver €		Totaal	
1 Inkoop	0,50	3*2	3,00	
2 Orderverwerking	0,20	3	0,60	
3 Verkoop	0,30	1	0,30	
			3,90	+ direct toegerekende kosten zoals transport

De kosten voor het handelstraject in dit fictieve voorbeeld bedragen dus € 3,90 (exclusief direct toegerekende kosten, die veelal doorgefactureerd worden). Als het werkelijke aantal van een cost driver in een jaar afwijkt van de schatting heeft een direct gevolg voor de kosten voor het handelstraject.

5 Financiering en belasting

5.1 Financieringsmogelijkheden

Algemeen

In de vermogensbehoefte van een agrarisch bedrijf kan worden voorzien door eigen vermogen en/of vreemd vermogen.

De ondernemer kan vreemd vermogen verkrijgen via:

- Familie
- Financiële instellingen, bijvoorbeeld banken
- Overige geldverschaffers, bijvoorbeeld pacht, erfpacht, leveranciers, afnemers
- Overheid

Financiële instellingen

Een financiële instelling beoordeelt de financieringsaanvraag op een aantal onderdelen:

- Ondernemer (vakman- en ondernemerschap van de aanvrager)
- Rentabiliteit (de verhouding tussen een inkomen (winst) en het vermogen dat dit inkomen heeft verdiend)
- Solvabiliteit (in hoeverre een onderneming de financiële verplichtingen (betalingen) aan verschaffers van vreemd vermogen (leningen) kan nakomen met behulp van alle activa)
- Zekerheid

Er zijn verschillende vormen van zekerheid mogelijk. De verstrekingsnorm en de maximale looptijd van de meest voorkomende objecten zijn in tabel 56 opgenomen.

Tabel 56 Verstrekingsnorm en maximale looptijd

Zekerheden	Object	Verstrekingsnorm	Max. looptijd
Hypotheek	grond, gebouwen	max. 70% van de Executiewaarde (ew)	10-30 jaar
Tophypotheek	grond, gebouwen	max. 20% van de ew boven de basisverstrekingsnorm van hypotheek	10 jaar
Recht van opstal bij erfpacht	gebouw met onbeperkte verkoopmogelijkheid	max. 70% van de ew	10-30 jaar
Verpanding afbraakrecht	gebouwen op pachtgrond	max. 25% van de ew	10-15 jaar
Verpanding vergoedingsrecht	gebouwen op pachtgrond	max. 50% van de ew	10-15 jaar
Verpanding debiteurenvordering	vordering	max. 60% van de vordering jonger dan 90 dagen	jaarlijks bezien
Verpanding veilinggelden	vordering veiling	max. 15% van de gemiddelde veilingopbrengst	9 maanden
Garantie Borgstellingsfonds (stil) Pandrecht	levensvatbaar bedrijf werktuigen en inventaris	niet van toepassing max. 50% van de boekwaarde/ koopsom max. 60% van de koopsom met terugkoopverklaring	15 jaar ²⁴ 5 jaar 5 jaar

De afsluitprovisie bedraagt ca. 0,5% van de verstrekte lening, afhankelijk van risico en obligo.

Met betrekking tot de looptijd van de financiering wordt maatwerk geleverd, afhankelijk van de fase waarin het bedrijf zich bevindt. Uitgangspunt is dat de aflossingen in relatie staan tot de afschrijvingen.

Bron: Rabobank

²⁴ In overleg met het Borgstellingsfonds

Naast bovengenoemde financieringsvormen bestaat de mogelijkheid machines en werktuigen (trekkers, heftruck) te leasen. Daarbij is onderscheid te maken tussen financiële lease en operationele lease.

Bij financiële lease schaft de ondernemer het object aan en wordt daarmee direct economisch eigenaar en na betaling van de laatste termijn als ook de symbolische koopoptie ook juridisch eigenaar. Doordat hij vanaf het begin al economisch eigenaar is betekent dit, dat het object mag worden geactiveerd in de balans en er dus ook op mag worden afgeschreven. Daarnaast blijft de ondernemer profiteren van eventuele subsidiemogelijkheden.

Bij operationele lease huurt de ondernemer het object gedurende een van tevoren overeengekomen periode. Huur impliceert, dat de ondernemer geen eigenaar is en dus ook geen risico's loopt. De huur wordt als kostenpost verrekend. Aanspraak op subsidies vervalt in de meeste gevallen.

In beide gevallen is de looptijd afhankelijk van het te leasen objecten.

5.2 Rentestanden

Bij het berekenen van rentekosten voor een bedrijf zijn verschillende rentevormen van belang.

Voor het berekenen van de interne rente (vergoeding geïnvesteerd vermogen) wordt vaak de langetermijnrente aangehouden. Deze rentestand hangt nauw samen met de rente op staatsobligaties. Het niveau van de kortetermijnrente in ons land was in maart 2006 gemiddeld 2,6 - 3,2 procent (Euribor). De langetermijnrente (10 jaar) op basis van een renteswap was 3,7 procent.

Voor het gebruik van krediet is de korte rente of geldmarktrente van belang.

Voor het MKB varieert de rente voor kortlopende kredieten afhankelijk van de risico's tussen 4 en 12%. Als berekende rente omlopend vermogen wordt 5,5 % aangehouden.

Een vorm van geld verstrekking is de hypotheek (zie boven). De hypotheekrente bedroeg voorjaar 2006 op basis van 1^e hypotheek circa 3,5% (variabele rente). De hoogte van de rente is afhankelijk van het risiconiveau van het bedrijf. Tevens geldt over het algemeen hoe langer de rente wordt vastgelegd, hoe hoger het percentage. De rente is aan schommelingen onderhevig.

Voor investeringen die onder de groenlabel vallen, kan middels een groenfinanciering tegen een lagere rente worden geleend. Dit geldt onder andere voor een groen label kas, investeringen in de biologische glastuinbouw en windenergie.

Actuele informatie over rentestanden is te vinden op diverse websites en bij uw bank.

5.3 Inkomstenbelasting

De systematiek van de inkomstenbelasting is gebaseerd op het boxensysteem. Per box wordt gedefinieerd welke inkomsten in die box belast zijn en welke aftrekposten en verliezen daarop in mindering gebracht mogen worden. De volgende drie boxen worden onderscheiden:

- Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning, met een progressief tarief
- Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang, met een vast tarief
- Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen, met een vast tarief

Het boxensysteem is een gesloten stelsel. Dat betekent dat er tussen de boxen onderling geen verrekening mogelijk is: een verlies in een van de drie boxen kan uitsluitend verrekend worden met positieve inkomsten in diezelfde box. Dat verbod geldt voor verrekening in het kalenderjaar zelf, verliesrekening naar het verleden (carry-back) en naar de toekomst (carry-forward).

5.3.1 Box1: Inkomen uit werk en woning

Deze box bevat de belastbare winst uit onderneming, belastbaar loon, het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden, belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen, de belastbare inkomsten uit eigen woning, die als hoofdverblijf te beschikking staat en negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen, de negatieve persoonsgebonden aftrekposten, verminderd met de aftrek wegens geen of geringe eigen woningschuld en uitgaven voor inkomensvoorzieningen en de persoonsgebonden aftrek. Zie tabel 57 voor schijventarief, inclusief premies volksverzekeringen (2005):

Tabel 57 Schijventarief voor inkomen in box 1

Voor 2006	Ondergrens inkomen	Bovengrens inkomen	tot 65 jaar	+ 65 jaar
1 ^e schijf	Nihil	€ 17.046	34,15%	16,25%
2 ^e schijf	€ 17.046	€ 30.631	41,95%	23,55%
3 ^e schijf	€ 30.631	€ 52.228	42%	42%
4 ^e schijf	€ 52.228	en hoger	52%	52%

Heffingskortingen

De heffingskorting is een korting op de te betalen inkomstenbelasting. Dit betekent voor iedereen een gelijk belastingvoordeel, ongeacht het tarief waarin iemand wordt aangeslagen.

Zie hiervoor de paragraaf 5.4.

Winst uit onderneming

In de Wet IB 2001 is winst uit een of meer ondernemingen het bedrag van de gezamenlijk voordelen die, onder welke naam en in welke vorm ook, worden verkregen uit een onderneming. De vraag of er een onderneming is hangt af van de feitelijk omstandigheden.

Als ondernemer wordt aangemerkt de belastingplichtige voor rekening van wie een onderneming wordt gedreven en die rechtstreeks worden verbonden voor verbintenissen betreffende die onderneming. Vennoten in een samenwerkingsverband in de vorm van een vennootschap onder firma of een maatschap zullen doorgaans als ondernemer kunnen worden aangemerkt en dat geldt ook voor de beherende vennoten in een commanditaire vennootschap.

Om voor de ondernemersaftrek in aanmerking te komen dient de (echte) ondernemer aan het urencriterium van 1225 uur te voldoen (zie paragraaf 1.1.1).

Kostenaftrek in de bedrijfsfeer

Kosten die in het kader van de onderneming worden gemaakt kunnen in beginsel volledig op de winst in mindering worden gebracht. De wet IB 2001 kent overigens een reeks aftrekkuitluitingen en – beperkingen van kosten. In het algemeen worden algemene kosten voor aftrek uitgesloten als het privé aspect een grote rol speelt of als de aftrek van kosten op gespannen voet zou staan met de rechtshandhaving. Voedsel, drank en genotmiddelen, bedrijfsexcursies en studiereizen zijn voor 75% (2005) aftrekbaar. Telefoonabonnement in woonruimte, kantoorruimte aan huis (privé woning), algemene literatuur zijn niet aftrekbaar.

Partners

Met ingang van 1 januari 2001 is er voortaan sprake van partner en is het begrip echtgeno(o)t(e) verdwenen. Als partner wordt aangemerkt (mits niet duurzaam gescheiden levend) de echtgenote of geregistreerd partner, maar ook een ongehuwd meerderjarige, mits de samenwoning meer dan 6 maanden heeft geduurd en beide partners op hetzelfde adres staan ingeschreven. Overigens kan iemand – in fiscale zin – niet meer dan één partner hebben. Partners hebben van jaar tot jaar de keuze om bepaalde inkomsten in hun aangiften te verdelen, als er per saldo maar 100% van die inkomsten wordt aangegeven

5.3.2 Box 2: Inkomen uit aanmerkelijk belang

Box 2 is uitsluitend van belang voor de belastingplichtige met een aanmerkelijk belang in een BV. De belastingplichtige heeft een aanmerkelijk belang als hij, al dan niet samen met zijn partner, direct of indirect, voor ten minste 5% van het geplaatste kapitaal aandeelhouder is in die BV. Ook als een belastingplichtige zelf geen aanmerkelijk belang heeft maar één van de bloed- of aanverwanten in de rechte lijn van de belastingplichtige of zijn partner wel, heeft de belastingplichtige op grond van de meetregel toch een aanmerkelijk belang. Het aanmerkelijk belangtarief is 25%, daardoor is de belastingdruk op de winst in een BV. Het vennootschapsbelasting tarief (27%) is over de eerste € 22.689 en over het meerdere 31,5%. De totale afdracht op de winst in een BV bedraagt derhalve 45,25% cq 48,265%.

5.3.3 Box 3: Vermogensrendementsheffing

Het voordeel van sparen en beleggen wordt gesteld op 4% (forfaitair rendement) van het gemiddelde van de rendementsgrondslag van een belastingplichtige. Onder de rendementsgrondslag wordt verstaan de waarde in het economische verkeer van de bezittingen verminderd met de waarde in het economische verkeer van de schulden, voor zover niet begrepen in box 1 of box 2. Dit wordt belast met 30% inkomstenbelasting. Over het totale vermogen dat in box 3 valt, wordt effectief 1,2% belasting geheven.

Met belastingvorderingen of –schulden wordt geen rekening gehouden; deze verhogen of verminderen het belastbaar vermogen dus niet.

De belasting van Box 3-inkomsten wordt geheven over het gemiddelde vermogen in een jaar. Voor 2006 bedraagt het heffingvrije vermogen € 19.698 en een kindertoeslag van € 2.631,- (2006) per minderjarig kind per 31 december 2005. Onder voorwaarden kan het heffingvrije vermogen worden overgedragen aan de partner.

5.4 Verschuldigde belasting

De totaal verschuldigde belasting is de optelsom van de belasting in de verschillende boxen verminderd met de heffingskortingen. Zie hiervoor tabel 58

Structuur belastbaar inkomen/ verzamelinkomen

Belastbare winst uit onderneming
Belastbaar loon
Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden
Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen
Belastbare inkomsten uit eigen woning
Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen
Negatieve persoonsgebonden aftrekposten
Uitgaven voor inkomensvoorzieningen
Aftrek wegens geen of geringe eigen woningschuld
Persoonsgebonden aftrek +

Belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1) (tarief 34,15% tot 52%)
Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box2) (tarief 25%)
Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) (tarief 30% over forfaitair inkomen van 4% over de rendementsgrondslag) +

Totaal: het verzamelinkomen
Belasting over box 1, box 2 en box 3
af: Heffingskortingen -

Verschuldigde inkomstenbelasting

Tabel 58 Heffingskortingen²⁵

	Personen jonger dan 65 jaar		Personen ouder dan 65 jaar	
	2005	2006	2005	2006
Algemene heffingskorting	€ 1.894	€ 1.990	€ 910	€ 948
Arbeidskorting (maximaal):				
- tot 57 jaar	€ 1.287	€ 1.357		
- 57, 58 of 59 jaar	€ 1.532	€ 1.604		
- 60 of 61 jaar	€ 1.775	€ 1.849		
			€ 969	€ 998
Kinderkorting	€ 112	€ 892	€ 54	€ 425
Aanvullende kinderkortingen:				
- inkomen lager dan € 28.521	€ 690	²⁶	€ 332	²⁷
- drie of meer kinderen	€ 65	€ 0	€ 32	€ 0
- inkomen lager dan € 44.034	€ 504	€ 0	€ 243	€ 0
Combinatiekorting	€ 228	€ 146	€ 110	€ 70
Aanvullende combinatiekorting	€ 389	€ 608	€ 188	€ 290
Alleenstaande ouderkorting	€ 1.401	€ 1.414	€ 673	€ 674
Aanvullende alleenstaande ouderkorting (maximaal)	€ 1.401	€ 1.414	€ 673	€ 674
Jonggehandicaptenkorting	€ 639	€ 645		
Korting maatschappelijke beleggingen ²⁸	1,30%	1,30%	1,30%	1,30%
Kortingen beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen ²⁹	1,30%	1,30%	1,30%	1,30%
Ouderenkorting			€ 454	€ 374
Aanvullende ouderenkorting			€ 287	€ 0
Alleenstaande ouderen korting			€ 0	€ 562

5.5 BTW en landbouwregeling

Belasting Toegevoegde Waarde (BTW) wordt geheven over uw BTW-omzet. Die omzet bestaat uit vergoedingen die u als ondernemer ontvangt voor zogenoemde prestaties:

- goederen die u levert;
- diensten die u verleent.

Het systeem van de BTW komt er op neer dat u BTW bent verschuldigd over uw totale omzet, maar u mag de BTW die andere ondernemers aan u in rekening brengen daarvan aftrekken. In feite betaalt u dus belasting over de waarde die u toevoegt: het verschil tussen uw inkoopprijs (plus onkosten) en verkoopprijs.

Voorwaarde is dat de levering van de goederen en de dienstverlening in Nederland plaatsvinden. Verder bent u ook BTW verschuldigd over goederen die u invoert uit niet-EU-landen of verwerft uit EU-landen.

Soms is niet degene die de goederen levert of de diensten verleent BTW verschuldigd, maar degene die de goederen of

²⁵ Iedere belastingplichtige heeft recht op de algemene heffingskorting. Partners hebben ieder zelfstandig recht op deze heffingskorting. Zij kunnen deze korting niet overdragen aan hun partner. Als één van de partners geen of weinig inkomsten heeft en dus zijn eigen heffingskorting niet (helemaal) gebruikt, kan hij onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het bedrag rechtstreeks uitbetaald krijgen door de Belastingdienst. Weinig inkomen houdt hier in: het totaalbedrag van salaris, uitkering of pensioen is lager dan ongeveer € 5.300,- en er is geen ander inkomen. Voorwaarde voor uitkering is dat de partner van belastingplichtige voldoende inkomen heeft en voldoende belasting betaalt. Daarnaast bestaan kortingen voor specifieke doelgroepen. Let wel: het zijn geen aftrekposten maar kortingen op de feitelijke belastingbetaling.

²⁶ € 892-5,75% (gezamenlijke verzamelinkomen min € 28.521)

²⁷ € 425-2,74% (gezamenlijke verzamelinkomen min € 28.521)

²⁸ Van de vrijstelling in box 3

²⁹ Van de vrijstelling in box 3

diensten afneemt. De heffing van BTW is dan verlegd van de leverancier naar de afnemer.

U bent BTW-plichtig als u voor de BTW als ondernemer wordt beschouwd. Voor de inkomstenbelasting stelt de Belastingdienst andere voorwaarden aan het ondernemerschap dan voor de omzetbelasting. Het kan dus zo zijn dat u voor de BTW wel een ondernemer bent, maar voor de inkomstenbelasting niet.

In de volgende gevallen bent u ondernemer voor de omzetbelasting:

- U oefent zelfstandig een bedrijf of beroep uit. Het maakt niet uit of u wel of niet staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Het is ook niet van belang of u winst maakt.
- U werkt in dienstbetrekking én u heeft daarnaast andere werkzaamheden. Voor die nevenwerkzaamheden kunt u ondernemer zijn.
- U exploiteert zelfstandig een zaak of een recht om er inkomsten aan te ontfangen. Het gaat hier bijvoorbeeld om een gebouw of een octrooirecht.

Voor (leveringen van) goederen en voor diensten bestaan verschillende tarieven voor de BTW: het 19%-tarief, het 6%-tarief en - als u zaken doet met het buitenland - het 0%-tarief. Er zijn ook forfaitaire tarieven (bij voorbeeld bij kantines en bij de landbouwregeling). Daarnaast is de levering van bepaalde goederen en diensten vrijgesteld van BTW.

Boomkwekerijproducten, bloembollen, bloemen en planten vallen onder het 6%-tarief.

Voor de levering van meststoffen en bestrijdingsmiddelen voor landbouwgebruik geldt met ingang van 1 januari 2000 het tarief van 19%. De levering van mest door veehouders valt niet onder de landbouwregeling. Voor het ophalen of afnemen van mest gelden aparte regels.

Ook op bepaalde, met name in de wet genoemde, diensten aan en door landbouwers, veehouders, tuinbouwers en bosbouwers is het verlaagde tarief van toepassing. Als deze diensten aan niet-landbouwers verleend worden, vallen de diensten niet onder de landbouwregeling of het verlaagde tarief (6%), maar is het algemene tarief (19%) van toepassing. (www.belastingdienst.nl/zakelijk/omzetbelasting)

Binnen het stelsel van omzetbelasting bestaat de landbouwregeling.

Landbouwers, veehouders, tuinbouwers en bosbouwers zijn geen BTW verschuldigd voorzover zij zelf geproduceerde agrarische producten en gebruikte bedrijfsmiddelen leveren en agrarische diensten verrichten; voor hen geldt een vrijstelling voor alleen die prestaties. De als 'landbouwregeling' bekend staande regeling is geen gewone vrijstelling, maar kenmerkt zich door het volgende:

- Landbouwers zijn geen BTW verschuldigd voorzover zij zelf geproduceerde agrarische producten en gebruikte bedrijfsmiddelen leveren en agrarische diensten verrichten;
- Landbouwers kunnen met betrekking tot deze prestaties geen voorbelasting aftrekken;
- Landbouwers hoeven voorzover het deze prestaties betreft, geen facturen af te geven en niet te voldoen aan de extra eisen die voor de BTW aan de boekhouding worden gesteld.
- De afnemers van de agrarische producten en de agrarische diensten kunnen 5,1% van het hun in rekening gebrachte bedrag als voorbelasting aftrekken.
- Voor alle overige in de wet omzetbelasting genoemde prestaties is een "landbouwregelaar" wel omzetbelastingplichtig.

Voor het kunnen toepassen van het landbouwforfait (vaste aftrekpercentage) is een zogenoemde landbouwverklaring nodig. Bedrijven die van deze regeling willen overstappen op de normale wijze van heffing dienen dit aan de inspecteur te verzoeken (opteren voor de normale regeling). Voor het deelnemen aan de normale wijze van heffing geldt een termijn van ten miste vijf jaar (Bronnen: Landbouw en fiscus, 8e herziene druk; bijgewerkt met gegevens 2005 LTB; en Belastingdienst).

5.6 Normbedragen

In deze paragraaf zijn de normbedragen die gelden voor de Belastingdienst voor berekening van de jaarwinst. Ze gelden dan ook voor alle belastingplichtige ondernemers in de agrarische sector.

Alle geldbedragen worden vermeld inclusief en exclusief omzetbelasting.

Voor boomkwekerijen moeten de kosten worden geactiveerd die nodig zijn om de aanplant in de afzetfase te brengen, oftewel de aanleg- en aanwaskosten. Als de marktwaarde aan het einde van het boekjaar lager is dan de aanleg- en aanwaskosten, mag de lagere marktwaarde worden toegepast. Belangrijk is dat een eenmaal gekozen waarderingssysteem moeten worden aangehouden. Stijgt de marktwaarde volgend jaar weer, dan is men verplicht winst te nemen.

Onder de aanlegkosten vallen onder meer de kosten van structuurverbetering van de grond (zoals drainage en egaliseren) en de kosten van aanplant, voorzover de desbetreffende materialen daadwerkelijk zijn gebruikt. Voorbeelden van materialen zijn plantgoed (stammen, ogen, stekken et cetera), potten, containers en potgrond. Kosten van vermeerdering en andere, duidelijk aanwijsbare kosten worden geactiveerd.

Bij eenmalig gebruik worden de aanschafkosten van tonkinstokken in één keer van het resultaat afgetrokken. Bij aantoonbaar meermalig gebruik kunnen de tonkinstokken worden geactiveerd. Het afschrijvingspercentage hierbij is afhankelijk van de gebruiksduur. In de tabel 59 worden de uitgangspunten gegeven voor de aanwaskosten die moeten worden geactiveerd.

Tabel 59 Aanwaskosten³⁰

Soorten boomteelt	Aanwas per hectare	Aanwas per are	Aantal jaren aanwas	Totale aanwas
Laan en vruchtbomen volle grond incl OB ³¹	€ 3.445,00		2	€ 6.890,00
Laan en vruchtbomen volle grond excl OB	€ 3.250,00		2	€ 6.500,00
Bos en haagplantsoen incl OB ³²	-	€ 28,62	2	€ 57,24
Bos en haagplantsoen excl OB ³³	-	€ 27,00	2	€ 54,00
Heesters containerteelt incl OB	-	€ 185,50	1	€ 185,50
Heesters containerteelt excl OB	-	€ 175,00	1	€ 175,00
Heesters volle grond incl OB	-	€ 111,30	2	€ 222,60
Heesters volle grond excl OB	-	€ 105,00	2	€ 210,00
Coniferen containerteelt incl OB	-	€ 159,00	1	€ 159,00
Coniferen containerteelt excl OB	-	€ 150,00	1	€ 150,00
Coniferen volle grond incl OB	-	€ 58,30	2	€ 116,60
Coniferen volle grond excl OB	-	€ 55,00	2	€ 110,00
Rozenstruiken incl OB	-	€ 56,25	2	€ 112,50
Rozenstruiken excl OB	-	€ 53,00	2	€ 106,00
Laan en vruchtbomen volle grond incl OB	€ 3.445,00		2	€ 6.890,00
Laan en vruchtbomen volle grond excl OB	€ 3.250,00		2	€ 6.500,00

³⁰ Voor de categorieën Vaste planten volle grond en Vaste planten containerteelt is geen norm geformuleerd.

³¹ OB = omzetbelasting of BTW

³² inclusief rozenonderstammen

³³ inclusief rozenonderstammen

De aanleg- en de aanwaskosten moeten echter wel geactiveerd worden. De aanwaskosten zijn door de belastingdienst berekend aan de hand van KWIN Boomteelt 1998 met een correctie wegens indexatie van 10%. In de berekening is rekening gehouden met de verschillen in soorten en plantsystemen. Van de rente plantopstand is 50% van de door KWIN berekende rente omlopend vermogen in de normering verwerkt in verband met verondersteld vreemd vermogen.

Voor de afschrijvingskosten van duurzame productiemiddelen is uitgegaan van een benaderd gemiddelde op basis van kostprijs. Voor arbeid door vreemd personeel is een bedrag geschat. Bij de bepaling van materiaalkosten is rekening gehouden met de kosten van:

- bemesting (organische mest en kunstmest);
- gewasbescherming;
- bindmateriaal.

Aanwaskosten boomkwekerij

Wanneer het boekjaar gelijk is aan het kalenderjaar, begint het eerste aanwasjaar in het voorjaar direct volgend op het planten. Bij gebroken boekjaren begint het eerste aanwasjaar in het eerstvolgende boekjaar na de aanplant, mits dat boekjaar niet later aanvangt dan 5 maanden na aanplant.

Oppervlakte boomkwekerij

Beplante oppervlakte is de bruto betaalde oppervlakte. Bij de normberekening is hiermee rekening gehouden. Als oppervlakte-eenheid wordt 100 m² (1 are) gehanteerd met uitzondering van de laan- en vruchtbomen. Voor deze bomen wordt als oppervlakte-eenheid één hectare gehanteerd.

Bron: Landelijke Landbouwnormen 2005.

BIJLAGE

1 Fiscale faciliteiten

1.1.1 Ondernemersaftrek en urencriterium

Urencriterium

De belastingplichtige moet aan het urencriterium voor ondernemers voldoen om in aanmerking te komen voor fiscale faciliteiten. Onder urencriterium wordt verstaan:

- ten minste 1.225 uren per jaar besteden aan een of meer ondernemingen,
- 50% van de werkzame tijd besteden aan een of meer ondernemingen (deze eis geldt niet voor starters (eerste vijf jaar)).

De ondernemster die in het kalenderjaar de werkzaamheden heeft onderbroken in verband met zwangerschap wordt geacht haar werkzaamheden niet te hebben onderbroken gedurende periode van zwangerschapsverlof en/of bevallingsverlof.

De bestrijding van eigenlijke man-vrouwmaatschappen/-firma's verloopt via het urencriterium. De uren die de partner besteedt aan een ongebruikelijk samenwerkingsverband en/of ondermaatschap dat als ongebruikelijk moet worden aangemerkt tellen niet mee. Ongebruikelijk moet worden gelezen in de zin dat met een onafhankelijke derde zo'n samenwerkingsverband onder dezelfde condities nimmer zou zijn aangegaan.

De ondernemer die voldoende uren per jaar onderneemt kan in aanmerking komen voor de ondernemersaftrek. De ondernemersaftrek is het gezamenlijke bedrag van:

- de zelfstandigenaftrek,
- de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk,
- de meewerkaftrek en
- de stakingsaftrek.

Zelfstandigenaftrek

- De zelfstandigenaftrek geldt voor ondernemers tot 65 jaar.
- Met ingang van 2001 moet voldaan zijn aan het urencriterium.
- Met ingang van 2001 komt de zelfstandigenaftrek in aftrek van de winst.

Tabel 60 Zelfstandigenaftrek

Winst 2006	Zelfstandigenaftrek	
Meer dan	Niet meer dan	
--	€ 13.150	€ 8.885
€ 13.150	€ 15.255	€ 8.260
€ 15.255	€ 17.360	€ 7.638
€ 17.360	€ 49.720	€ 6.807
€ 49.720	€ 51.825	€ 6.213
€ 51.825	€ 53.935	€ 5.556
€ 53.935	€ 56.030	€ 4.903
€ 56.030	--	€ 4.310

Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de zelfstandigenaftrek is toegepast vindt verhoging plaats met de startersaftrek € 1.987.

Aftrek speur- en ontwikkelingswerk (S&O)

Voor ondernemers die persoonlijk 'speur- en ontwikkelingswerk' verrichten, geldt een extra zelfstandigenaftrek. Voor de

belastingplichtige die in het kalenderjaar ten minste 500 uur besteedt aan speur- en ontwikkelingswerk wordt de zelfstandigenaftrek verhoogd met € 11.255 (2006)
Een S&O verklaring moet zijn verkregen en een accountantsverklaring (tot 2003) is vereist.

Indien de ondernemer een startende ondernemer is, wordt de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk verhoogd met: € 5.628 in 2006.

Meewerkaftrek

De meewerkaftrek is de aftrek voor de ondernemer die voldoet aan het urencriterium, voor de situatie waarin de ene echtgenoot meewerkt in de onderneming van de andere echtgenoot. Deze mogelijkheid bestaat ook voor ongehuwde partners. Met ingang van 2001 is de meewerkaftrek een aftrekpost van de winst. (1,25% tot 4% van de winst, afhankelijk van het aantal meewerkuren) Tot 2001 kwam deze aftrek in mindering op het onzuivere inkomen.

Stakingsaftrek

De stakingsaftrek geldt voor de ondernemer die in het kalenderjaar winst behaalt met of bij het staken van één of meer gehele ondernemingen waaruit hij als ondernemer winst geniet en bedraagt € 3.630 eenmaal per leven. Voor belastingplichtigen die op 31 december 2000 ondernemer waren en dit nog steeds zijn, wordt de stakingsaftrek verhoogd tot € 6.988 (2005) voor ondernemers van 55 jaar of ouder en tot € 4.719 (2005) voor ondernemers jonger dan 55 jaar. Bij gedeeltelijke staking geldt een aftrek van € 1.815 (2005). Per 2006 vervalt de aftrek bij gedeeltelijke staking.

De verhoging wordt verminderd met een eerder genoten stakingsvrijstelling en stakingsaftrek.

Vanaf 2004 mag de stakingsaftrek in voorkomende gevallen ook in mindering worden gebracht op de FOR.

1.1.2 Fiscale reserves en voorzieningen

De fiscale wetgeving kent diverse mechanismen waarbij belastingbetaling uitgesteld kan worden.

In een aantal situaties kan gemaakte winst belastingvrij worden gereserveerd voor latere bedrijfsaanwending.

Daartoe behoren onder andere:

Een *kostenegaliseringsreserve* tot gelijkmatige verdeling van kosten en lasten kan worden gevormd voor redelijkerwijs te verwachten en relatief belangrijke kosten die hun oorzaak vinden in de bedrijfsuitoefening gedurende een aantal jaren, maar pas in een later jaar tot een piek in de uitgaven leiden en die dan in beginsel ineens ten laste van de winst kunnen worden gebracht (dus niet voor te activeren kosten). Hierbij moet worden gedacht aan bijv. periodiek onderhoud van bedrijfsmiddelen als daken van panden en schepen.

Een *voorziening* kan worden gevormd voor toekomstige uitgaven als die hun oorsprong vinden in feiten en omstandigheden die zich in de periode vóór de balansdatum hebben voorgedaan en zij ook aan die periode kunnen worden toegerekend. Wel moet redelijk zeker zijn dat de uitgaven zich zullen voordoen. De staatssecretaris van Financiën staat toe dat bij het vormen van een voorziening ook 'inhaal' plaatsvindt, d.w.z. dat ook een bedrag dat mogelijk kan worden toegerekend aan eerdere jaren ten laste van de winst komt.

Deze *herinvesteringsreserve* dient tot uitstel van afrekening over de boekwinst op verkochte bedrijfsmiddelen als de opbrengst wordt geherinvesteerd.

Het bedrag waarmee de opbrengst – minus de eventuele kosten van vervreemding – de boekwaarde van het bedrijfsmiddel overtreft (de boekwinst), hoeft niet tot de winst te worden gerekend en kan worden gereserveerd. Daarvoor is nodig dat het voornemen tot herinvestering van de opbrengst bestaat. De herinvestering moet binnen 3 jaar na afloop van het jaar waarin de reserve is ontstaan zijn gerealiseerd. Ook boekwinst die is ontstaan door een verzekeringsuitkering bij verlies of beschadiging dan wel door onteigening, kan op deze wijze worden gereserveerd. Boekwinsten bij staking van de onderneming kunnen niet worden gereserveerd. Als de staking een gevolg is van overheidsingrijpen, geldt een bijzondere regeling.

Aan de mogelijkheid tot afboeken is een grens gesteld. De boekwaarde van het bedrijfsmiddel waarin wordt geherinvesteerd (en bij meer bedrijfsmiddelen: de som van de boekwaarden), mag niet lager zijn dan de boekwaarde van het oude bedrijfsmiddel ten tijde van de vervreemding. Als op een bedrijfsmiddel vervroegd is afgeschreven geldt een bijzondere regeling. Het "teveel cq vervroegd (eerder dan normaal)" afgeschreven bedrag kan niet in een herinvesteringsreserve worden ondergebracht.

Om te voorkomen dat *stille reserves* van wat betreft levensduur ongelijksoortige bedrijfsmiddelen over en weer worden uitgewisseld, is nog een aantal bijzondere regels gesteld. Die luiden als volgt:

- Afboeking van een herinvesteringsreserve die is ontstaan als gevolg van vervreemding van een bedrijfsmiddel waarop gewoonlijk niet of waarop over een periode van meer dan tien jaar pleegt te worden afgeschreven, mag slechts plaats vinden op de kostprijs van bedrijfsmiddelen die eenzelfde economische functie hebben als het

vervreemde bedrijfsmiddel (dus hoeft bijv. een reserve uit een boekwinst op een pand niet te worden afgeboekt op de aanschafprijs van een auto). Wel mag worden geboekt op de investering in een bedrijfsmiddel waarop men in maximaal 10 jaar pleegt af te schrijven (let op: boekwaarde eis)

- Op de aanschafprijs van een bedrijfsmiddel waarop gewoonlijk niet of waarop in meer dan tien jaar pleegt te worden afgeschreven, kan alleen een herinvesteringsreserve worden afgeboekt die is gevormd bij de vervreemding van een bedrijfsmiddel met eenzelfde economische functie (dus een boekwinst op een auto kan niet worden 'weggestopt' in de boekwaarde van een onroerende zaak). Deze regel geldt overigens niet als de vervreemding van bedrijfsmiddelen een direct gevolg is van overheidsingrijpen. Boekwinst op bijvoorbeeld quota kan in dat geval wel worden afgeboekt op bijvoorbeeld de kostprijs van onroerende zaken.

1.1.3 Middeling

Bij sterk wisselende inkomens kan men over een periode van 3 aaneengesloten jaren middelen. Middeling is alleen nog mogelijk voor inkomsten uit box 1 (de boxen 2 en 3 hebben immers een vast tarief van 25%, respectievelijk 30%).

Bij middeling geldt een drempelbedrag van € 545 en elk jaar mag slechts eenmaal in een middeling worden betrokken. Het jaar waarin iemand 65 jaar is geworden, mag in de middeling worden meegenomen.

Er kan niet gemiddeld worden over de grens van 1 januari 2001 (datum herziening inkomstenbelasting).

1.1.4 Vrijstelling beleggingen in durfkapitaal

Voorheen Tante Agaath. Er geldt een vrijstelling in box 3 voor durfkapitaal (startersleningen/fondsen) en culturele beleggingen van maximaal

€ 52.579 (2005: € 52.110) per belastingplichtige. Voor partners € 105.158 (2005: € 104.220).

Voorwaarden

- Deze vrijstelling kan cumuleren met die voor groen beleggen/sociaal-etisch beleggen.
- Er geldt een extra heffingskorting van 1,3%.
- Het maximumbedrag dat bij een verlies op een directe lening als persoonsgebonden aftrekpost in mindering gebracht mag worden op het inkomen bedraagt € 46.984 (2004, 2003 en 2002: € 46.984) per belastingplichtige per lening.
- Directe leningen van durfkapitaal mogen vanaf 1 januari 2001 zowel aan natuurlijke personen/ beginnende ondernemers worden verstrekt als aan BV's die beginnend ondernemer zijn.

Durfkapitaal

Startende ondernemingen die in BV-vorm worden gedreven, kunnen tegen een lage rente lenen bij een durfkapitaalfonds. In de meeste gevallen bedraagt de rentekorting zo'n 0,75%. Per fonds is de maximale financiering € 226.890. Beleggings-BV's zijn uitgesloten van de regeling. Het rentetarief mag hoger zijn dan de wettelijke rente.

1.1.5 Verlaagd BTW-tarief gasverbruik voor tuinbouwdoeleinden/ energiebelasting

Doel

Tuinders bij aardgas- en warmtegebruik voor tuinbouwdoeleinden in de gelegenheid te stellen gebruik te maken van het lage BTW-tarief en/of nihil tarief voor regulerende energiebelasting.

Voor wie?

Tuinders kunnen in aanmerking komen voor de Verklaring gebruik gas en warmte voor tuinbouwdoeleinden. Deze verklaring is nodig om het energiebedrijf toepassing te vragen van het 6% BTW-tarief, dan wel het nihil-tarief van de regulerende energiebelasting.

Voorwaarden

Aardgas en warmte moeten worden gebruikt voor de bevordering van het groeiproces van tuinbouwproducten: groenten, fruit en sierteeltgewassen.

Omvang tuinbouwproductie ten minste 10 standaardbedrijfseenheden.

Aanvraag en informatie

Bij het LNV loket. Aanvraag vanaf 1 oktober in het jaar dat voorafgaat aan het kalenderjaar waarin aardgas of warmte wordt afgenomen.

1.1.6 VAMIL

Doel

Deze fiscale regeling biedt een liquiditeits- en rentevoordeel aan ondernemers die willen investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen.

Tabel 61 Vamil

Milieu-investering Meer dan	2005		Aftrekpercentage		
	Niet meer dan		Categorie I	Categorie II	Categorie III
--	€ 2.100		Nihil	Nihil	Nihil
€ 2.000			40%	30%	15%

Voor wie?

Ondernemers.

Voorwaarden

Investerings die op de Milieulijst staan komen in aanmerking voor willekeurige afschrijving (bijv. afschrijving in een keer). Een aantal investeringen kan tevens in aanmerking komen voor de Milieu-investeringsaftrek.

Aanvraag en informatie

Binnen drie maanden na het aangaan van de verplichtingen moet de investering worden gemeld bij Bureau IRWA in Breda.

Voor fiscale informatie, brochure en meldingsformulier: Belastingtelefoon: 0800-0443.

Voor technische vragen: Helpdesk Senternovem: 038-455 34 80 of www.senternovem.nl.

1.1.7 Milieu-InvesteringsAftrek (MIA)

Doel

Deze fiscale aftrekregeling biedt de mogelijkheid aan ondernemers die willen investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen om 15, 30 of 40% van het investeringsbedrag in mindering te brengen op de fiscale winst.

Voor wie?

Ondernemers.

Voorwaarden

De Milieulijst geeft aan welke investeringen in aanmerking komen voor MIA. Veel investeringen komen ook in aanmerking voor VAMIL. De kosten voor een milieuadvies komen in aanmerking mits dit advies resulteert in een milieu-investering.

Samenhang MIA en VAMIL: voorbeeld

U koopt een apparaat van € 100.000. Deze investering staat zowel op de MIA-lijst als op de VAMIL-lijst.

Milieu-investeringsaftrek: 30% van € 100.000 = € 30.000

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek: 16% van € 100.000 = € 16.000

Het productiemiddel kan in een keer worden afgeschreven.

De belastbare som voor inkomsten-/ vennootschapsbelasting wordt in dit jaar door bovenstaande regelingen verminderd met € 146.000.

Aanvraag en informatie

Binnen drie maanden na het aangaan van de verplichtingen moet de investering worden gemeld bij Bureau IRWA in Breda.

Voor fiscale informatie, brochure en meldingsformulier: Belastingtelefoon: 0800-0443.

Voor technische vragen: Helpdesk Senternovem: 038-455 34 80 of www.senternovem.nl.

1.1.8 Energie-Investerings Aftrek (EIA)

Doel

De fiscale aftrekregeling EIA biedt ondernemers die investeren in energiebesparende bedrijfsmiddelen en duurzame energie een direct voordeel.

Van de investeringskosten is 44 % aftrekbaar van de fiscale winst over het kalenderjaar waarin het bedrijfsmiddel is aangeschaft.

Tabel 62 Energieinvesteringsaftrek

Meer dan	Niet meer dan	Aftrek
--	€ 2.100	Nihil
€ 2.000	€ 107.000.000	44,0%

Voor wie?

Ondernemers.

Voorwaarden

Alleen bedrijfsmiddelen op de Energielijst komen in aanmerking. De kosten voor een energieadvies komen in aanmerking mits dit advies resulteert in een energie-investering.

Aanvraag en informatie

Binnen drie maanden na het aangaan van de verplichtingen moet de investering worden gemeld bij Bureau IRWA in Breda.

Voor fiscale informatie, brochure en meldingsformulier: Belastingtelefoon: 0800-0443.

Voor technische vragen: Helpdesk Senter: 038-455 34 30 of www.senternovem.nl.

1.1.9 Willekeurige afschrijving Arbo-investeringen (FARBO)

Doel

Deze fiscale regeling biedt een liquiditeits- en rentevoordeel aan ondernemers die willen investeren in arbeidsomstandigheden-verbeterende bedrijfsmiddelen.

Voor wie?

Ondernemers.

Voorwaarden

Investeringen die op de Arbolijst staan komen in aanmerking voor vrije afschrijving. Hiermee kan een productiemiddel in een keer in het jaar van aanschaf worden afgeschreven.

Aanvraag en informatie

Binnen drie maanden na het aangaan van de verplichtingen moet de investering worden gemeld bij bureau IRWA in Breda.

Voor fiscale informatie, brochure en meldingsformulier: Belastingtelefoon: 0800-0443.

Voor technische vragen: Arbeidsinspectie: 070-333 55 31.

1.1.10 Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

De investeringsaftrek is een aftrekpost op de winst uit de onderneming. De investeringsaftrek dient men in één keer af te trekken van de winst. In het jaar waarin de investeringen zijn gedaan dient de investeringsaftrek te worden opgevoerd.

Tabel 63 Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

Jaarinvesteringen 2005		Aftrek
Meer dan	Niet meer dan	in %
--	€ 2.100	Nihil
€ 2.100	€ 35.000	25
€ 35.000	€ 67.000	22
€ 67.000	€ 99.000	15
€ 99.000	€ 131.000	10
€ 131.000	€ 163.000	6
€ 163.000	€ 195.000	3
€ 195.000	€ 229.000	3
€ 229.000	€ 261.000	-
€ 261.000	€ 293.000	-
€ 293.000	...	-

Met betrekking tot o.a. de volgende bedrijfsmiddelen bestaat geen recht op investeringsaftrek:

- Bedrijfsmiddelen met een investeringsbedrag minder dan € 2.100,-.
- Bedrijfsmiddelen die bestemd zijn om hoofdzakelijk (70%) ter beschikking te worden gesteld aan derden (bijv. verhuur).
- Bedrijfsmiddelen die bestemd zijn om hoofdzakelijk (70%) te worden gebruikt voor bosbouw of voor het drijven van een buitenlandse onderneming.
- Gronden, inclusief ondergrond gebouwen; hieronder valt ook het erfpachtrecht.
- Woonhuizen, inclusief woongedeelte van bedrijfspanden.
- Personenauto's.
- Effecten, vorderingen en goodwill.
- Melk-, vangst- en mestquota.
- Alle soorten dieren.

Verplichtingen die alleen onder voorwaarden in aanmerking komen zijn

Verplichtingen, aangegaan tussen bloed- en aanverwanten in de rechte lijn en de tweede graad in de zijlinie, tussen echtgenoten en ongehuwd samenwonenden, mits deze verplichtingen reëel zijn wat betreft looptijd, aflossingen en zekerheid en schriftelijk zijn vastgelegd. Een zakelijke prijs is niet vereist.

Verplichtingen, aangegaan tussen gerechtigden tot een nalatenschap waartoe het bedrijfsmiddel behoort, mits die verplichtingen reëel zijn en schriftelijk zijn vastgelegd.

Verplichtingen, aangegaan tussen een aandeelhouder van een vennootschap, die voor ten minste een derde gedeelte deelneemt in het nominaal gestorte kapitaal, en die vennootschap.

Als de eerste twee genoemde verplichtingen de verkrijging van een landbouwbedrijf betreffen, mag bij de toerekening aan de afzonderlijke van de voor de geheel betaalde prijs worden uitgegaan van de waarde van de grond in verpachte staat, tenzij partijen een hogere prijs zijn overeengekomen.

NB1: Bij hogere investeringsbedragen wordt het percentage Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek kleiner.

NB2: Bij een normale afschrijving in 10 jaar, is de belastbare som de volgende 9 jaren € 10.000 hoger dan zonder toepassing van VAMIL.

1.1.11 Lijfrentepremie-aftrek

Een lijfrente is een aanspraak volgens levensverzekering op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen, die uiterlijk eindigen bij overlijden. Het gaat dus om premies voor lijfrente die dienen ter compensatie van een pensioentekort.

De basisruimte is met ingang van 2003 vervallen. De aftrekmogelijkheden voor de berekening van de lijfrenteaftrek zijn:

- jaarruimte,
- reserveringsruimte,
- omzetting FOR in lijfrente,
- omzetting stakingswinst in lijfrente.

Berekening van de premiegrondslag

De premiegrondslag bestaat uit:

- winst uit onderneming voor mutatie FOR en ondernemersaftrek,
- belastbaar loon,
- resultaat uit overige werkzaamheden,
- periodieke uitkeringen en verstrekkingen,
- minus de AOW-franchise € 10.816 (2004: € 10.571) (2003: € 10.571).
- vanaf 2004 de premiegrondslag van het voorafgaande jaar wordt genomen (behalve franchise).

Jaarruimte

Deze aftrek is voor belastingplichtigen die op 1 januari 65 jaar of jonger zijn en een pensioentekort hebben.

De jaarruimte wordt berekend volgens de formule:

$(17\% \times \text{premiegrondslag}) - (7,5 \times A) - F - B = \text{jaarruimte}$

Bepaling van A

A is de aan het jaar toe te rekenen aangroei pensioenaanspraken door de toename van diensttijd. De aangroei die het gevolg is van de aanwending van besparingen en spaarpremies ingevolge een premie- of spaarloonregeling ter voldoening van vrijwillige premies, blijft hierbij buiten beschouwing.

- Met ingang van 2003 wordt de aangroei van de pensioenaanspraken bepaald op basis van de aangroei in het kalenderjaar dat aan het kalenderjaar voorafgaat.
- Vóór 2003 betrof het de aangroei van het kalenderjaar zelf.

Bepaling van F

F is de toename van de FOR.

- Vanaf 2004 wordt de toename van de FOR over het voorafgaande jaar genomen.
- In 2003 en voorgaande jaren de toename van de FOR over het jaar zelf.

Bepaling van B

B betreft de opgenomen bedragen uit premiespaarregeling en spaarloonregeling ter voldoening van vrijwillige pensioenpremies.

- Vanaf 2004 wordt de B van het voorafgaande jaar genomen.
- In 2003 en voorgaand wordt de B van het jaar zelf genomen.

De premiegrondslag is maximaal € 148.579

De jaarruimte is dan maximaal € 25.258

1.1.12 Fiscale oudedagsreserve (FOR)

De ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt, kan bij het bepalen van de in een kalenderjaar genoten winst over dat jaar toevoegen aan de oudedagsreserve. Dit betekent dat hij elk jaar een bepaald bedrag als aftrekpost ten laste van de winst mag brengen. De toevoeging aan de oudedagsreserve over een kalenderjaar bedraagt 12% van de winst, maar niet meer dan € 11.050 (10.951 in 2005).

Deze toevoeging wordt verminderd met de ten laste van de winst gekomen pensioenpremies.

De toevoeging bedraagt ten hoogste het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen bij het einde van het kalenderjaar de oudedagsreserve bij het begin van het kalenderjaar te boven gaat.

1.1.13 Fiscale faciliteiten voor Woning, auto, kinderopvang en scholingsuitgaven

Woning

Het forfaitpercentage van de WOZ-waarde³⁴ van de eigen woning bedraagt in 2005:

Tabel 64 Forfaitpercentage van de WOZ waarde

WOZ-waarde 2005		Forfait
Meer dan	Niet meer dan	
- -o;	€ 12.500	Nihil
€ 12.500	€ 25.000	0,20%
€ 25.000	€ 50.000	0,35%
€ 50.000	€ 75.000	0,45%
€ 75.000	- -	0,60%

Het berekende eigenwoningforfait kan niet hoger zijn dan € 8.900 (2005). Met ingang van 2005 is er een aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld. Deze aftrek wordt verleend als het saldo van het eigenwoningforfait en de aftrekbare kosten zoals hypotheekrente positief is. De aftrek dan is gelijk aan het verschil tussen deze twee.

Auto

Als het privé-gebruik minder dan 500 kilometer per jaar bedraagt is de bijtelling nihil. Boven 500 km privé-gebruik is de bijtelling 22% van de catalogusprijs van de auto. Deze bijtelling geldt voor het privé-gebruik van de ter beschikking gestelde:

- personenauto,
- bestelauto.

Voor bestelauto's gelden dus dezelfde regels als voor personenauto's: de bijtelling bedraagt 22% van de catalogusprijs, tenzij blijkt dat het privé-gebruik niet meer dan 500 km per jaar bedroeg. Het belang van een rittenadministratie is voor deze bestelauto's dus veel groter geworden dan voorheen.

Scholingsuitgaven

Scholingsuitgaven zijn uitgaven voor het door belastingplichtige zelf volgen van een opleiding of studie met het oog op het verwerven van inkomen uit werk en woning. Voor de uitgaven geldt een drempel van € 500 en een maximum van € 15.000. Als belastingplichtige recht heeft op aftrek van de vaste bedragen in het kader van de WSF 2000 wordt het maximum daarmee verhoogd. Het maximum wordt verhoogd met WSF-normbedragen die bij het onvoorwaardelijk worden van de rentedragende lening kunnen worden afgetrokken.

Voor dure, kortlopende studies vervalt t/m 2005 het maximum van € 15.000 (2005 - 2002) voor een periode van maximaal vier jaar.

De scholingsaftrek voor ondernemers is per 1 januari 2004 geheel afgeschaft.

³⁴ WOZ: Wet waardering Onroerende Zaak

2 Regelingen en subsidies

2.1 Landbouwsubsidies

2.1.1 Garantie Stichting Borgstellingsfonds voor de landbouw (BF)³⁵

Doel

Bevordering van de ontwikkeling van de landbouw, in het bijzonder de verhoging van de productiviteit en de rentabiliteit van de landbouwbedrijven. Het BF stelt garant voor de betaling van de rente en aflossing op door de banken verstrekte leningen.

Voor wie?

Iedere ondernemer, die een in Nederland gevestigd land- of tuinbouwbedrijf exploiteert en niet over voldoende zakelijke zekerheden beschikt, kan een aanvraag om borgstelling doen voor het verbeteren of in stand houden van het bedrijf, bedrijfsovername of stichting van een nieuw bedrijf. De BF-regeling ondersteunt ondernemers bij de financiering van een bedrijfsverbetering of bedrijfsovername. Jonge startende ondernemers tot 40 jaar kunnen voor maximaal 1,2 miljoen borg krijgen en betalen één procent provisie; voor gevestigde agrariërs is het maximumbedrag 450.000 euro en bedraagt de provisie drie procent.

Voorwaarden

Een aanvraag kan alleen betrekking hebben op een lening van een bank waarmee het Borgstellingsfonds een zogenaamde raamovereenkomst heeft afgesloten. Om voor borgstelling in aanmerking te komen moet het bedrijf voldoen aan de wettelijke vestigings- en uitoefeningseisen. Tevens moet het bedrijf inzicht geven in het functioneren van het bedrijf en aangeven wat de toekomstplannen zijn. Hierbij moet aan het volgende gedacht worden:

- Investeringsplan
- Begroting waaruit blijkt dat de rente en aflossingsverplichtingen opgebracht kunnen worden
- Vakmanschap en ondernemerschap

Daarnaast moeten al de aanwezige zekerheden zowel zakelijk als privé (bij eenmanszaak, firma, maatschap en CV) worden ondergezet. Voor het overige tekort kan, als aan overige voorwaarden wordt voldaan, aanspraak gemaakt worden op het Borgstellingsfonds, mits dit niet meer is dan twee derde van de uitbreiding.

Op 1 januari 2004 is het Besluit Borgstellingsfonds gewijzigd in een nieuw besluit BF bijzondere borgstellingen (BF+). BF+ wil specifiek ondernemers ondersteunen die met hun investeringen vooruitlopen op herstructurering en vernieuwing in de landbouw. Het BF+ wordt gericht ingezet op zogenaamde 'bedrijven van de toekomst'. BF+ ondersteunt voorlopig alleen ondernemers in de glastuinbouw die investeren in een groenlabelkas of in de aankoop van grond voor de glastuinbouw.

Aanvraag en informatie

De aanvraag moet worden ingediend via een erkende bankinstelling. De informatie is op te vragen bij het LNV-Loket (0800-223 33 22).

2.1.2 Regeling Structuurverbetering Glastuinbouw (RSG)

Doel

Het vernieuwen en verbeteren van de bedrijfsstructuur in de glastuinbouwsector.

Voor wie?

Voor ondernemers die hun bedrijf willen beëindigen en verkopen of die willen investeren.

³⁵Informatie voor deze paragraaf is aangeleverd door Rabobank Midden-Westland.

Voorwaarden

Voor afbraak:

- De glasopstanden en bedrijfsgebouwen moeten afgebroken worden.
- De gronden moeten worden overgedragen aan een natuurlijk persoon of aan een rechtspersoon.
- Het bedrijfshoofd en de wettelijke levenspartner moeten de bedrijfsvoering staken voor een periode van ten minste tien jaar.
- Na de schriftelijke ontvangstbevestiging kan de aanvrager met de uitvoering beginnen.

Voor nieuwbouw:

- De nieuwe glasopstanden moeten worden gerealiseerd op glastuinbouwkavels waarvan de grenzen zijn of worden gewijzigd ten opzichte van de voor de reconstructie bestaande situatie.
- De investeringen mogen er niet toe leiden dat het totale aantal m² glasopstanden wordt uitgebreid.

Bijdrage

Bij afbraak geldt een normbedrag per vierkante meter voor verschillende onderdelen als het glasoppervlak, oppervlak bedrijfsgebouwen, betonnen teeltvloer en nieuw gegraven sloot. Bij nieuwbouw geldt een normbedrag per hectare.

Aanvraag en informatie

Informatie is te verkrijgen bij LNV-Loket (0800-223 33 22).

2.1.3 Demonstratie- en Kennisoverdrachtprojecten Duurzame Landbouw

Doel

Het stimuleren tot vernieuwingen die noodzakelijk zijn vanuit het oogpunt van milieu- en natuurbelief en het verbeteren van de concurrentiekracht.

Voor wie?

Onder andere ondernemers in de tuinbouw.

Voorwaarden

Demonstratieprojecten zijn projecten waarin vernieuwingen op praktijkniveau worden toegepast. Kennisoverdrachtprojecten zijn gericht op het overdragen van kennis over vernieuwingen aan de doelgroep.

Bijdrage

De subsidie bedraagt maximaal 50% van de projectkosten.

Aanvraag en informatie

Het ministerie van LNV kan per jaar een of meer periodes vaststellen waarin aanvragen kunnen worden ingediend. Per periode worden ook de thema's en criteria vastgesteld.

Informatie is beschikbaar bij LNV-Loket (0800-223 33 22).

2.2 Subsidies van andere instellingen

2.2.1 Besluit subsidies energieprogramma's (BSE)

Doel

Het bevorderen van activiteiten die een bijdrage leveren aan duurzame energie, zoals o.a. windenergie, thermische energieopslag in de bodem en energie uit biomassa. De projecten zijn van betekenis voor de Nederlandse energievoorziening.

Voor wie?

Voor ondernemingen, publiekrechtelijke en non-profitinstellingen.

Voorwaarden

Om voor subsidie in aanmerking te komen moeten projecten een innovatie op het gebied van duurzame energie inhouden, een oplossing bieden voor een knelpunt ten aanzien van de toepassing van duurzame energie of een verbetering betekenen voor de prijs-prestatieverhouding van duurzame energietoepassingen.

Bijdrage

De subsidie bedraagt, afhankelijk van het soort project, 25 tot 60%.

Aanvraag en informatie

Aanvraagformulier en inlichtingen zijn verkrijgbaar bij: Senternovem, Utrecht (030-239 34 93).

2.2.2 Technologiefonds tuinbouw

Doel

Bevorderen en ondersteunen van technologische vernieuwing in de tuinbouw.

Voor wie?

Samenwerkingsverbanden van ten minste twee agrarische ondernemers.

Voorwaarden

Uitvoering en commercialisatie moeten plaatsvinden in Nederland.

Moeten voldoende nieuw technische elementen bevatten voor Nederland.

Uitvoering wordt gerealiseerd door een collectief waarin ten minste twee telers vertegenwoordigd zijn.

De telers dragen ten minste 25% van de projectkosten.

Uitvoering van het project moet technische risico's met zich meebrengen, waarvan de eventuele financiële gevolgen de draagkracht van de onderneming te boven gaan.

Het onderzoek of de ontwikkeling moet een reële kans van slagen hebben en uitzicht bieden op commerciële exploitatie.

Eens per half jaar dient de aanvrager schriftelijk over de voortgang van het project te rapporteren.

Bijdrage

Voor een voorbereidingsproject: risicodragend krediet van 80% van de voorbereidingskosten met een maximum van € 7.500,-

Voor een innovatieproject: financiering van maximaal 50% van de projectkosten, 25% in de vorm van subsidie en 25% in de vorm van een renteloos krediet.

Aanvraag en informatie

www.technologiefondstuinbouw.nl, LTO Groeiservice ea (070-307 50 50).

2.2.3 Programma Economische Samenwerking Projecten (PESP)

Doel

Stimuleren van activiteiten die de export naar niet-westerse landen van het Nederlandse bedrijfsleven bevorderen.

Het betreft activiteiten die voorafgaan aan het afsluiten van definitieve overeenkomsten, zoals:

- haalbaarheidsonderzoek
- project-identificatie-activiteiten
- investeringsvoorbereidingsstudie

Voorwaarden

Het project leidt tot Nederlandse directe export van kapitaalgoederen en diensten.

Het project vergroot de bekendheid met het aanbod van het Nederlandse bedrijfsleven in het betreffende land.

Bijdrage

Maximaal twee derde van de projectkosten tot een maximum van € 137.000,-.

Aanvraag en informatie

EVD, agentschap van het ministerie van Economische Zaken (070) 778 89 85).

2.2.4 Programma Samenwerking Opkomende Markten (PSOM)

Doel

Stimulering van samenwerking tussen Nederlandse bedrijven en bedrijven in opkomende markten voor investerings- en handelsactiviteiten.

Voorwaarden

Het project moet daadwerkelijk perspectief bieden op lokale investeringen of duurzame handelsbetrekkingen met een bedrijf in een PSOM-land.

Het project omvat kennisoverdracht van het Nederlandse naar het lokale bedrijf en een combinatie van technische assistentie, training, marktonderzoek, demonstratie van projectresultaten en installatie van apparatuur (hardware). Op termijn heeft het project een positieve invloed op de lokale werkgelegenheid en op de werkgelegenheid in de sector in kwestie.

Voor Nederlandse bedrijven dient het project een wezenlijk en zichtbaar resultaat op te leveren.

Het project moet toegesneden zijn op de lokale situatie en deskundigheidsniveau en maakt gebruik van bewezen technologie.

Bijdrage

Het PSOM financiert 50 tot 60% van het totale projectbudget.

Aanvraag en informatie

EVD, agentschap van het ministerie van Economische Zaken (070) 778 88 88).

2.2.5 Besluit Subsidie CO₂-reductieplan

Doel

Stimuleren van investeringen gericht op het substantieel terugdringen van de CO₂-emissie.

Het CO₂-reductieplan ondersteunt grootschalige investeringsprojecten die een aanzienlijke bijdragen leveren aan de vermindering van de nationale CO₂-uitstoot. Richtlijn bij de beoordeling van de projecten is een zo groot mogelijke CO₂-reductie per subsidie-euro.

De hoogte van de subsidie bedraagt maximaal 30 of 40% (voor MKB) van de projectkosten.

Verwachting is dat geen nieuwe tenders meer zullen uitkomen.

Informatie

Projectbureau CO₂-reductieplan (038-455 34 22) of www.co2reductie.nl.

2.2.6 Wet Reïntegratie Arbeidsgehandicapten (REA)

Doel

Bevorderen dat werkenden met of na het krijgen van een arbeidshandicap in het arbeidsproces terugkeren of blijven.

De wet bevat een aantal reïntegratie-instrumenten, te weten:

- Fiscale mogelijkheden
- No-risk polis
- Subsidie meerkosten
- Premiekorting voor werkgevers
- Loondispensatie

Voor wie?

Alle werkgevers.

Aanvraag en informatie

Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).

2.2.7 Subsidie cursuskosten werknemers in land- en tuinbouw (COLLAND)

Doel

Stimuleren van scholing van werknemers in de agrarische sector.

Voorwaarden

Werknemer vergroot zijn bekwaamheid in huidige functie of toekomstige functie binnen het bedrijf met behulp van een door Colland erkende cursus.

De werkgever draagt voor de werknemer Colland-premie af.

Bijdrage

Wordt aan alle voorwaarden voldaan, dan worden de cursus- en reiskosten en eventueel het loonverzuim tot bepaalde

hoogte vergoed.

Aanvraag en informatie
Colland: www.colland.nl.

2.2.8 Investerings Bevordering en Technische Assistentie (IBTA)

Doel

Stimuleren van investeringen, internationale bedrijfssamenwerkingen en het verbeteren van de bedrijfsvoering bij bedrijven in ontwikkelingslanden.

Gedacht kan worden aan tijdelijk management, technische assistentie, arbeidsgerichte training, opleidingscentra voor de bedrijfstak en dienstencentra.

Aanvraag en informatie

Nederlandse Financierings Maatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO) (070-314 96 96) of www.fmo.nl.

6 Saldoberekeningen

6.1 Toelichting

Onder saldo wordt verstaan de bruto opbrengst (hoeveelheid verkochte producten vermenigvuldigd met de prijs van de verkochte producten) minus de toegerekende kosten (variabele kosten; kosten die afhangen van de productieomvang of oppervlakte).

Door het opstellen van saldoberekeningen voor verschillende teelten kunnen deze onderling vergeleken worden op economisch rendement. De saldi van alle teelten op een bedrijf vormen het bedrijfssaldo. Als dit totaalsaldo hoger is dan de niet-toegerekende kosten (vaste kosten en arbeidskosten) is de bedrijfexploitatie winstgevend. Bovendien dienen de toegerekende kosten in de saldoberekening als basis voor de kostprijsberekening.

Het opbrengstniveau kan van bedrijf tot bedrijf en van jaar tot jaar aanzienlijk variëren. In de saldoberekeningen is een geschat opbrengstniveau van een goed geleid bedrijf aangehouden.

Voor individuele bedrijfsbegrotingen zullen de opbrengsten aan de omstandigheden van het bedrijf aangepast moeten worden. Bedenk daarbij dat soort en cultivar voor grote verschillen kunnen zorgen. Een opbrengstniveau van 50% hoger of lager is daarbij geen uitzondering. Bij een hogere opbrengstprijs voor een cultivar horen vaak ook hogere kosten van bijvoorbeeld plantgoed.

In paragraaf 6.2 staat een overzicht van de saldoberekeningen. De saldoberekeningen zijn opgedeeld naar cultuurgroep. Met deze set saldoberekeningen is nagestreefd de gehele Boomkwekerij sector, inclusief vaste planten weer te geven.

Het saldoblad bestaat uit drie delen. Behalve de saldoberekening zelf zijn uitgangspunten, gegevens over arbeid en opbrengstprijzen van een aantal gewassen, soorten en/of cultivars vermeld.

De uitgangspunten staan in de volgende paragraaf beschreven. De posten in de saldoberekening zijn een gemiddelde. Per begrotingssituatie kunnen verschillen bestaan, zodat kritisch nagaan van de posten noodzakelijk blijft. In hoofdstuk 1 zijn de toegerekende kosten weergegeven.

Met de opmerkingen onderaan de saldoberekening en met eigen inzichten, door middel van 'plussen en minnen', kan de gewenste situatie berekend worden.

Bij het gebruik van KWIN-gegevens ten behoeve van berekeningen van individuele situaties, zal altijd nagegaan moeten worden wat voor dat bedrijf op dat moment reële opbrengsten en kosten zullen zijn. Elke saldoberekening geeft, oa voor wat betreft de opbrengstprijzen, planten per m², % uitval en onverkoopbaar, een gemiddelde van een aantal veel geteelde gewassen, soorten en/of cultivars. De genoemde bedragen zijn gekoppeld aan gangbare prijsniveaus.

6.1.1 Uitgangspunten

Alle prijzen zijn exclusief BTW.

Teeltbeschrijving

Korte omschrijving van de teeltmethode en de uitgangspunten. Een teelt begint altijd met planten/potten/zaaien en eindigt bij rooien/rapen/afleveren. Zodra een gewas verplant wordt, begint een nieuwe teelt. Tijdens een teelt wordt dus nooit verplant of verpot omdat er dan sprake is van twee teelten.

Oppervlakte

Bij de beteelbare oppervlakte wordt uitgegaan van de oppervlakte gemeten land minus de hoofdpaden. De oppervlakte van tussenpaden, spuitpaden, rijsporen e.d. wordt verrekend met de oppervlaktebenutting of met de hoeveelheid planten per oppervlakte-eenheid. Een kopakker geldt als hoofdpad. Als oppervlakte-eenheid wordt in alle saldoberekeningen 100 m² (1 are) gehanteerd.

Plantafstand

Bij de plantafstanden is uitgegaan van de in de praktijk meest gangbare maten. Bij gezaaide gewassen is een aantal planten per m² opgenomen.

Teeltduur

De duur van de teelt in jaren. Het betreft de duur gerekend per kalenderjaar, dus niet per seizoen.

Rente

Voor de berekende rente is als standaard 5,5% gekozen.

6.1.2 Opbrengst

Uitval

Percentage van het opgeplante uitgangsmateriaal dat uitvalt doordat het de maat niet haalt, dood gaat of afgekeurd wordt.

Onverkoopbaar

Percentage van het opgeplante uitgangsmateriaal waarvoor geen koper gevonden is.

Prijs

De opbrengstprijzen in euro's per eenheid afgeleverd is geschat op basis van gangbare gewassen bij de betreffende teelt, op basis van historische prijzen.

Opbrengst

De opbrengst in euro's per are is een resultante van de oppervlaktebenutting, de plantafstand, het uitvalspercentage, de prijs en het percentage onverkoopbaar. Het opbrengstniveau kan van jaar tot jaar en van bedrijf tot bedrijf aanzienlijk verschillen. In de saldoberekeningen is een zeer globaal geschat gemiddeld opbrengstniveau voor een goed geleid bedrijf aangehouden.

6.1.3 Toegerekende kosten

Organische meststof

De organische mest gift is conform het mestbeleid 2006, het stelsel van gebruiksnormen. Het zal duidelijk zijn dat de kosten voor bemesting, vooral in de vollegrond, sterk afhangen van het gewas, de grondsoort, de voorgeschiedenis en de kweker.

Kunstmest

De benodigde hoeveelheid stikstof (N) is gebaseerd op de Adviesbasis voor de bemesting van boomkwekerijgewassen, vollegrondsteelt. Bij de N-gift is aangenomen dat de bodemvoorraad 30 kg N_{\min} /ha is, het restant wordt in de vorm van KAS gegeven, variërend van 60 – 140 kg N/ ha. De bodemvoorraad N_{\min} verschilt sterk per grondsoort. In de toekomst zullen voor de N-gift waarschijnlijk meer langzaamwerkende meststoffen gebruikt worden om de fosfaatgift te beperken. Als bij een teelt geen organische mest gestrooid is wordt 200 kg/ha patentkali gebruikt.

Voor de bemestingskosten bij de containerteelt is uitgegaan van 4 kg langzaamwerkende meststof per m³ potgrond. (Adviesbasis voor de bemesting van boomkwekerijgewassen, containerteelt, Th. G.L. Aendekerk, PPO)

Gewasbescherming

De kosten voor gewasbeschermingsmiddelen zijn niet eenvoudig vast te stellen. De kosten zijn geschat op basis van gegevens van het CBS en bijgesteld door de deskundigen van de cultuurgroepen. De kosten voor chemische grondontsmetting zijn hier, tenzij aangegeven, niet in opgenomen.

Overige materialen

Hieronder vallen bijvoorbeeld etiketten, potten en bindmateriaal. Met name de prijzen van potten schommelen sterk (door bijvoorbeeld schommelingen in de olieprijs).

Keuringskosten

De keuringskosten zijn indicatief en opgegeven door Naktuinbouw. Het tarief voor Naktuinbouw is opgebouwd uit drie componenten. 1. Basisbijdrage per bedrijf; 2. Uurtarief bij verleende diensten; 3. Areal bijdrage. Het betreft een jaarlijks terugkerende kostenpost. De tariefopbouw is weergegeven in paragraaf 2.6.

Verkoopkosten

Voor verkoopkosten is geen bedrag opgenomen omdat de saldoberekening de teelt van het gewas betreft. De

verkoopkosten worden als overhead gerekend en staan om die reden voor € 0 aangerekend. Hieronder vallen de kosten voor het maken een offerte, het schrijven van een factuur, brochure of catalogus, klantbezoek etc.

Licentiekosten

Voor de teelt van bepaalde cultivars (mogelijk bij alle gewassen) kunnen licentiekosten betaald moeten worden. Variërend van € 0,20 – 0,80. Deze zijn standaard niet in de saldoberekeningen opgenomen.

Overige

De regel overige is een post die door de gebruiker naar eigen inzicht ingevuld kan worden.

Rente

Voor rentekosten worden rente op omlopend vermogen en rente op geïnvesteerd vermogen onderscheiden. Rente op omlopend vermogen is rente op materiaal dat dit jaar voor de teelt uitgegeven is. Rente op geïnvesteerd vermogen zijn de rentekosten over het vermogen dat in de voorgaande jaren is geïnvesteerd.

6.1.4 Saldo

Saldo = (bruto)opbrengsten – toegerekende kosten. Het saldo is in de saldoberekening uitgedrukt in saldo voor de gehele teelt, saldo per jaar en saldo per eenheid afgeleverd product.

Het saldo wordt ook wel: Saldo-voor-werk-door-derden genoemd. Het omvat daarom niet de kosten voor eventueel loonwerk. Als bepaalde taken in loonwerk (door derden) uitgevoerd worden dient dit in de arbeidstijden te worden aangepast.

6.1.5 Arbeid

De arbeidsuren worden onderverdeeld in de belangrijkste handelingen per teeltjaar. Ook is een verdeling van de arbeid over het jaar weergegeven. De basis voor de arbeidsuren komt uit: 'Taaktijden voor de boomkwekerij', door P. van Lookeren Campagne, IMAG, Wageningen.. De taaktijden zijn bijgesteld naar de huidige maatstaven in samenspraak met de cultuurgroepen. De taaktijden betreffende de gehele handeling. Bij het spuiten van een gewas is naast de spuithandeling ook bijvoorbeeld het aankoppelen en schoonmaken en vullen van de spuit meegerekend. Bij rooien en scheuren liggen zijn de werkelijke tijden grondsoortafhankelijk. Alle taaktijden betreffen de teelt van het gewas. De tijden zijn afhankelijk van werkmethode en zeer bedrijfsspecifiek. Zie ook 2.9.

6.2 Kostprijs

De kostprijs van een product bestaat uit de totale kosten die gemaakt worden voor het produceren en/ of het leveren van het product. Voor de toegerekende (directe) kosten is dit relatief eenvoudig, maar de toerekening van vaste kosten (indirecte) is lastiger. Met de saldoberekening als basis kan de kostprijs per eenheid berekend worden.

Belang kostprijs

WINST = OPBRENGST – KOSTEN

De kostprijs is voor het bedrijf een belangrijk kengetal of toetsingsinstrument. Het bepalen van de kostprijs levert onder meer het volgende op:

- Inzicht
- Bepalen verkoopprijs
- Toetsen of teelt rendabel is
- Bepaling vergoeding voor arbeid
- Bedrijfsstrategie

Door het consequent bijhouden en het steeds op dezelfde manier berekenen van de kostprijs kan een goede ontwikkeling van de kostprijs zichtbaar gemaakt worden. De ondernemer kan hierop sturen, bijvoorbeeld om de gevolgen van een verandering te bepalen, en dus de gevolgen voor het bedrijfsresultaat; de winst. Kostenbesparing hoeft dus niet de belangrijkste drijfveer te zijn om een kostprijs te berekenen. Kostprijsberekening is wel een onderdeel van ondernemerschap.

Binnen de methode in de KWIN wordt uitgegaan van een bedrijfseconomische kostprijs. Voor het totaaloverzicht is het belangrijk ook fiscale aspecten mee nemen om dat deze van doorslaggevend belang zijn bij de rendabiliteit van

investeringen.

Bovendien zijn liquiditeit³⁶ en solvabiliteit³⁷ zeer belangrijke kengetallen.

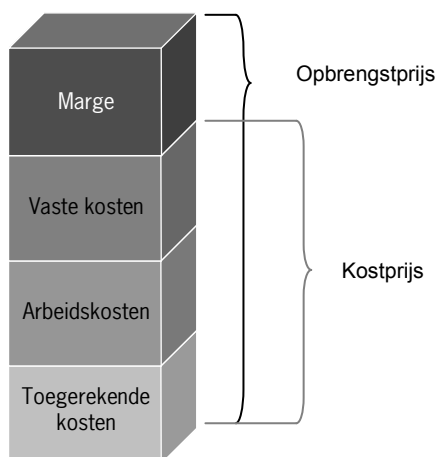
Berekenen kostprijs

KWIN biedt met saldoberekeningen een goede basis voor de kostprijs. Een kostprijs is op te delen in de volgende elementen:

	Kosten type	Kenmerk	Bron
1.	Toegerekende kosten	variëren direct met de productieomvang	saldoberekening
2.	Arbeidskosten	variëren indirect met de productieomvang	accountantsrapport en saldoberekening voor taaktijden
3.	Vaste kosten	variëren indirect met de productieomvang	accountantsrapport

Wanneer bij de drie elementen de marge geteld wordt, berekend u de (begrote) opbrengstprijis. Zie ook figuur 1.

Figuur 1 Opbouw kostprijs

Kostprijs module

Bij deze KWIN is als bijlage een elektronische kostprijsmodule gevoegd. Met deze module kan op globale wijze de kostprijs berekend worden. Het model werkt met MS Excel; bij voorkeur versie 2003. Bij het openen³⁸ van het model worden automatisch de volgende stappen doorlopen:

1. Invoeren teeltplan
2. a. Invoeren vaste kosten
b. Invoeren arbeidskosten
3. Aanpassen op eigen situatie

Beschrijving:

Het teeltplan wordt op basis van de saldoberekeningen gemaakt. Alle saldoberekeningen van 1 t/m 39 worden, met afkorting weergegeven in een lijst. Selecteer deze en klik OK. Geef een Unieke naam voor de saldoberekening voor uw eigen herkenbaarheid, desgewenst inclusief perceelsnaam. Deze wordt in het teeltplan weergegeven en ook het

³⁶ Liquiditeit: in welke mate kan een onderneming aan zijn lopende betalingsverplichtingen voldoen; hiervoor zijn een verschillende kengetallen

³⁷ Solvabiliteit: in hoeverre een onderneming de financiële verplichtingen (betalingen) aan verschaffers van vreemd vermogen (leningen) kan nakomen met behulp van alle activa

³⁸ Het gebruiksnormenmodel werkt dmv macro's. In bepaalde gevallen kunnen die als virus gezien worden. Bij het openen van het bestand moeten de macro's geaccepteerd worden, want deze zijn geen virus. Dit heeft te maken met het beveiligingsniveau van Microsoft Excel.

Het beveiligingsniveau van MS Excel is aan te passen door: Menu Extra > opties > beveiliging > macrobeveiliging > instellen op laag. Het wordt aanbevolen om de calculator op Microsoft Excel 2003 te laten draaien.

saldoblad krijgt deze naam.

De saldoberekening wordt gemaakt, en u krijgt een invulscherm om de belangrijkste gegevens in de saldoberekening aan te passen.

Als u teeltplan klaar is vult u de (globale) vaste kosten en arbeidskosten in. De vaste kosten kunnen twee manieren toegerekend worden. Toerekenen is het verdelen van de vaste kosten over het product: per oppervlakte eenheid of per omzet. De keuze voor de verdeling hangt af de vaste kosten het meest met de oppervlakte of met de omzet samenhangen.

De arbeidskosten kunnen ook door middel van oppervlakte en omzet verdeeld worden. Hier is een extra mogelijkheid: op basis van de ingevulde arbeidstijden in de saldoberekening. Klik dit dan bij stap 2b aan bij toerekenen arbeidskosten.

Bijvoorbeeld (bij totaal vaste kosten van 500):

Toerekenen op:	Oppervlakte		Omzet	
	Oppervlakte	Vaste kosten	Omzet	Vaste kosten
Product A	150	167 ³⁹	100	312
Product B	300	333	200	188
	450	500	300	500

Alle gegevens in de kostprijsmodule zijn aan te passen. In het werkblad 'kostprijs' kunnen de vaste kosten en arbeidskosten nader gespecificeerd worden door rijen toe te voegen.

Ook de saldoberekeningen zijn naar eigen wens aan te passen. Hier kunnen ten behoeve van het samenstellen van teeltplan geen regels toegevoegd worden. Dit geldt ook voor de arbeidstijden. In de huidige saldoberekening zijn de indicatieve arbeidstijden weergegeven. De groene waarden zijn afhankelijk van productaantallen en de zwarte waarden zijn afhankelijk van de ingevoerde oppervlakte.

In de eindtabel is een vierde kolom beschikbaar voor overige kosten zoals loonwerk of pacht. Deze kosten horen niet in de saldoberekening omdat hier het saldo-voor-werk-door-derden wordt berekend.

Een belangrijke aanname in het model is dat uitgegaan wordt van een continuerende teelt. Bij een teeltduur van meerdere jaren wordt elk jaar hetzelfde deel geplant als dat geoogst wordt. Als bijvoorbeeld een driejarige laanbomenteelt ingevoerd wordt voor 3 hectare, gaat het programma ervan uit dat er 1 hectare in het eerste teeltjaar is, 1 hectare in het tweede teeltjaar en 1 hectare in het derde teeltjaar. Het afgeleverde plantaantal in dit jaar is dus eenderde van de opgegeven oppervlakte.

De drie stappen resulteert in een tabel met de kostprijs per eenheid product, per ingevoerde teelt.

³⁹ Vaste kosten verdelen op basis van oppervlakte: $150/450$ (deel van de oppervlakte) * 500 (vaste kosten) = 167 voor A.
Vaste kosten verdelen op basis van omzet: $100/300$ (deel van de oppervlakte) * 500 (vaste kosten) = 312 voor A.

6.3 Overzicht saldoberekeningen

Tabel 65 Overzicht saldoberekeningen

Nummer	Gewasgroep	Gewas	Codering	
1	Bos- en haag plantsoen	Breedwerpig gezaaid naaldhout	2+0	
2		Eenjarige zaailing	1+0	
3		Op rij gezaaid loofhout	1u1	
4		Verplant loofhout	1+1	
5		Verplant loofhout	1+2	
6		Verplant naaldhout	2+2	
7		Winterstek		
8	Houtige siergewassen containerteelt	Beworteld stek in 0,5 liter	P9	
9		Handveredeling in 0,5 liter	P9	
10		Beworteld stek in 1,5 liter	C1.5/15ES	
11		Beworteld stek in 2,0 liter	C2/17ES	
12		Beworteld stek in 3,0 liter	C3/19ES	
13		Plantgoed in 5,0 liter	C5/24ES	
14		Klimplanten, in 2,0 liter	C2/RP	
15		Houtige siergewassen vollegrond	Plantgoed 2 jaar, gemechaniseerd	0/1/1
16			Leverbaar 2 jaar, gemechaniseerd	0/1/1/2
17			Plantgoed, twee jaar	0/1/2
18			Leverbaar, doort. van plg, twee jaar	0/2/2
19			Doorteelt van leverbaar, twee jaar	
20			Handveredeld, plantgoed, één jaar	x/0/1
21		Laanbomen	Geënt, leverbaar, twee jaar	x/(0)/1/2
22	Tweejarige spil van oculatie			
23	Vierjarige spil van zaailing			
24	Driejarige spil van handveredeling			
25	Opzetter van tweejarige spil			
26	Driejarige bolvorm			
27	Rozen containerteelt		2 jarige struik in 3 liter pot	C3 RP
28		Stamroos in 7,5 liter pot		
29	Rozen	Rozenonderstammen	1+0	
30		Twee jaar Pfänderstammen		
31		Twee jaar op stam		
32		Tweejarige, struikrozen (A1)		
33		Eenjarig uit stek		
34		Vruchtbomen	Appel tweejarig, knipbomen	
35	Appel tweejarig, Tussenstam			
36	Peer tweejarig			
37	Vaste planten containerteelt	P9		
38	Vaste planten volle grond	1 jarig		
39	Groenbemester ⁴⁰	Tagetes		

⁴⁰ Zie voor meer informatie groenbemers de brochure: "Groenbemers - Van teelttechniek tot ziekten en plagen", PPO nr. 316

6.4 Soorten overzicht

Tabel 66 Overzicht geteelde soorten per saldoblad

Soort	Nr. Saldoberrekening	Soort	Nr. Saldoberrekening
A		Cornus alba cv's 60-80	
Acer campestre 20-40	2	Corylus 60-80-100	21
Acer campestre 40-60	2	Corylus avellana 'Contorta' 30-40 p9	9
Acer campestre 60-100	4	Corylus avellana 'Contorta' plg 30-40	20
Acer campestre 100-140	4	Cotoneaster 30-40-50	12
Acer palmatum cv's 40-50-60-80	21	Crataegus laevigata cv's	22
Acer platanoides	26	Crataegus mongyna 20-40	2
Acer platanoides cv's	22,25	Crataegus mongyna 40-60	2
Acer pseudoplatanus cv's	22	Crataegus mongyna 60-100	4
Acer pseudoplatanus 'Brilliantissimum'	26	Crataegus mongyna 80-120	4
Acer pseudoplatanus cv's	25	Cytisus 30-40	10
Acer saccharinum cv's	22	D	
Aesculus hippocastanum cv's	25	Deutzia 50- 60-80	12
Akebia 80-90	14	Deutzia 60-80	13
Alnus cordata cv's	25	Dicentra (2/3)	38
Amelanchier cv's plg 40-60	20	E	
Anemone (1)	38	Elaeagnus 20-25 p9	9
Aquilegia	37	Elstar	34
Astilbe (2/3)	38	Euonymus 20-30	11
Aucuba	8	Euonymus fortunei cv's	8
B		Euonymus fortunei cv's 25-30	12
Berberis linearifolia en lologensis cv's 30-40-50	21	F	
Buddleja 50-60-80	12	Fagus	24
Buxus sempervirens bol 20-25-30	18	Fagus sylvatica	23
Buxus sempervirens bol 30-40	19	Fagus sylvatica 15-25	2
Buxus sempervirens bosje 20-25-30	17	Fagus sylvatica 25-40	2
C		Fagus sylvatica 30-50	3
Campanula	37	Fagus sylvatica 50-80	3
Campsis 80-90	14	Fagus sylvatica 80-100	3
Carpinus	24	Fagus sylvatica 80-120	5
Carpinus betulus	23	Fagus sylvatica 120-150	5
Caryopteris 25-30-40	10	Fallopia 80-90	14
Catalpa bignonioides cv's	26	Forsythia cv's 60-80	13
Ceanothus 30-40	10,11	Fraxinus excelsior cv's	22
Chamaecyparis 20-30	10	Fraxinus ornus 'Meczek'	26
Chamaecyparis 50-60	18	Fuchsia 20-30	11
Chamaecyparis cv's 60-80-100	16	G	
Chamaecyparis 150-175	19	Geranium	37
Chamaecyparis cv's	15	Geranium (1)	38
Chamaecyparis plg 20-30-40	17	Gleditsia	24
Chamaecyparis	8	H	
Clematis 80-90	14	Hamamelis cv's 50-60-80	21
Cornus 40-60	7		

Soort	Nr. Saldoberkening	Soort	Nr. Saldoberkening
Hedera 80-90	14	Potentilla 20-30-40	10
Hemerocallis (1)	38	Prunus	24
Hibiscus cv's 15-20 p9	9	Prunus avium cv's	25
Hibiscus cv's plg 20-25-30	20	Prunus laur. cv's 60-80-100	16
Hosta (1/1)	38	Prunus laurocerasus cv's	15
Hydrangea 30-40	11	Prunus laurocerasus cv's 15-20-30	8
Hypericum cv's 10-20	8	Prunus laurocerasus cv's 40-50-60	17
I		Prunus laurocerasus cv's 100-125	19
Ilex plg 30-40	17	Prunus sargentii cv's	25
Iris (1)	38	Prunus serrulata 80-100-125	21
J		Prunus serrulata cv's	25
Juglans regia	25	Pulsatilla	37
Juniperus	8	Pyracantha 50-60-80	11
Juniperus 100-125	19	Pyracantha 60-80	12
Juniperus 30-40-50	18	Pyrus cv's	36
Juniperus plg 20-30-40	17	Q	
K		Quercus robur	23
Kerria japonica cv's 60-80	13	Quercus robur 30-50	2
Kolkwitzia cv's 60-80	13	Quercus robur 80-120	5
L		Quercus robur 120-150	5
Laburnum 125-150	21	Quercus robur cv's	25
Lavandula p9	8	R	
Lavendel	37	Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'	26
Ligustrum 0+1 20-40	7	Rosa 'Laxa' 5-7	29
Ligustrum 0+1 30-50 af 3-tak	7	S	
Ligustrum 0+1 40-60 af 2-tak	7	Salvia (1)	38
Ligustrum 0+1 50-80 af 3-tak	7	Saxifraga	37
Liriodendron	24	Skimmia	8
Lonicera 80-90	14	Skimmia 20-25	10
M		Sorbus aria cv's	22
Magnolia plg 30-40	17	Sorbus aucuparia cv's	22
Magnolia 50-60-80	18	Spiraea 30-40	10
Magnolia 100-125	19	Stephanandra	8
Mahonia 30-40-50	18	Stephanandra 30-40	10
Malus cv's	25,34,35	Syringa 50-60-80	21
Malus cv's plg 60-80-100	20	Syringa vulgaris cv's plg 15-20-30	20
N		T	
Nothofagus 100-125	18	Taxus baccata 8-12	1
Nothofagus 175-200	19	Taxus baccata 20-30	6
P		Taxus baccata 30-50	6
Papaver (1)	38	Thuja	8
Parthenocissus 80-90	14	Thuja 150-175	19
Philadelphus 'virginal' 60-80	13	Thuja 60-80-100	18
Phlox	37	Thuja cv's 50-60/ 60-80-100	16
Phlox (1)	38	Thuja cv's	15
Picea abies 15-20	1	Thuja plg 30-40	17
Picea abies 40-60	6	Tilia cordata cv's	25
Pieris 20-25	11	Tilia cordata cv's	22
Platanus acerifolia 'Alphens Globe'	26	Tradescantia (1)	38

6 Saldoberekeningen

Soort	Nr. Saldoberekening
U	
Ulmus	24
V	
Verbascum (1)	38
Viburnum carlesii cv's 20-25 p9	9
Viburnum cv's 50-60-80	21
Viburnum davidii 10-20	8

Soort	Nr. Saldoberekening
Vinca	8
Vinca	37
W	
Weigela 50-60-80	12
Weigela 60-80	13
Wisteria 80-90	14

6.5 Saldoberrekeningen

1 Bos- en haagplantsoen, Breedwerpig gezaaid naaldhout

2+0

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Breedwerpig gezaaid naaldhout		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	18.750
Planten per m ² :	300	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0,6 m)	63%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	15%	2.813			
Onverkoopbaar	15%	2.813			
Netto opbrengst	70%	13.125	0,09		€ 1.181

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
zaad	kg) ¹	4,0	50	200			200
zaadbehandeling) ²			109			109
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,0	1,8		3
gewasbescherming				5	5		10
grondontsmetting	kg) ³	2,5	7,7	19			19
zand	m ³	0,5	25	13			13
afdekfolie	m ²) ⁴	150,0	0,07	10			10
afvoeren folie	kg	50,0	0,1		5		5
touw					3		3
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5		5
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				19	1		20
geïnvesteerde vermogen					21		21
Toegerekende kosten				380	39		€ 418
Per eenheid afgeleverd							€ 0,03

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 763
Saldo per jaar	381
Saldo per eenheid afgeleverd	0,06

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	10%	zaaien, incl grondbewerking	1,5			1,5
mrt-apr	15%	schermen zetten en afhaken	2,5			2,5
mei-jun	15%	gewasbescherming	0,4	0,2		0,6
jul-aug	10%	onkruid wieden	4,0	2,0		6,0
sep-okt	40%	chemische onkruidbestrijding	0,1	0,1		0,2
nov-dec	10%	opschudden en losrijden		0,4		0,4
totaal	100%	sorteren, bossen en transport		32,0		32,0
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	9,5	35,7		45
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,1	0,3		0,3

Soorten bij deze teeltmethode

Picea abies 15-20
Taxus baccata 8-12

Opmerkingen bij deze saldoberekening

-)¹ Hier: Taxus baccata, kieming Taxus 50%
Kosten zaad van Picea abies; Hoeveelheid (40% kieming): 0,23 kg á € 250,- = € 57,50
De zaadprijs hangt samen met de beschikbaarheid en de kwaliteit van het zaad.
-)² De zaadbehandeling varieert sterk per soort.
-)³ Loonwerktaarif voor het rijden van Basamid: € 57/ uur incl. folieleggen
-)⁴ Voor het afdekken zijn verschillende methoden, die ieder eigen kosten en arbeidsinspanning kennen.

2 Bos- en haagplantsoen, Eenjarige zaailing

1+0

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	De teelt van 1-jarige zaailingen (1+0), loofhout		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	7.813
Planten per m ² :	125	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0,6 m)	63%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	15%	1.172			
Onverkoopbaar	15%	1.172			
Netto opbrengst	70%	5.469	0,10	€	547

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
zaad	kg) ¹	11	15	168			168
zaadbehandeling) ²			109			109
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1,4			1
kunstmest				1,0			1
gewasbescherming				15			15
grondontsmetting	kg) ³	2,5	7,7	19			19
zand	m ³	0,5	25	13			13
afdekfolie	m ²) ⁴	150,0	0,07	10			10
afvoeren folie	kg	50,0	0,1	5			5
elastieken				2			2
Diversen							
keuringskosten				2,5			3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				18			18
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				363			€ 363
Per eenheid afgeleverd							€ 0,07

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	184
Saldo per jaar		184
Saldo per eenheid afgeleverd		0,03

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	zaaien, incl grondbewerking	1,0			1,0
mrt-apr	15%	schermen zetten en afhaken	2,5			2,5
mei-jun	10%	gewasbescherming	1,0			1,0
jul-aug	5%	onkruid wieden	1,0			1,0
sep-okt	50%	chemische onkruidbestrijding	0,2			0,2
nov-dec	15%	machinaal schoffelen	0,2			0,2
totaal	100%	rooien, sorteren, bossen en transpo	9,0			9,0
		machinaal rooien	0,5			0,5
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	16,4			16
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,3			0,3

Soorten bij deze teeltmethode

Acer campestre 20-40) ⁵	Fagus sylvatica 15-25
Acer campestre 40-60) ⁵	Fagus sylvatica 25-40
Crataegus mongyna 20-40) ⁵	Quercus robur 30-50
Crataegus mongyna 40-60) ⁵	

Opmerkingen bij deze saldoberekening

¹ Hier: Fagus sylvatica, kosten zaad; Hoeveelheid (kieming 60%): 11,2 kg á € 15,- = € 167,50

Kosten zaad van Quercus robur; Hoeveelheid (kieming 65%): 65 kg á € 4,50 = € 292,50

De zaadprijs hangt samen met de beschikbaarheid en de kwaliteit van het zaad.

² De zaadbehandeling varieert sterk per soort.

³ Loonwerkstarief voor het rijden van Basamid: € 57/ uur incl. folieleggen

Quercus geen grondontsmetting

⁴ Voor het afdekken zijn verschillende methoden, die ieder eigen kosten en arbeidsinspanning kennen.

⁵ plantdichtheid: 150 planten/ are; opbrengstprijs € 0,07

3 Bos- en haagplantsoen, Op rij gezaaid loofhout

1u1

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Op rij gezaaid 1u1, 40% gerooid in eerste jaar, 60% geoogst in tweede jaar		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	7.813
Planten per m ² :	125	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0,6 m)	63%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €			
Uitval	25%	1.953				
Onverkoopbaar	15%	1.172	40%	60%) ¹		
Netto opbrengst	60%	4.688	0,12	0,35	€	1.209

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
zaad	kg) ²	11,2	15	168			168
zaadbehandeling) ³			109			109
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,0	0,5		2
gewasbescherming				5	5		10
grondontsmetting	kg) ⁴	2,5	7,7	19			19
zand	m ³	0,5	25	13			13
afdekfolie	m ²) ⁵	150,0	0,07	10			10
afvoeren folie	kg	50,0	0,1		5		5
touw					1		1
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5		5
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				18	0		18
geïnvesteerde vermogen					19		19
Toegerekende kosten				345	33		€ 379
Per eenheid afgeleverd							€ 0,08

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	830
Saldo per jaar		415
Saldo per eenheid afgeleverd		0,18

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	zaaien, incl grondbewerking	1,0			1,0
mrt-apr	10%	gewasbescherming	1,0	0,5		1,5
mei-jun	10%	onkruid wieden	1,0	1,0		2,0
jul-aug	5%	chemische onkruidbestrijding	0,2	0,2		0,4
sep-okt	35%	ondersnijden	0,2			0,2
nov-dec	35%	rooien, sorteren, bossen en transpc	8,0	11,0		19,0
totaal	100%	overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	12,4	13,7		26
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,3	0,3		0,6

Soorten bij deze teeltmethode

Fagus sylvatica 30-50
Fagus sylvatica 50-80
Fagus sylvatica 80-100

Opmerkingen bij deze saldoberekening

- ¹ twee oogstjaren, 2/5e in eerste najaar, rst in 2e najaar
² Hier: Fagus sylvatica (kieming 60%); zaadprijs hangt samen met de beschikbaarheid en de kwaliteit van het zaad, varieert van jaar tot jaar
³ De zaadbehandeling varieert sterk per soort.
⁴ Loonwerktaarif voor het rijden van Basamid: € 57/ uur incl. folieleggen
⁵ Voor het afdekken zijn verschillende methoden, die ieder eigen kosten en arbeidsinspanning kennen.

4 Bos- en haagplantsoen, Verplant loofhout

1+1

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Verplant loofhout, vervolg op 1+0 teelt		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.736
Plantafstand in cm:	30 x 12	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0,6 m)	63%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	15%	260			
Onverkoopbaar	15%	260			
Netto opbrengst	70%	1.215	0,40	€	486

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
uitgangsmateriaal van 1+0	stuks	1.736	0,10	174			174
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,2			1
gewasbescherming				15			15
touw				0,5			1
Diversen							
keuringskosten				2,5			3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				10			10
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				205			€ 205
Per eenheid afgeleverd							€ 0,17

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	281
Saldo per jaar		281
Saldo per eenheid afgeleverd		0,23

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	planten, incl. grondbewerking	5,5			5,5
mrt-apr	25%	gewasbescherming	1,0			1,0
mei-jun	5%	onkruid wieden	1,0			1,0
jul-aug	10%	chemische onkruidbestrijding	0,1			0,1
sep-okt	35%	machinaal schoffelen	0,2			0,2
nov-dec	20%	rooien, sorteren, bossen en transpo	13,0			13,0
totaal	100%	overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	21,8			22
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,8			1,8

Soorten bij deze teeltmethode

Acer campestre 60-100
Acer campestre 100-140
Crataegus mongyna 60-100
Crataegus mongyna 80-120

Opmerkingen bij deze saldoberekening

geen

5 Bos- en haagplantsoen, Verplant loofhout

1+2

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Verplant loofhout, vervolg op 1+0 teelt		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.389
Plantafstand in cm:	30 x 15	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0,6 m)	63%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	25%	347		
Onverkoopbaar	15%	208		
Netto opbrengst	60%	833	0,85	€ 708

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
uitgangsmateriaal 1+0	stuks	1.389	0,10	139			139
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,2	2,0		3
gewasbescherming				15	15		30
touw					1,0		1
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5		5
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				9	1		9
geïnvesteerde vermogen					9		9
Toegerekende kosten				168	31		€ 198
Per eenheid afgeleverd							€ 0,24

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 510
Saldo per jaar	255
Saldo per eenheid afgeleverd	0,61

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	planten, incl. grondbewerking	5,5			5,5
mrt-apr	30%	gewasbescherming	0,4	0,4		0,8
mei-jun	5%	onkruid wieden	0,2	0,2		0,4
jul-aug	10%	chemische onkruidbestrijding	0,2	0,2		0,4
sep-okt	30%) ¹	machinaal schoffelen	0,2	0,1		0,3
nov-dec	20%	rooien, sorteren, bossen en transport		13,0		13,0
totaal	100%	overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	7,5	14,9		22
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,9	1,8		2,7

Soorten bij deze teeltmethode

Fagus sylvatica 80-120
 Fagus sylvatica 120-150
 Quercus robur 80-120
 Quercus robur 120-150

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ Arbeidsverdeling september tot december hangt sterk af van gekozen geslacht

6 Bos- en haagplantsoen, Verplant naaldhout

2+2

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Verplant naaldhout vervolg op 2+0		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.481
Plantafstand in cm:	30 x 15	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 1,2, pad 0,6 m)	67%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	25%	370		
Onverkoopbaar	15%	222		
Netto opbrengst	60%	889	1,25) ¹	€ 1.111

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
uitgangsmateriaal van 2+0	stuks	1.481	0,09	133			133
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,2	2,0		3
gewasbescherming				5	5		10
touw					1,0		1
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5		5
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				8	0		8
geïnvesteerde vermogen					8		8
Toegerekende kosten				151	19		€ 171
Per eenheid afgeleverd							€ 0,19

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 941
Saldo per jaar	470
Saldo per eenheid afgeleverd	1,06

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	planten, incl. grondbewerking	5,5			5,5
mrt-apr	25%	gewasbescherming	0,4	0,4		0,8
mei-jun	5%	chemische onkruidbestrijding	0,2	0,2		0,4
jul-aug	15%	machinaal schoffelen	0,2	0,2		0,4
sep-okt	45%	rooien, sorteren, bossen en transport		10,0		10,0
nov-dec	5%	overige	1,0	1,0		2,0
totaal	100%					0,0
		Totaal uur/ 100m²	7,3	11,8		19
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,8	1,3		2,1

Soorten bij deze teeltmethode

Picea abies 40-60
Taxus baccata 20-30
Taxus baccata 30-50

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ Opbrengstprijsschatting voor Taxus baccata. Voor Picea abies opbrengstprijsschatting € 0,40

7 Bos- en haagplantsoen, Winterstek

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Winterstek, minimaal af 2-tak		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	2.083
Plantafstand in cm:	30 x 10	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0,6 m)	63%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	20%	417			
Onverkoopbaar	15%	313			
Netto opbrengst	65%	1.354	0,30	€	406

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
stekhout	kg	2.083,3	0,04	83			83
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,4			1
gewasbescherming				5			5
stekfolie	m ²	150,0	0,11	17			17
afvoeren folie	kg	50	0,1	5			5
elastieken				1,0			1
Diversen							
keuringskosten				2,5			3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				6			6
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				122			€ 122
Per eenheid afgeleverd							€ 0,09

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	284
Saldo per jaar		284
Saldo per eenheid afgeleverd		0,21

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	planten, incl. grondbewerking	5,5			5,5
mrt-apr	35%	gewasbescherming	0,3			0,3
mei-jun	5%	rooien	0,3			0,3
jul-aug	10%	rooien, sorteren, bossen en transp.	8,0			8,0
sep-okt	40%	overige	1,0			1,0
nov-dec	5%					0,0
totaal	100%					0,0
		Totaal uur/ 100m²	15,1			15
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,1			1,1

Soorten bij deze teeltmethode

Cornus 40-60
 Ligustrum 0+1 20-40
 Ligustrum 0+1 40-60 af 2-tak
 Ligustrum 0+1 30-50 af 3-tak
 Ligustrum 0+1 50-80 af 3-tak

Opmerkingen bij deze saldoberekening

geen

8 Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 0,5 liter

P9

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Eénjarige coniferen of sierheesterteelt in P9. Beworteld stek oppotten in voorjaar; plant afleveren in volgende voorjaar in veenmanskisten		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	9.274
Plantafstand in cm:	9 x 9	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,6, pad 0,53 m)	75%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	15%	1.391			
Onverkoopbaar	15%	1.391			
Netto opbrengst	70%	6.492	0,80) ¹	€	5.193

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
beworteld stek	stuks) ¹	9.274	0,22	2.040			2.040
Materiaal							
potten, P9	stuks	9.274	0,063	587			587
potgrond	m ³	5,6	45,00	250			250
kunstmest, langzaamwerkend	kg	22	3,00	67			67
gewasbescherming				5			5
afdek materiaal, 1 cm bark	m ³	0,8	50	38			38
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				119			119
geïnvesteede vermogen							-
Toegerekende kosten				3.107			€ 3.107
Per eenheid afgeleverd							€ 0,48

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	2.086
Saldo per jaar		2.086
Saldo per eenheid afgeleverd		0,32

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	oppotten	14,0			14,0
mrt-apr	40%	gewasbescherming	0,2			0,2
mei-jun	25%	onkruid wieden	5,0			5,0
jul-aug	10%	snoeien	1,3			1,3
sep-okt	15%	overwinteren	2,0			2,0
nov-dec	5%	rapen en afleverklaar maken	7,9			7,9
totaal	100%	overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	31,5			31
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,5			0,5

Soorten bij deze teeltmethode

Aucuba	Stephanandra
Chameacyparis	Skimmia
Hypericum cv's 10-20	Viburnum davidii 10-20
Juniperus	Vinca
Lavandula p9	Thuja
Prunus laurocerasus cv's 15-20-30	Euonymus fortunei cv's

Opmerkingen bij deze saldoberekening

Overwinteren in koude kas kost € 2,25/ m², excl. stookkosten

)¹ Opbrengstprijzen uitgangsmateriaal coniferen liggen in het algemeen hoger

9 Houtige siergewassen containerteelt, Handveredeling in 0,5 liter

P9

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Eénjarige coniferen of sierheesterteelt in P9. Winterhandveredeling oppotten in voorjaar; plant afleveren in volgende voorjaar		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	9.274
Plantafstand in cm:	9 x 9	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,6, pad 0,53 m)	75%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	20%	1.855		
Onverkoopbaar	10%	927		
Netto opbrengst	70%	6.492	1,85	€ 12.010

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
onderstam met griffel	stuks	9.274	0,40	3.709			3.709
Materiaal							
potten, P9	stuks	9.274	0,063	587			587
potgrond	m ³	5,6	45,00	250			250
kunstmest, langzaamwerkend		22	3,00	67			67
gewasbescherming				5			5
afdek materiaal, 1 cm bark	m ³	0,8	50	38			38
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				187			187
geïnvesteede vermogen							-
Toegerekende kosten				4.845			€ 4.845
Per eenheid afgeleverd							€ 0,75

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 7.164
Saldo per jaar	7.164
Saldo per eenheid afgeleverd	1,10

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	onderstammen opknappen	28,0			28,0
mrt-apr	40%	handveredeling maken	92,5			92,5
mei-jun	25%	weggraven in kisten	8,0			8,0
jul-aug	10%	oppotten	18,0			18,0
sep-okt	15%	gewasbescherming	0,2			0,2
nov-dec	5%	onkruid wieden	5,0			5,0
totaal	100%	wild afhalen	12,7			12,7
		overwinteren	2,0			2,0
		rapen en afleverklaar maken	7,9			7,9
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	175,4			175
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	2,7			2,7

Soorten bij deze teeltmethode

Corylus avellana 'Contorta' 30-40 p9
 Elaeagnus 20-25 p9
 Hibiscus cv's 15-20 p9
 Viburnum carlesii cv's 20-25 p9

Opmerkingen bij deze saldoberekening

Overwinteren in koude kas kost € 2,25/ m², excl. stookkosten
 Deze berekening betreft een gemiddelde voor de genoemde soorten

10 Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 1,5 liter

C1.5/15ES

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Eénjarige coniferen of sierheesterteelt in 1,5 liter pot. Beworteld stek oppotten in voorjaar; planten afleveren in volgend voorjaar.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.502
Plantafstand in cm:	25 x 20	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,6, pad 0,53 m)	75%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	15%	225			
Onverkoopbaar	15%	225			
Netto opbrengst	70%	1.052	1,25		€ 1.315

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
beworteld stek	stuks) ¹	1.502	0,22	331			331
Materiaal							
potten 1,5 liter	stuks	1.502	0,063	95			95
potgrond	m ³	2,7	45,00	122			122
kunstmest, langzaamwerkend		11	3,00	32			32
gewasbescherming				5			5
afdek materiaal, 1 cm bark	m ³	0,3	50	13			13
etiketten		1.052	0,10	105			105
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				28			28
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				732			€ 732
Per eenheid afgeleverd							€ 0,70

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 582
Saldo per jaar	582
Saldo per eenheid afgeleverd	0,55

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	oppotten	2,5			2,5
mrt-apr	40%	gewasbescherming	0,2			0,2
mei-jun	25%	onkruid wieden	2,0			2,0
jul-aug	10%	snoeien	1,2			1,2
sep-okt	15%	etiketteren	1,1			1,1
nov-dec	5%	overwinteren) ²	6,4			6,4
totaal	100%	rapen en afleverklaar maken	5,0			5,0
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	19,4			19
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,8			1,8

Soorten bij deze teeltmethode

Caryopteris 25-30-40	Potentilla 20-30-40
Ceanothus 30-40	Spiraea 30-40
Chamaecyparis 20-30	Stephanandra 30-40
Cytisus 30-40	Skimmia 20-25

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ Ook mogelijk om 2 stekken per pot te planten, totaalprijs uitgangsmateriaal € 0,30

)² Overwinteren in koude kas kost € 2,25/ m², excl. stookkosten

Deze berekening betreft een gemiddelde. Bepaalde genoemde soorten zijn goedkoper, andere duurder

11 Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 2,0 liter

C2/17ES

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Eénjarige coniferen of sierheesterteelt in 2 liter pot. Beworteld stek oppotten in voorjaar; planten afleveren in volgend voorjaar.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.202
Plantafstand in cm:	25 x 25	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,6, pad 0,53 m)	75%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	15%	180		
Onverkoopbaar	15%	180		
Netto opbrengst	70%	841	1,75	€ 1.472

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
beworteld stek	stuks	1.202	0,25	300			300
Materiaal							
potten 2,0 liter	stuks	1.202	0,063	76			76
potgrond	m ³	3,2	45,00	146			146
kunstmest, langzaamwerkend		13	3,00	39			39
gewasbescherming				5			5
afdek materiaal, 1 cm bark	m ³	0,3	50	14			14
etiketten		841	0,10	84			84
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				26			26
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				692			692
Per eenheid afgeleverd							€ 0,82

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 781
Saldo per jaar	781
Saldo per eenheid afgeleverd	0,93

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	oppotten	2,5			2,5
mrt-apr	40%	gewasbescherming	0,2			0,2
mei-jun	25%	onkruid wieden	2,0			2,0
jul-aug	10%	snoeien	1,2			1,2
sep-okt	15%	etiketteren	1,1			1,1
nov-dec	5%	overwinteren	6,4			6,4
totaal	100%	rapen en afleverklaar maken	5,0			5,0
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	19,4			19
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	2,3			2,3

Soorten bij deze teeltmethode

Euonymus 20-30	Hydrangea 30-40
Fuchsia 20-30	Pyracantha 50-60-80
Ceanothus 30-40	Pieris 20-25

Opmerkingen bij deze saldoberekening

Overwinteren in koude kas kost € 2,25/ m², excl. stookkosten

Deze berekening betreft een gemiddelde. Bepaalde genoemde soorten zijn goedkoper, andere duurder

12 Houtige siergewassen containerteelt, Beworteld stek in 3,0 liter

C3/19ES

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Eénjarige coniferen of sierheesterteelt in 3 liter pot. Plantgoed oppotten in voorjaar; planten afleveren in volgend voorjaar.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.002
Plantafstand in cm:	25 x 30	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,6, pad 0,53 m)	75%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	15%	150			
Onverkoopbaar	15%	150			
Netto opbrengst	70%	701	2,00	€	1.402

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
beworteld stek	stuks	1.002	0,25	250			250
Materiaal							
potten 3,0 liter	stuks	1.002	0,063	63			63
potgrond	m ³	3,4	45,00	153			153
kunstmest, langzaamwerkend		14	3,00	41			41
gewasbescherming				5			5
afdek materiaal, 1 cm bark	m ³	0,3	50	14			14
etiketten		701	0,10	70			70
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				23			23
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				622			€ 622
Per eenheid afgeleverd							€ 0,89

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	780
Saldo per jaar		780
Saldo per eenheid afgeleverd		1,11

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	oppotten	2,5			2,5
mrt-apr	40%	gewasbescherming	0,2			0,2
mei-jun	25%	onkruid wieden	2,0			2,0
jul-aug	10%	snoeien	1,2			1,2
sep-okt	15%	etiketteren	1,1			1,1
nov-dec	5%	overwinteren	6,4			6,4
totaal	100%	rapen en afleverklaar maken	5,0			5,0
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	19,4			19
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	2,8			2,8

Soorten bij deze teeltmethode

Buddleja 50-60-80) ¹	Euonymus fortunei cv's 25-30	
Cotoneaster 30-40-50) ¹	Pyracantha 60-80) ^{1,2}
Deutzia 50- 60-80		Weigela 50-60-80	

Opmerkingen bij deze saldoberekening

Overwinteren in koude kas kost € 2,25/ m², excl. stookkosten

Deze berekening betreft een gemiddelde. Bepaalde genoemde soorten zijn goedkoper, andere duurder

¹ Voor deze gewassen uitgangsmateriaal: beworteld stek á € 0,25

² Tonkinstokken 3 voet 8/10 nodig á € 0,025

13 Houtige siergewassen containerteelt, Plantgoed in 5,0 liter

C5/24ES

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Eénjarige coniferen of sierheesterteelt in 5 liter pot. Plantgoed oppotten in voorjaar; planten afleveren in volgend voorjaar.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	613
Plantafstand in cm:	35 x 35	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,6, pad 0,53 m)	75%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	15%	92			
Onverkoopbaar	15%	92			
Netto opbrengst	70%	429	3,25	€	1.395

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
plantgoed P9	stuks	613	0,80	491			491
Materiaal							
potten 5,0 liter	stuks	613	0,063	39			39
potgrond	m ³	4,3	45,00	193			193
kunstmest, langzaamwerkend		17	3,00	52			52
gewasbescherming				5			5
afdek materiaal, 1 cm bark	m ³	0,3	50	14			14
etiketten		429	0,10	43			43
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				33			33
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				870			€ 870
Per eenheid afgeleverd							€ 2,03

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	525
Saldo per jaar		525
Saldo per eenheid afgeleverd		1,22

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	oppotten	2,5			2,5
mrt-apr	40%	gewasbescherming	0,2			0,2
mei-jun	25%	onkruid wieden	2,0			2,0
jul-aug	10%	snoeien	1,2			1,2
sep-okt	15%	etiketteren	1,1			1,1
nov-dec	5%	overwinteren	6,4			6,4
totaal	100%	rapen en afleverklaar maken	5,0			5,0
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	19,4			19
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	4,5			4,5

Soorten bij deze teeltmethode

Cornus alba cv's 60-80	Kolkwitzia cv's 60-80
Deutzia 60-80	Philadelphus 'virginal' 60-80
Forsythia cv's 60-80	Weigela 60-80
Kerria japonica cv's 60-80	

Opmerkingen bij deze saldoberekening

Overwinteren in koude kas kost € 2,25/ m², excl. stookkosten

Deze berekening betreft een gemiddelde. Bepaalde genoemde soorten zijn goedkoper, andere duurder

14 Houtige siergewassen containerteelt, Klimplanten, in 2,0 liter

C2/RP

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Klimplantenteelt in 2liter rozenpot, plantgoed of winterhandveredeling oppotten in voorjaar, planten afleveren in najaar en volgend voorjaar		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	2.222
Plantafstand in cm:	15 x 15	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 0,6, pad 0,6 m)	50%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	15%	333			
Onverkoopbaar	15%	333			
Netto opbrengst	70%	1.556	2,25	€	3.500

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
beworteld stek	stuks) ¹	2.222	0,30	667			667
Materiaal							
rozenpotten 2,0 liter	stuks	2.222	0,12	272			272
potgrond	m ³	6,4	45,00	290			290
kunstmest, langzaamwerkend		26	3,00	77			77
gewasbescherming				5			5
tonkinstokken 3 voet	stuks	2.222	0,03	56			56
etiketten		1.556	0,10	156			156
afdek materiaal, 1 cm bark	m ³	0,38	50	19			19
Diversen							
keuringskosten		0		1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				60			60
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				1.603			€ 1.603
Per eenheid afgeleverd							€ 1,03

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	1.897
Saldo per jaar		1.897
Saldo per eenheid afgeleverd		1,22

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	oppotten	2,5			2,5
mrt-apr	40%	gewasbescherming	0,6			0,6
mei-jun	25%	onkruid wieden	2,0			2,0
jul-aug	10%	stokken steken	4,2			4,2
sep-okt	15%	binden	24,0			24,0
nov-dec	5%	snoeien	0,9			0,9
totaal	100%	overwinteren	2,0			2,0
		rapen en afleverklaar maken	6,0			6,0
		etiketteren	4,5			4,5
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	47,7			48
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	3,1			3,1

Soorten bij deze teeltmethode

Akebia 80-90		Hedera 80-90
Campsis 80-90) ²	Lonicera 80-90
Clematis 80-90		Wisteria 80-90
Fallopia 80-90		Parthenocissus 80-90

Opmerkingen bij deze saldoberekening

Overwinteren in koude kas kost € 2,25/ m², excl. stookkosten

Deze berekening betreft een gemiddelde. Bepaalde genoemde soorten zijn goedkoper, andere duurder

)¹ Voor Clematis grootbloemige cv's prijs uitgangsmateriaal € 0,50

)² Veredeld prijs uitgangsmateriaal en opbrengstprijzen hoger

15 Houtige siergewassen vollegrond, Plantgoed 2 jaar, gemechaniseerd

0/1/1

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Beworteld stek voor één jaar opgeplant in de vollegrond		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	3.636
Plantafstand in cm:	11 x 20	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,2, pad 0,3 m)	80%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	10%	364			
Onverkoopbaar	10%	364			
Netto opbrengst	80%	2.909	0,40		€ 1.164

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
Beworteld stek	stuks	3.636	0,10	364			364
Materiaal							
compost	ton	0,15	20	3			3
kunstmest				1,5			2
gewasbescherming				3			3
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				20			20
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				393			€ 393
Per eenheid afgeleverd							€ 0,14

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten							€ 771
Saldo per jaar							771
Saldo per eenheid afgeleverd							0,26

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	0%	planten incl. grondbewerking	2,0			2,0
mrt-apr	80%	gewasbescherming	0,3			0,3
mei-jun	5%	bemesten	0,2			0,2
jul-aug	10%	ondersnijden	0,4			0,4
sep-okt	5%	mechanische onkruidbestrijding	1,0			1,0
nov-dec	0%	rooien en afleverklaar maken	3,7			3,7
totaal	100%	overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	8,6			9
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,3			0,3

Soorten bij deze teeltmethode

Chamaecyparis cv's
Prunus laurocerasus cv's
Thuja cv's

Opmerkingen bij deze saldoberekening

geen

16 Houtige siergewassen vollegrond, Leverbaar 2 jaar, gemechaniseerd

0/1/1/2

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	1 jarig plantgoed uitgeplant voor 2 jaar in vollegrond, uitplant in maart/ april en rooien vanaf september in het daarop volgende jaar) ²		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	476
Plantafstand in cm:	40 x 50	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 200, pad 10 m)	95%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	10%	48			
Onverkoopbaar	8%	38			
Netto opbrengst	82%	390	2,25	€	879

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
Plg 20-30	stuks	476	0,45	214			214
Materiaal							
compost	ton	0,15	20	3			3
kunstmest				1,7	2,0		4
gewasbescherming				3	3		6
potten, 3 liter) ¹	476	0,14		66		66
etiketten		476	0,10		48		48
Diversen							
keuringskosten				1,5	1,5		3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				19	4		23
geïnvesteeerde vermogen					13		13
Toegerekende kosten				242	138		€ 380
Per eenheid afgeleverd							€ 0,97

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 499
Saldo per jaar	249
Saldo per eenheid afgeleverd	1,28

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	planten incl. grondbewerking	2,0			2,0
mrt-apr	40%	gewasbescherming	0,3	0,3		0,6
mei-jun	5%	bemesten	0,2	0,2		0,4
jul-aug	5%	mechanische onkruidbestrijding	0,6	0,6		1,2
sep-okt	40%	ondersnijden		0,4		0,4
nov-dec	5%	rooien		3,9		3,9
totaal	100%	oppotten en ingazen		13,4		13,4
		afleveren		0,6		0,6
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	4,1	20,5		25
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,1	5,2		6,3

Soorten bij deze teeltmethode

Chamaecyparis cv's 60-80	Chamaecyparis cv's 80-100) ²
Prunus laur. cv's 60-80	Prunus laur. cv's 80-100) ²
Thuja cv's 50-60/ 60-80	Thuja cv's 80-100) ²

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ Of ingazen: nodig machinegas; € 110 voor 1.000 m (voor 1.000 stuks 100/120; voor 1.150 stuks 80/100)

)² Als 3-jarige teelt (0/1/1/3) :

Plantafstand 60 x 60 (265 planten/ 100 m²), Uitval 10%, onverkoopbaar 10% (217 planten af te leveren)

Opbrengstprijis € 3,25. Potten 3 liter vervangen door potten 5 liter (€ 0,28/ stuk)

Kosten voor kunstmest, gewasbescherming en keuring vallen ook in het derde jaar en zijn vergelijkbaar met het tweede jaar.

Bovendien wordt in het tweede en derde jaar gesnoeid, 2 uur per are.

17 Houtige siergewassen vollegrond, Plantgoed, twee jaar

0/1/2

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Beworteld stek voor twee jaar opgeplant in de vollegrond		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	3.137
Plantafstand in cm:	15 x 15	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 0,9, pad 0,375 m)	71%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	15%	471		
Onverkoopbaar	15%	471		
Netto opbrengst	70%	2.196	1,25)¹	€ 2.745

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
beworteld stek	stuks	3.137	0,22) ²	690			690
Materiaal							
aanvulgrond	m ³	2,0	16	32			32
organische meststof	m ³	0,15	7	1,1			1
kunstmest					4		4
gewasbescherming				1,7	2,0		4
Diversen							
keuringskosten				1,5	1,5		3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				40	0		40
geïnvesteerde vermogen					42		42
Toegerekende kosten				766	50		€ 816
Per eenheid afgeleverd							€ 0,37

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 1.929
Saldo per jaar	964
Saldo per eenheid afgeleverd	0,88

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	spitten/ frezen	2,7			2,7
mrt-apr	25%	planten	5,9			5,9
mei-jun	20%	kunstmest strooien	0,1	0,1		0,2
jul-aug	5%	schoffelen	3,0	3,0		6,0
sep-okt	25%	onkruid wieden	1,2	1,2		2,4
nov-dec	20%	gewasbescherming	0,4	0,4		0,8
totaal	100%	snoeien		3,3		3,3
		rooien en afleverklaar maken		3,0		3,0
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	11,6	12,0		24
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,5	0,5		1,1

Soorten bij deze teeltmethode

Buxus sempervirens bosje 20-25-30	Magnolia plg 30-40
Chamaecyparis plg 20-30-40	Prunus laurocerasus cv's 40-50-60
Ilex plg 30-40	Thuja plg 30-40
Juniperus plg 20-30-40	

Opmerkingen bij deze saldoberekening

-)¹ De opbrengstprijs betreft een gemiddelde. Bepaalde genoemde soorten zijn goedkoper, andere duurder
)² Beworteld stek van Magnolia ongeveer € 0,40

18 Houtige siergewassen vollegrond, Leverbaar, doort. van plg, twee jaar

0/2/2

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	1-jarig plantgoed uitgeplant voor 2 jaar vollegrond		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.111
Plantafstand in cm:	30 x 30	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0 m)	100%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	15%	167		
Onverkoopbaar	15%	167		
Netto opbrengst	70%	778	4,00	€ 3.111

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
plantmateriaal	stuks	1.111	1,00	1.111			1.111
Materiaal							
aanvulgrond	m ³	5,0	16	80			80
organische meststof	m ³	0,15	7	1,1			1
kunstmest					4		4
gewasbescherming				1,7	2,0		4
gaaslappen, 60 x 60		778	0,13		104		-
etiketten	stuk	778	0,10		78		-
Diversen							
keuringskosten				1,5	1,5		3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				65	3		68
geïnvesteede vermogen					69		69
Toegerekende kosten				1.261	262		€ 1.523
Per eenheid afgeleverd							€ 1,96

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 1.588
Saldo per jaar	794
Saldo per eenheid afgeleverd	2,04

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	spitten/ frezen	2,7			2,7
mrt-apr	25%	planten	5,9			5,9
mei-jun	20%	kunstmest strooien	0,1	0,1		0,2
jul-aug	5%	schoffelen	3,0	3,0		6,0
sep-okt	25%	onkruid wieden	1,2	1,2		2,4
nov-dec	20%	gewasbescherming	0,6	0,6		1,2
totaal	100%	snoeien		3,3		3,3
		rondsteken		4,5		4,5
		rooien en ingazen/ potten		22,0		22,0
		etiketteren		4,5		4,5
		laden		2,1		2,1
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	11,8	42,3		54
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,5	5,4		6,9

Soorten bij deze teeltmethode

Chamaecyparis 50-60	Mahonia 30-40-50
Buxus sempervirens bol 20-25-30	Nothofagus 100-125) ¹
Magnolia 50-60-80	Juniperus 30-40-50
	Thuja 60-80-100

Opmerkingen bij deze saldoberekening

¹ Tonkinstok (5 voet á € 0,08) en bindmateriaal (€ 2) nodig; arbeidstijd steken en binden = 8 uur voor 1.111 stuks
De opbrengstprijs betreft een gemiddelde. Bepaalde genoemde soorten zijn goedkoper, andere duurder

19 Houtige siergewassen vollegrond, Doortelt van leverbaar, twee jaar

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	leverbaar uitgeplant voor 2 jaar vollegrond		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	204
Plantafstand in cm:	70 x 70	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 100, pad 0 m)	100%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	5%	10		
Onverkoopbaar	5%	10		
Netto opbrengst	90%	184	15,00) ¹	€ 2.755

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
plantmateriaal 0/2/2	stuks	204	4,00	816			816
Materiaal							
aanvulgrond	m ³	5,0	16	80			80
organische meststof	m ³	0,15	7	1,1			1
kunstmest				1,7	2,0		4
gewasbescherming					6		6
potten, 20 liter	stuk	204	0,79		162		162
etiketten	stuk	184	0,10		18		18
Diversen							
keuringskosten				1,5	1,5		3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				49	5		54
geïnvesteede vermogen					52		52
Toegerekende kosten				950	247		€ 1.196
Per eenheid afgeleverd							€ 6,51

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 1.559
Saldo per jaar	779
Saldo per eenheid afgeleverd	8,49

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	spitten/ frezen	2,7			2,7
mrt-apr	25%	planten	2,0			2,0
mei-jun	20%	kunstmest strooien	0,1	0,1		0,2
jul-aug	5%	schoffelen	3,0	3,0		6,0
sep-okt	25%	onkruid wieden	1,2	1,2		2,4
nov-dec	20%	gewasbescherming	0,6	0,6		1,2
totaal	100%	snoeien		1,6		1,6
		rondsteken		2,0		2,0
		rooien en ingazen/ potten		8,2		8,2
		etiketteren		1,0		1,0
		laden		1,0		1,0
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	7,9	19,7		28
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	4,3	10,7		15,0

Soorten bij deze teeltmethode

Buxus sempervirens bol 30-40	Nothofagus 175-200) ²
Chamaecyparis 150-175	Prunus laurocerasus cv's 100-125) ³
Magnolia 100-125	Thuja 150-175	
	Juniperus 100-125	

Opmerkingen bij deze saldoberekening

-)¹ Opbrengstprijzen betreffen betere sortiment
 Bij aflevering in gaaslap vervallen potten en potgrond, kosten voor 70*70 gaaslap á € 0,18
)² Tonkinstok (7 voet á € 0,17) en bindmateriaal (€ 2) nodig; arbeidstijd steken en binden = 1,6 uur voor 204 stuks
)³ Uitgangsmateriaal 0/1/2

20 Houtige siergewassen vollegrond, Handveredeld, plantgoed, één jaar

x/0/1

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	winterhandveredeling uitgeplant voor 1 jaar vollegrond (wordt plantgoed)		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.875
Plantafstand in cm:	20 x 20	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,2, pad 0,4 m)	75%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	20%	375		
Onverkoopbaar	10%	188		
Netto opbrengst	70%	1.313	2,00	€ 2.625

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
onderstam en griffel	stuks	1.875	0,40	750			750
Materiaal							
aanvulgrond	m ³	1,0	16	16			16
organische meststof	m ³	0,15	7	1,1			1
kunstmest				1,7			2
gewasbescherming				2			2
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				28			28
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				800			€ 800
Per eenheid afgeleverd							€ 0,61

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 1.825
Saldo per jaar	1.825
Saldo per eenheid afgeleverd	1,39

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	50%	spitten/ frezen	2,7			2,7
mrt-apr	15%	opknappen onderstammen	5,8			5,8
mei-jun	10%	maken handveredeling	0,1			0,1
jul-aug	5%	weggraven in kisten	1,6			1,6
sep-okt	15%	planten	3,7			3,7
nov-dec	5%	kunstmest strooien	0,1			0,1
totaal	100%	schoffelen	3,0			3,0
		onkruid wieden	1,2			1,2
		gewasbescherming	0,4			0,4
		wild afhalen	2,0			2,0
		rooien en afleverklaar maken	1,8			1,8
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	20,7			21
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,6			1,6

Soorten bij deze teeltmethode

Amelanchier cv's plg 40-60	Syringa vulgaris cv's plg 20-30
Corylus avellana 'Contorta' plg 30-40	Malus cv's plg 60-80-100
Hibiscus cv's plg 20-25-30	

Opmerkingen bij deze saldoberekening

Huur koelcel kost € 20 per m³, excl. kosten voor in- en uitrijden á € 2,50.
Prijzen vergelijkbaar voor veenmankisten op pallet en kuubskisten.

21 Houtige siergewassen vollegrond, Geënt, leverbaar, twee jaar

x/(0)/1/2

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Vergroeide zomerent of eenjarige uitgeplante winterhandveredeling voor twee jaar uitgeplant in vollegrond, 2e jaar in de heft geroid; potdrukken of ingazen afleveren in voorjaar		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.111
Plantafstand in cm:	30 x 30	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 1, pad m)	100%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	20%	222		
Onverkoopbaar	20%) ¹²³	222		
Netto opbrengst	60%	667	7,50) ¹²³	€ 5.000

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
uitgangsmateriaal	stuks	1.111	2,00	2.222			2.222
Materiaal							
aanvulgrond	m ³	3,0	16	48			48
organische meststof	m ³	0,15	7	1,1			1
kunstmest				1,7	2,0		4
gewasbescherming				2	2		3
potten, 7,5 liter	stuks) ⁴	1.111	0,16		181		181
potgrond, 3 liter per pot	m ³	3,3	45		150		150
etiketten	stuks	667	0,10		67		67
Diversen							
keuringskosten				1,5	1,5		3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				125	22		147
geïnvesteede vermogen					132		132
Toegerekende kosten				2.401	557		€ 2.958
Per eenheid afgeleverd							€ 4,44

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 2.042
Saldo per jaar	1.021
Saldo per eenheid afgeleverd	3,06

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	spitten/ frezen	2,7			2,7
mrt-apr	30%	planten	5,9			5,9
mei-jun	10%	kunstmest strooien	0,1	0,1		0,2
jul-aug	10%	schoffelen	3,0	3,0		6,0
sep-okt	30%	onkruid wieden	1,2	1,2		2,4
nov-dec	15%	gewasbescherming	0,6	0,6		1,2
totaal	100%	wild afhaken	1,2	1,2		2,4
		snoeien		3,3		3,3
		rondsteken		4,5		4,5
		rooien en ingazen/ potten		22,0		22,0
		etiketteren		4,5		4,5
		laden		2,1		2,1
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	13,0	43,5		56
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,9	6,5		8,5

Soorten bij deze teeltmethode

Acer palmatum cv's 40-50-60-80) ¹	Laburnum 125-150) ³
Berberis linearifolia en lologensis cv's 30-40) ²	Prunus serrulata 80-100-125) ³
Corylus 60-80-100) ³	Syringa 50-60-80) ³
Hamamelis cv's 50-60-80) ¹	Viburnum cv's 50-60-80) ²

Opmerkingen bij deze saldoberekening

-)¹ uitgangsmateriaal van zomerhandveredeling
)² uitgangsmateriaal zomerhandveredeling; onverkoopbaar: 10%; opbrengstprijis € 4,00+ uitgangsmateriaal € 1,50
)³ uitgangsmateriaal eenjarige winterhandveredeling; opbrengstprijis € 6,50
)⁴ Bij aflevering in gaaslap vervallen potten en potgrond, kosten voor 60*60 gaaslap á € 0,13

22 Laanbomen, Tweejarige spil van oculatie

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Driejarige teelt. Onderstammen planten in april, oculeren in zomer (jul/ aug) In het tweede teeltjaar stokken plaatsen en opbinden. Rooien einde derde jaar.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	123
Plantafstand in cm:	150 x 45	Teeltduur (jaar):	3
Ruimtebenutting (bed 100, pad 20 m)	83%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	30%	37			
Onverkoopbaar	8%	10			
Netto opbrengst	62%	77	8,00	€	612

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
onderstammen	stuks	123	0,30	37			37
ogen	stuks	123	0,10	12			12
Materiaal							
organische meststof	ton) ¹	0,2	7	1			1
kunstmest				1,3	2,0	2,2	6
gewasbescherming				3	3	3	9
bindmateriaal					4	2	6
tonkinstok, 10 voet	stuks	123	0,36		45		45
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5	2,5	8
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				3	3	0	6
geïnvesteerde vermogen					3	7	10
Toegerekende kosten				61	62	17	€ 140
Per eenheid afgeleverd							€ 1,83

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	472
Saldo per jaar		157
Saldo per eenheid afgeleverd		6,17

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	10%	planten, incl grondbewerking	1,2			1,2
mrt-apr	10%	gewasbescherming	0,2	0,2	0,2	0,6
mei-jun	25%	machinaal schoffelen	0,2	0,2	0,2	0,6
jul-aug	25%	oculeren	2,3			2,3
sep-okt	5%	onderstam afknippen		0,4		0,4
nov-dec	25%	wild afhalen		1,2		1,2
totaal	100%	stokken steken		0,9		0,9
		binden		2,2	0,9	3,1
		zomersnoei			0,4	0,4
		wintersnoei		0,9	0,9	1,8
		stokken verwijderen			0,5	0,5
		rooien (20% selectief)			1,2	1,2
		transport, sorteren en overig			3,1	3,1
		overige	1,0	1,0	1,0	3,0
		Totaal uur/ 100m²	4,9	7,0	8,4	20
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	6,4	9,2	11,0	26,6

Soorten bij deze teeltmethode

Acer platanoides cv's	Fraxinus excelsior cv's
Acer pseudoplatanus cv's	Sorbus aria cv's
Acer saccharinum cv's	Sorbus aucuparia cv's
Crataegus laevigata cv's	Tilia cordata cv's

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ uitrijden van organische meststof a € 1,70 - € 3,00 per ton

23 Laanbomen, Vierjarige spil van zaailing

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	3-4 jarige doorteelt van een al of niet verplante zaailing uit Bos- en Haagplantsoen, in het derde jaar wordt gerooid (2,5m, maat 6-8) met het 4e jaar als uitloopjaar (maat 8-10, 10-12). Afl levering meest beverde bomen (Carpinus)		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	123
Plantafstand in cm:	150 x 45	Teeltduur (jaar):	4
Ruimtebenutting (bed 100, pad 20 m)	83%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	20%	25			
Onverkoopbaar	8%	10			
Netto opbrengst	72%	89	8,00	€	711

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal								
plantmateriaal, 1+0 zaailing	stuks	123	0,20	25				25
Materiaal								
organische meststof	ton) ¹	0,2	7	1				1
kunstmest				1,3	2,0	2,2	2,4	8
gewasbescherming				3	3	3	3	12
tonkinstok, 10 voet	stuks	123	0,36		45			45
bindmateriaal					4	2	2	8
gaaslappen 80 x 80	stuks	89	0,22				20	20
draadkorf, 2	stuks	89	0,89				79	79
Diversen								
keuringskosten				2,5	2,5	2,5	2,5	10
overige								-
Rente								
omlopend vermogen				2	2	0	0	5
geïnvesteerde vermogen					2	5	6	13
Toegerekende kosten				35	61	15	115	€ 226
Per eenheid afgeleverd								€ 2,54

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	485
Saldo per jaar		121
Saldo per eenheid afgeleverd		5,46

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar	totaal
jan-feb	10%	planten, incl grondbewerking	1,2				1,2
mrt-apr	10%	gewasbescherming	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
mei-jun	25%	machinaal schoffelen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
sep-okt	5%	stokken steken		0,9			0,9
nov-dec	25%	binden	0,6	2,2	2,2	0,6	5,6
totaal	100%	wintersnoei	0,9	1,5	1,5	0,9	4,8
		zomersnoei		0,4	0,4	0,4	1,2
		stokken verwijderen			0,3	0,3	0,5
		rooien met kluit			1,4	1,4	2,7
		ingazen			1,6	1,6	3,2
		transport, sorteren en overig			1,9	1,9	3,8
		overige	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
		Totaal uur/ 100m²	4,1	6,4	11	8	30
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	4,6	7,2	11,9	9,5	33,3

Soorten bij deze teeltmethode

Carpinus betulus
Fagus sylvatica
Quercus robur

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ uitrijden van organische meststof a € 1,70 - € 3,00 per ton

24 Laanbomen, Driejarige spil van handveredeling

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Driejarige spil van handveredeling. Winterhandveredeling op onderstam in januari/februari, planten in april, stokken plaatsen en opbinden. Rooien einde derde jaar.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	123
Plantafstand in cm:	150 x 45	Teeltduur (jaar):	3
Ruimtebenutting (bed 100, pad 20 m)	83%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	30%	37			
Onverkoopbaar	8%	10			
Netto opbrengst	62%	77	10,50	€	804

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
onderstammen	stuks	123	0,20	25			25
griffels	stuks	123	0,17	21			21
Materiaal							
organische meststof	ton) ¹	0,2	7	1			1
kunstmest				1,3	2,0	2,2	6
gewasbescherming				3	3	3	9
tonkinstok, 10 voet	stuks	123	0,36	45			45
bindmateriaal					4	2	6
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5	2,5	8
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				5	1	0	6
geïnvesteede vermogen					6	7	12
Toegerekende kosten				104	18	17	€ 138
Per eenheid afgeleverd							€ 1,80

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	666
Saldo per jaar		222
Saldo per eenheid afgeleverd		8,70

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	10%	planten, incl grondbewerking	1,2			1,2
mrt-apr	10%	gewasbescherming	0,2	0,2	0,2	0,6
mei-jun	25%	machinaal schoffelen	0,2	0,2	0,2	0,6
jul-aug	25%	enten	1,9			1,9
sep-okt	5%	wild afhalen	0,3			0,3
nov-dec	25%	stokken steken	0,9			0,9
totaal	100%	binden	1,8	1,3	0,9	4,0
		zomersnoei			0,4	0,4
		wintersnoei		0,9	0,9	1,8
		stokken verwijderen			0,5	0,5
		rooien			1,2	1,2
		transport, sorteren en overig			3,1	3,1
		overige	1,0	1,0	1,0	3,0
		Totaal uur/ 100m²	7,5	3,6	8	20
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	9,8	4,7	11,0	25,5

Soorten bij deze teeltmethode

Carpinus) ³	Liriodendron) ³
Fagus) ³	Ulmus) ²
Gleditsia) ²	Prunus) ²

Opmerkingen bij deze saldoberekening

-)¹ uitrijden van organische meststof a € 1,70 - € 3,00 per ton
)² 2 jarige teelt
)³ 3 jarige teelt

25 Laanbomen, Opzetter van tweejarige spil

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Doorteelt van tweejarige spil; 3-jarige teelt tot maat 12-14, 14-16 incl. draadkluit		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	53
Plantafstand in cm:	175 x 90	Teeltduur (jaar):	3
Ruimtebenutting (bed 100, pad 20 m)	83%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	10%	5			
Onverkoopbaar	25%	13			
Netto opbrengst	65%	34	25,00	€	860

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
plantmateriaal	stuks	53	8,00	423			423
Materiaal							
organische meststof	ton) ¹	0,2	7	1			1
kunstmest				1,8	2,6	2,6	7
gewasbescherming				3	3	3	9
tonkinstok, 14 voet	stuks	53	0,87	46			46
bindmateriaal				3	1	1	5
gaaslappen, 140 x 140	stuks	34	0,66			23	23
draadkorf, 3	stuks) ²	34	1,00			34	34
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5	2,5	8
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				26	0	0	27
geïnvesteerde vermogen					28	30	58
Toegerekende kosten				507	37	96	€ 641
Per eenheid afgeleverd							€ 18,62

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 219
Saldo per jaar	73
Saldo per eenheid afgeleverd	6,38

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	15%	planten, incl grondbewerking	2,3			2,3
mrt-apr	20%	gewasbescherming	0,2	0,2	0,2	0,6
mei-jun	15%	machinaal schoffelen	0,2	0,2	0,2	0,6
jul-aug	15%	stokken steken	0,4			0,4
sep-okt	5%	binden	1,2	0,4	0,4	2,0
nov-dec	30%	wintersnoei		1,2	1,2	2,5
totaal	100%	zomersnoei		0,7	1,3	2,0
		stokken verwijderen			0,2	0,2
		rooien met kluit en ingazen) ²			15,5	15,5
		opbinden en transport			3,5	3,5
		overig	1,0	1,0	1,0	3,0
		Totaal uur/ 100m²	5,3	3,7	23	32
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	15,3	10,7	68,3	94,3

Soorten bij deze teeltmethode

Acer pseudoplatanus cv's	Prunus serrulata cv's
Acer platanoides cv's	Prunus sargentii cv's
Aesculus hippocastanum cv's	Prunus avium cv's
Alnus cordata cv's	Quercus robur cv's
Juglans regia	Tilia cordata cv's
Malus cv's	

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ uitrijden van organische meststof a € 1,70 - € 3,00 per ton

)² het maken van een draadkorf en rooien vaak in loonwerk: rooimachine incl. machinist € 75/ uur; 4 mensen á € 30/ uur excl. materiaal, 25 á 30 bomen per uur, afhankelijk van een perceel voor de voet of selectief gerooid wordt opbinden van kronen met machine € 2,50 - € 3,00/ boom

26 Laanbomen, Driejarige bolvorm

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	3 jarige teelt, waarbij de onderstam in 2 jaar wordt geteeld en in het 3e jaar op 2,20/2,50 m. wordt veredeld. Ook is mogelijk: Acer en Robinia: enten of oculeren met een snelgroeïende of minder ziektegevoelige tussenstam. Ook is mogelijk: veredelen op halfstam (1,10m)		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	123
Plantafstand in cm:	150 x 45	Teeltduur (jaar):	3
Ruimtebenutting (bed 100, pad 20 m)	83%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	20%	25			
Onverkoopbaar	15%	19			
Netto opbrengst	65%	80	13,00	€	1.043

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
onderstammen	stuks	123	0,20	25			25
griffels	stuks	123	0,17	21			21
Materiaal							
organische meststof	ton) ¹	0,2	7	1			1
kunstmest				1,2	1,8	2,0	5
gewasbescherming				3	3	3	9
stokken, 10 voet	stuks	123	0,36		45		45
bindmateriaal					4	2	6
gaaslappen 80 x 80	stuks	80	0,22			18	18
draadkorf, 2	stuks	80	0,89			71	71
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5	2,5	8
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				3	2	0	6
geïnvesteeerde vermogen					3	7	10
Toegerekende kosten				57	62	106	€ 224
Per eenheid afgeleverd							€ 2,79

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 819
Saldo per jaar	273
Saldo per eenheid afgeleverd	10,21

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	10%	planten, incl grondbewerking	1,6			1,6
mrt-apr	35%	gewasbescherming	0,2	0,2	0,2	0,6
mei-jun	25%	machinaal schoffelen	0,2	0,2	0,2	0,6
jul-aug	10%	stokken steken	0,9			0,9
sep-okt	5%	onderstam afknippen		0,3	0,2	0,5
nov-dec	15%	binden	2,2	0,9		3,1
totaal	100%	snoei		0,9	0,9	1,8
		wild afhalen			1,2	1,2
		toppen			0,5	0,5
		enten			4,8	4,8
		stokken verwijderen			0,5	0,5
		rooien			1,2	1,2
		transport, sorteren en overig			3,1	3,1
		overige	1,0	1,0	1,0	3,0
		Totaal uur/ 100m²	6,1	3,5	14	23
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	7,6	4,4	17,1	29,2

Soorten bij deze teeltmethode

Acer platanoides	Fraxinus ornus 'Meczek'
Acer pseudoplatanus 'Brilliantissimum'	Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'
Catalpa bignonioides cv's	Platanus acerifolia 'Alphons Globe'

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ uitrijden van organische meststof a € 1,70 - € 3,00 per ton

27 Rozen containerteelt, 2 jarige struik in 3 liter pot

C3 RP

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Struikrozen in 3 liter pot. oppotten in voorjaar; planten afleveren in mei/ juni		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.580
Plantafstand in cm:	23 x 23	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0,25 m)	80%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	7%	111			
Onverkoopbaar	8%	126			
Netto opbrengst	85%	1.343	1,65		€ 2.216

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
2 jarige struikroos	stuks	1.580	0,60	948			948
Materiaal							
rozenpotten 3,0 liter	stuks	1.580	0,16	253			253
potgrond	EN m ³	6,6	31	206			206
kunstmest, langzaamwerkend		13	3	40			40
gewasbescherming				30			30
etiketten		1.343	0,10	134			134
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				64			64
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				1.676			€ 1.676
Per eenheid afgeleverd							€ 1,25

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten		€ 540
Saldo per jaar		540
Saldo per eenheid afgeleverd		0,40

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	30%	oppotten, incl wegzetten	7,5			7,5
mrt-apr	20%	gewasbescherming	0,3			0,3
mei-jun	40%	onkruid wieden	0,5			0,5
jul-aug	0%	snoeien	7,5			7,5
sep-okt	0%	toppen	1,0			1,0
nov-dec	10%	afdekken	0,6			0,6
totaal	100%	etiketteren	4,5			4,5
		afleveren	10,5			10,5
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	33,4			33
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	2,5			2,5

Soorten bij deze teeltmethode**Opmerkingen bij deze saldoberekening**

geen

28 Rozen containerteelt, Stamroos in 7,5 liter pot

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Stamroos in 7,5 liter pot. oppotten in voorjaar; planten afleveren in mei/ juni		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	490
Plantafstand in cm:	25 x 70	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 15, pad 2,5 m)	86%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	5%	24			
Onverkoopbaar	5%	24			
Netto opbrengst	90%	441	6,00		€ 2.645

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
stamroos	stuks	490	3,50	1.714			1.714
Materiaal							
7,5 liter pot	stuks	490	0,35	171			171
potgrond	EN m ³	5,1	31	159			159
kunstmest, langzaamwerkend		10	3	31			31
gewasbescherming				30			30
tonkinstokken		490	0,07	32			32
treefix		490	0,10	49			49
etiketten		441	0,10	44			44
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				90			90
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				2.322			€ 2.322
Per eenheid afgeleverd							€ 5,27

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten		€ 323
Saldo per jaar		323
Saldo per eenheid afgeleverd		0,73

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	45%	oppotten, aanbinden, incl wegzetten	10,0			10,0
mrt-apr	10%	gewasbescherming	0,3			0,3
mei-jun	35%	onkruid wieden	0,5			0,5
jul-aug	0%	snoeien	5,0			5,0
sep-okt	0%	toppen en wild afhaken	0,5			0,5
nov-dec	10%	afdekken	0,5			0,5
totaal	100%	etiketteren	1,5			1,5
		afleveren	10,0			10,0
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	29,3			29
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	6,6			6,6

Soorten bij deze teeltmethode

Opmerkingen bij deze saldoberekening

geen

29 Rozen, Rozenonderstammen

1+0

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Teelt van rozenonderstammen; eenjarige zaailingen) ¹		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	11.111
Plantafstand in cm:	30 x 2,2	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,1, pad 0,4 m)	73%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	10%	1.111			
Onverkoopbaar	10%	1.111			
Netto opbrengst	80%	8.889	0,07	€	622

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
zaad	kg) ²	0,2	32	6,4			6
zaadbehandeling				10,0			10
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest) ⁴			1,8			2
gewasbescherming				17			17
cellulose stuifdek) ³			6			6
bindmateriaal per 50		178	0,013	2			2
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				2			2
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				48			€ 48
Per eenheid afgeleverd							€ 0,01

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	574
Saldo per jaar		574
Saldo per eenheid afgeleverd		0,06

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	40%	zaaien, incl grondbewerking	0,5			0,5
mrt-apr	10%	gewasbescherming	0,9			0,9
mei-jun	5%	onkruid wieden	1,4			1,4
jul-aug	10%	chemische onkruidbestrijding	0,1			0,1
sep-okt	5%	machinaal schoffelen	0,2			0,2
nov-dec	30%	rooien en transport	0,3			0,3
totaal	100%	sorteren en bossen	9,3			9,3
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	13,7			14
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,2			0,2

Soorten bij deze teeltmethode

Rosa 'Laxa' 5-7

Opmerkingen bij deze saldoberekening

-)¹ Meestal vooraf gegaan door teelt van tagetes (saldoblad 39) of grondontsmetting (met Monam (7,5 l á € 1,71) of Basamid (3 kg á € 7,70) excl. aanbrengen)
-)² De zaadprijs hangt samen met de beschikbaarheid en de kwaliteit van het zaad.
-)³ Inclusief aanbrengen.
-)⁴ Inclusief 5 kg Kieseriet

30 Rozen, Twee jaar Pfänderstammen

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Teelt van Pfänderstammen voor stamrozen, tweejarig uit zaailing) ¹		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	533
Plantafstand in cm:	75 x 20	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 12, pad 3 m)	80%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	20%	107			
Onverkoopbaar	10%	53			
Netto opbrengst	70%	373	1,00	€	373

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
onderstammen	stuks	533	0,07	37			37
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest) ²			1,8	1,8		4
gewasbescherming				16	16		32
bindmateriaal					1		1
Diversen							
keuringskosten				1,5	1,5		3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				3	1		4
geïnvesteerde vermogen					3		3
Toegerekende kosten				61	25	€	85
Per eenheid afgeleverd						€	0,23

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	288
Saldo per jaar		144
Saldo per eenheid afgeleverd		0,77

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	35%	planten, incl. voorbereiding	1,7			1,7
mrt-apr	10%	gewasbescherming	0,1	0,1		0,2
mei-jun	5%	schoffelen	0,4			0,4
jul-aug	5%	uitknippen onderstam	1,4			1,4
sep-okt	15%	rooien en afleverklaarmaken		10,6		10,6
nov-dec	30%	overige	1,0	1,0		2,0
totaal	100%					0,0
		Totaal uur/ 100m²	4,6	11,7		16
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,2	3,1		4,4

Soorten bij deze teeltmethode

Opmerkingen bij deze saldoberekening

-) Wortelgoed wordt veelal in koelcel bewaard
-)¹ Meestal vooraf gegaan door teelt van tagetes (saldoblad 39) of grondontsmetting (met Monam (7,5 l á € 1,71) of Basamid (3 kg á € 7,70) excl. aanbrengen)
-)² Inclusief 5 kg Kieseriet

31 Rozen, Twee jaar op stam

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Stamrozenteelt, twee jaar, uitgangsmateriaal 1,10m Pfänderstam) ¹		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	364
Plantafstand in cm:	110 x 20	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 12, pad 3 m)	80%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	20%	73			
Onverkoopbaar	10%	36			
Netto opbrengst	70%	255	3,50	€	891

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
pfänderstammen	stuks	364	1,00	364			364
ogen	stuks	1.455	0,05	73			73
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest) ³			1,8	3,0		5
gewasbescherming				10	10		20
fleischhauer, 4 per plant	stuks	1.455	0,01	19			19
bindmateriaal					3		3
Diversen							
keuringskosten				1,5	1,5		3
licentiekosten) ²						-
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				21	1		22
geïnvesteerde vermogen					27		27
Toegerekende kosten				492	45	€	537
Per eenheid afgeleverd						€	2,11

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	354
Saldo per jaar		177
Saldo per eenheid afgeleverd		1,39

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	0%	planten, incl. voorbereiding	1,7			1,7
mrt-apr	10%	gewasbescherming	0,1	0,2		0,3
mei-jun	20%	onkruid wieden	0,1	0,1		0,2
jul-aug	30%	vastzetten aan draad	2,0			2,0
sep-okt	15%	wild afhalen	2,0	5,0		7,0
nov-dec	25%	oculeren	9,0			9,0
totaal	100%	onderstam afknippen		0,8		0,8
		toppen		0,5		0,5
		losmaken stammen		1,0		1,0
		rooien, sorteren en bundelen		6,0		6,0
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	15,9	14,6		30
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	6,2	5,7		12,0

Soorten bij deze teeltmethode**Opmerkingen bij deze saldoberekening**

-)¹ Meestal vooraf gegaan door teelt van tagetes (saldoblad 39) of grondontsmetting (met Monam (7,5 l á € 1,71) of Basamid (3 kg á € 7,70) excl. aanbrengen)
-)² Licentiekosten € 0,70 per geoculeerde stam. Grote variatie.
-)³ Inclusief 5 kg Kieseriet
-) Palen en aanbindmateriaal; elke 5 meter een paal, draad en klipjes 6 jaar gebruikt > € 0,06/ plant/ teelt
De planten moeten beschermd worden met gaas tegen wildvraat.

32 Rozen, Tweejarige, struikrozen (A1)

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Struikrozenteelt, tweejarig geoculeerd op onderstam) ¹		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	1.027
Plantafstand in cm:	73 x 13	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 12, pad 0,8 m)	94%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	20%	205			
Onverkoopbaar	10%	103			
Netto opbrengst	70%	719	0,60		€ 432

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
onderstammen	stuks	1.027	0,07	72			72
ogen	stuks	1.027	0,05	51			51
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest) ³			1,8	3,0		5
gewasbescherming				10	10		20
fleischhouwer, 1 per plant	stuks	1.027	0,01	14			14
bindmateriaal					3		3
Diversen							
keuringskosten				1,5	1,5		3
licentiekosten) ²						-
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				7	0,7		8
geïnvesteerde vermogen					9		9
Toegerekende kosten				159	27		€ 185
Per eenheid afgeleverd							€ 0,26

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten		€ 246
Saldo per jaar		123
Saldo per eenheid afgeleverd		0,34

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	0%	planten, incl. voorbereiding	1,7			1,7
mrt-apr	15%	gewasbescherming	0,2	0,2		0,4
mei-jun	15%	schoffelen	0,2	0,2		0,4
jul-aug	40%	aanaarden	0,1			0,1
sep-okt	10%	afaarden		0,1		0,1
nov-dec	20%	oculeren, incl binden	4,7			4,7
totaal	100%	koppen		0,8		0,8
		toppen		0,1		0,1
		wild afhalen		1,0		1,0
		rooien en afleverklaarmaken		2,4		2,4
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	7,9	5,8		14
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	1,1	0,8		1,9

Soorten bij deze teeltmethode

Uitgegaan bij onderstam Rosa laxa
Slaging bij andere soorten vaak lager en meer wildgroei

Opmerkingen bij deze saldoberekening

- ¹ Meestal vooraf gegaan door teelt van tagetes (saldoblad 39) of grondontsmetting (met Monam (7,5 l á € 1,71) of Basamid (3 kg á € 7,70) excl. aanbrengen)
- ² Licentiekosten € 0,48; variëren van € 0,12 tot € 0,85 per gebruikt oog.
- Als er € 200 aan licentiekosten uitgegeven worden: stijging rente oml.verm. met € 11 per are. Opbrengstprijz zal ook stijgen.
- ³ Inclusief 5 kg Kieseriet

33 Rozen, Eenjarig uit stek

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Rozen uit stek, eenjarige teelt volle grond. Voor containerstekrozen zie saldoberekening nr. 11) ¹		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	962
Plantafstand in cm:	75 x 13	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 12, pad 0,8 m)	94%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	5%	48			
Onverkoopbaar	10%	96			
Netto opbrengst	85%	817	0,60	€	490

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
beworteld stek	stuks	962	0,23	221			221
Materiaal							
kunstmest) ¹			2,9			3
gewasbescherming) ²			16			16
bindmateriaal				3			3
Diversen							
keuringskosten				1,5			2
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				11			11
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				256			€ 256
Per eenheid afgeleverd							€ 0,31

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	235
Saldo per jaar		235
Saldo per eenheid afgeleverd		0,29

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	20%	planten, incl. voorbereiding	1,7			1,7
mrt-apr	10%	gewasbescherming	0,2			0,2
mei-jun	25%	chemische onkruidbestrijding	0,1			0,1
jul-aug	15%	schoffelen	0,8			0,8
sep-okt	5%	rooien, sorteren en binden	2,2			2,2
nov-dec	25%	overige	1,0			1,0
totaal	100%					0,0
		Totaal uur/ 100m²	6,0			6
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,7			0,7

Soorten bij deze teeltmethode

Opmerkingen bij deze saldoberekening

-) Om plantperiode te overbruggen is voorziening noodzakelijk om stek nat te houden.
-)¹ Inclusief 5 kg Kieseriet
-)² Meestal vooraf gegaan door teelt van tagetes (saldoblad 39) of grondontsmetting (met Monam (7,5 l á € 1,71) of Basamid (3 kg á € 7,70) excl. aanbrengen)

34 Vruchtbomen, Appel tweejarig, knipbomen

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Tweejarige teelt van appel knipbomen. planten in voorjaar op eindafstand		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	317
Plantafstand in cm:	80 x 35	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 19,2, pad 2,4 m)	89%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	20%	63			
Onverkoopbaar	8%	25			
Netto opbrengst	72%	229	3,00	€	686

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
winterhandvered. geoculeerd stapelgoed		317,5	0,70	222			222
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,2	2,0		3
gewasbescherming				10	10		20
tonkinstok, 4 voet	stuks	317,5	0,04	14			14
bindtape				0,3	0,3		1
Diversen							
keuringskosten		317,5	0,014	2,5	2,5		5
overige) ¹						-
Rente							
omlopend vermogen				14	1		14
geïnvesteerde vermogen					15		15
Toegerekende kosten				265	30		€ 295
Per eenheid afgeleverd							€ 1,29

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 390
Saldo per jaar	195
Saldo per eenheid afgeleverd	1,71

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	planten, incl. voorber., grondbew.	2,2			2,2
mrt-apr	15%	stokken steken	1,6			1,6
mei-jun	25%	aanbinden	0,5	0,5		1,0
jul-aug	20%	gewasbescherming	0,9	0,9		1,8
sep-okt	15%	klik verwijderen		0,5		0,5
nov-dec	20%	afmaaïen	0,2			0,2
totaal	100%	opschonen stam	0,6	0,8		1,4
		inknippen		0,6		0,6
		pluizen		0,6		0,6
		stokken verwijderen		1,2		1,2
		rooien		1,4		1,4
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	7,0	7,5		15
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	3,1	3,3		6,4

Soorten bij deze teeltmethode

Braeburn
Elstar
Jonagold
Santana

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ Excl. verpakkingsmateriaal bij levering

De planten moeten beschermd worden met gaas tegen wildvraat.

Koelkosten, indicatief per boom. Tot 1 februari € 0,10; tot 1 maart € 0,15; tot 1 april € 0,20; tot 1 mei € 0,25

35 Vruchtbomen, Appel tweejarig, Tussenstam

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Tweejarige spillen. Onderstammen in januari geënt en in de zomer geoculeerd. Gedeelte van product wordt in derde jaar geoogst en afgeleverd.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	317
Plantafstand in cm:	80 x 35	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 19,2, pad 2,4 m)	89%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	25%	79			
Onverkoopbaar	8%	25			
Netto opbrengst	67%	213	3,00	€	638

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
winterhandveredelingen (geënte tussenstam)		317,5	0,70	222			222
ogen	stuks	317,5	0,10	32			32
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,2	2,0		3
gewasbescherming				10	10		20
tonkinstok, 4 voet	stuks	317,5	0,04	14			14
bindtape				0,3	0,3		1
Diversen							
keuringskosten				2,5	2,5		5
overige) ¹						-
Rente							
omlopend vermogen				15	1		16
geïnvesteerde vermogen					16		16
Toegerekende kosten				299	32		€ 331
Per eenheid afgeleverd							€ 1,56

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€	307
Saldo per jaar		154
Saldo per eenheid afgeleverd		1,44

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	5%	planten, incl. voorber., grondbew.	2,2			2,2
mrt-apr	11%	stokken steken	1,6			1,6
mei-jun	19%	aanbinden	0,5	0,5		1,0
jul-aug	30%	gewasbescherming	0,9	0,9		1,8
sep-okt	15%	oculeren	1,6			1,6
nov-dec	20%	afmaaaien	0,2			0,2
totaal	100%	snoeien		0,6		0,6
		opschonen stam	0,6	0,8		1,4
		pluizen		0,6		0,6
		klik verwijderen		0,5		0,5
		stokken verwijderen		1,2		1,2
		rooien		1,4		1,4
		overige	1,0	1,0		2,0
		Totaal uur/ 100m²	8,6	7,5		16
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	4,1	3,5		7,6

Soorten bij deze teeltmethode

Elstar op tussenstam 'Summerred'

Opmerkingen bij deze saldoberekening¹ Excl. verpakkingsmateriaal bij levering

De planten moeten beschermd worden met gaas tegen wildvraat.

Koelkosten, indicatief per boom. Tot 1 februari € 0,10; tot 1 maart € 0,15; tot 1 april € 0,20; tot 1 mei € 0,25

36 Vruchtbomen, Peer tweejarig

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Tweejarige teelt van peren. Onderstammen geplant in voorjaar op eindafstand en half juli geoculeerd.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	317
Plantafstand in cm:	80 x 35	Teeltduur (jaar):	2
Ruimtebenutting (bed 19,2, pad 2,4 m)	89%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	20%	63			
Onverkoopbaar	8%	25			
Netto opbrengst	72%	229	3,75	€	857

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
onderstammen, maat 7-9	stuks	317,5	0,30	95			95
ogen	stuks	317,5	0,10	32			32
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1			1
kunstmest				1,2	2,0	2,2	5
gewasbescherming				10	10	10	30
tonkinstok, 4 voet	stuks	317,5	0,04	14			14
bindtape					0,3	0,3	1
Diversen							
keuringskosten					2,5	2,5	5
overige) ¹						-
Rente							
omlopend vermogen				8	1	1	10
geïnvesteerde vermogen					9	10	19
Toegerekende kosten				162	24	26	€ 212
Per eenheid afgeleverd							€ 0,93

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 645
Saldo per jaar	322
Saldo per eenheid afgeleverd	2,82

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren		1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	10%	planten, incl. voorber., grondbew.		2,2			2,2
mrt-apr	10%	gewasbescherming		0,9	0,9	0,9	3,3
mei-jun	25%	oculeren		1,6			1,6
jul-aug	20%	opschonen stam			0,6	0,8	1,4
sep-okt	15%	afknippen onderstammen			0,6		0,6
nov-dec	20%	aanbinden			0,5	0,5	1,0
totaal	100%	stokken steken			1,6		1,6
		klik verwijderen			0,5		0,5
		inknippen			0,6		0,6
		stokken verwijderen				1,2	1,2
		rooien				1,5	1,5
		overige		1,0	1,0	1,0	3,0
		Totaal uur/ 100m²		5,7	6,3	5,9	19
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.		2,5	2,8	2,6	8,1

Soorten bij deze teeltmethode

Beurre Hardy
Conference
Doyenne du Comice

Opmerkingen bij deze saldoberekening

)¹ Excl. verpakkingsmateriaal bij levering
Koelkosten, indicatief per boom. Tot 1 februari € 0,10; tot 1 maart € 0,15; tot 1 april € 0,20; tot 1 mei € 0,25
De planten moeten beschermd worden met gaas tegen wildvraat.

37 Vaste planten containerteelt, P9

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Oppotten van gestekt plantmateriaal in voorjaar of zomer; afleveren in volgend voorjaar of zomer.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	10.288
Plantafstand in cm:	9 x 9	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 3, pad 0,6 m)	83%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €		
Uitval	10%	1.029			
Onverkoopbaar	10%	1.029			
Netto opbrengst	80%	8.230	0,47		€ 3.868

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
plantmateriaal	stuks	10.288	0,13	1.337			1.337
Materiaal							
potten, P9	stuks	10.288	0,03	312			312
potgrond	m3	6,2	45	278			278
bemesting				42			42
gewasbescherming				17			17
etiketten	stuks	8.230	0,10	823			823
trays, 3 x 4	stuks	686	0,25	171			171
Diversen							
keuringskosten				2,5			3
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				93			93
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				3.076			€ 3.076
Per eenheid afgeleverd							€ 0,37

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten		€ 792
Saldo per jaar		792
Saldo per eenheid afgeleverd		0,10

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	10%	oppotten van planten en wegzetten	13,5			13,5
mrt-apr	45%	gewasbescherming	0,6			0,6
mei-jun	15%	onkruid wieden	3,7			3,7
jul-aug	10%	overwinteren	1,6			1,6
sep-okt	10%	rapen en afleverklaar maken	6,0			6,0
nov-dec	10%	overige	1,0			1,0
totaal	100%	Totaal uur/ 100m²	26,4			26
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,3			0,3

Soorten bij deze teeltmethode

Aquilegia	Pulsatilla
Campanula	Saxifraga
Geranium	Vinca
Lavendel	Alle soorten in diverse cultivars
Phlox	

Opmerkingen bij deze saldoberekening

geen

38 Vaste planten volle grond, 1 jarig

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Makkelijk te telen gewas. Plantgoed planten in april op bedden van 1,50 m spoorbreedte; planten roeien in november; sorteren en klaarmaken voor afzet; gemechaniseerde teelt op zandgrond.		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	2.320
Planten per m ² :	29	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1,2, pad 0,3 m)	80%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

		Aantal planten	Prijs in €	
Uitval	3%	70		
Vermeerderingsfactor	2	2.320		
Onverkoopbaar	10%	464		
Netto opbrengst	187%	4.338	0,26	€ 1.128

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
uitgangsmateriaal	stuks) ¹	2.320	0,26	603			603
Materiaal							
organische meststof	ton	0,2	7	1,4			1
kunstmest				1,7			2
gewasbescherming				15			15
Diversen							
keuringskosten				2,5			3
spoelen) ²						-
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				23			23
geïnvesteeerde vermogen							-
Toegerekende kosten				647			€ 647
Per eenheid afgeleverd							€ 0,15

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten	€ 481
Saldo per jaar	481
Saldo per eenheid afgeleverd	0,11

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	20%	planten, incl. voorbereiding	4,0			4,0
mrt-apr	20%	kunstmest strooien	0,1			0,1
mei-jun	10%	onkruid wieden	1,5			1,5
jul-aug	5%	chemische onkruidbestrijding	0,6			0,6
sep-okt	5%	gewasbescherming	0,4			0,4
nov-dec	40%	rooien	0,7			0,7
totaal	100%	sorteren en verwerken	17			17,0
		overige	1,0			1,0
		Totaal uur/ 100m²	25,3			25
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.	0,6			0,6

Soorten bij deze teeltmethode

Anemone (1)) ³	Iris (1)) ³
Astilbe (2/3)		Papaver (1)) ³
Dicentra (2/3)) ³	Phlox (1)	
Geranium (1)) ³	Salvia (1)) ³
Hemerocallis (1)		Tradescantia (1)) ³
Hosta (1/1)		Verbascum (1)) ³

Opmerkingen bij deze saldoberekening

- ¹ Uitgaande van eigen productie uitgangsmateriaal: stek of gescheurd materiaal.
² Voor Kist-inhouden in Hoge veenmanskisten zie: Maatnormering vaste planten (PPO en Vereniging van Vasteplantenkwekers)
 Spoelen vaste planten: € 2,80/ kist; Spoelen kwekerij schoon: € 2,26/ kist; ontsmetten € 1,00/ kist.
³ Moeilijker te telen gewas: plantdichtheid: 2.320 per 100 m²; uitval: 10 %; vermeerderingsfactor: 1 (geen); onverkoopbaar: 15 % opbrengstprijs: € 0,45

39 Tagetes, Groenbemester

Uitgangspunten

Teeltbeschrijving:	Groenbemester, gezaaid in mei-juni-juli		
Oppervlakte in m ² :	100	Aantal planten:	nvt
Planten per m ² :	nvt	Teeltduur (jaar):	1
Ruimtebenutting (bed 1, pad 0 m)	100%	Rentevoet:	5,5%

Opbrengst

	Aantal planten	Prijs in €	
Uitval			
Onverkoopbaar			
Netto opbrengst	100%	-) ¹	€ -

Toegerekende kosten

	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs in €	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
Uitgangsmateriaal							
zaad	kg	0,07	37	3			3
Materiaal							
kunstmest				1			1
gewasbescherming				2			2
Diversen							
keuringskosten							-
overige							-
Rente							
omlopend vermogen				0			0
geïnvesteerde vermogen							-
Toegerekende kosten				5			€ 5
Per eenheid afgeleverd							

Saldo

Saldo = opbrengsten - toegerekende kosten		€	5-
Saldo per jaar			5-
Saldo per eenheid afgeleverd			

Arbeid

Arbeidsverdeling		Arbeid in uren	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	totaal
jan-feb	0%	zaaien, incl grondbewerking	0,03			0,0
mrt-apr	0%	gewasbescherming	0,10			0,1
mei-jun	10%	klepelen	0,03			0,0
jul-aug	55%					0,0
sep-okt	35%					0,0
nov-dec	0%					0,0
totaal	100%					0,0
		Totaal uur/ 100m²	0,2			0,2
		Totaal uur/ 100 eenh. afgel.				

Soorten bij deze teeltmethode**Opmerkingen bij deze saldoberekening**

-)¹ Opbrengst effectieve organische stof: 18-38 kg
 Bij droogte beregenen noodzakelijk
 Werkzaamheden veelal in loonwerk

